

พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย

วัดสว่างอารมณ์ คลองด่าน

๑๙ ก.ย. ๔๒

คุณยุวรี เอื้อกาญจนวิไล สร้างเป็นที่ระลึก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลิงศพ

พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย

อดีตเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์

ณ เมรุวัดสว่างอารมณ์

ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๑๖.๐๐ น.

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลิงศพ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย ผู้มรณะภาพและ วงศ์ตระกูล แย้มขวัญยืน ตลอดคณะศิษยานุศิษย์อย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถีถึงดวงวิญญาณ ของ พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความปลาบปลื้ม ซาบซึ้งเป็นล้นพ้นในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศ อันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้าผู้เป็นหลานๆ และคณะศิษยานุศิษย์ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ขอถวายพระพรชัยมงคล ให้ทรงพระเกษมสำราญ ทรงมีพระชนมายุยิ่งยืนนานปราศจากโรคาพยาธิอุปัทวอันตรายทั้งหลายทั้งปวง ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพสิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้าตลอดไป

(แบบ ค.)

หมายรับสั่งที่ ๑๒๔๑๙ สำนักพระราชวัง

๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

พระราชทานเพลิงศพ พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย อดีตเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๒ เวลา ๑๖.๑๐ น. พระราชทานเพลิง

พรรณา ฯ

วิชัย/พิมพ์/ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย เพื่อทราบ
	เครื่องพระราชทานเพลิง และเจ้าพนักงานผู้เชิญมานี้ เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

โดยพระบรมราชานุญาต

ตั้งให้ พระจำการ สมจิตร ฉายา เปมิโย อายุ ๕๗ พรรษา ๒๒

นักธรรมโท เจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์ ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพระครูฐานานุกรมในข้าพเจ้า ตำแหน่ง

พระครูปลัด

ขอพระครูปลัดสมจิตร จงรับภาระธุระพระพุทธศาสนา ช่วย

สั่งสอนพระวินัยจริยกรณ์และ อนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรโดยสมควรแก่กำลัง

และจงเจริญสุขศิริสวัสดิ์ในพระพุทธศาสนาเป็นนิตยกาล เทอญ ฯ

ตั้ง ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙

(พระราชวรเมธี)

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

[illegible]

มีพระบรมราชโองการ ประกาศไว้แก่ชนทั้งปวงว่า ที่เขตรพระอุโบสถ

วัดสำพะจรรมณ์ตำบลตากกำระชางเชียงแขวงเมืองสมุท

ประกาศ โดย [illegible] พระครูสิทธิธรรมนิโรธกิจ [illegible]

ได้ให้กราบบังคมทูลพระกรุณา ขอเป็นที่วิสุงคามสีมา พระเจ้าแผ่นดินสยาม

ได้ทรงยินดีอนุโมทนาอนุญาตแล้ว [illegible] ปักกำหนด

ให้ตามประสงค์ ทรงพระราชอุทิศที่นั้นให้เป็นที่วิสุงคามสีมา ยกเป็นแผนก

หนึ่งต่างหากจากพระราชอาณาเขตร เป็นที่วิเศษสำหรับพระสงฆ์มาแต่จาตุรทิศ

ทั้งสี่ ทำสังฆกรรมมีอุโบสถกรรมเป็นต้น

พระราชทานตั้งแต่ ณ วันที่ ๒ [illegible] มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๘

พระพุทธศาสนกาล ๒๔๕๒ พรรษา เป็นวันที่ ๑๔ [illegible] ในรัชกาลปัจจุบันนี้

[illegible] [illegible]

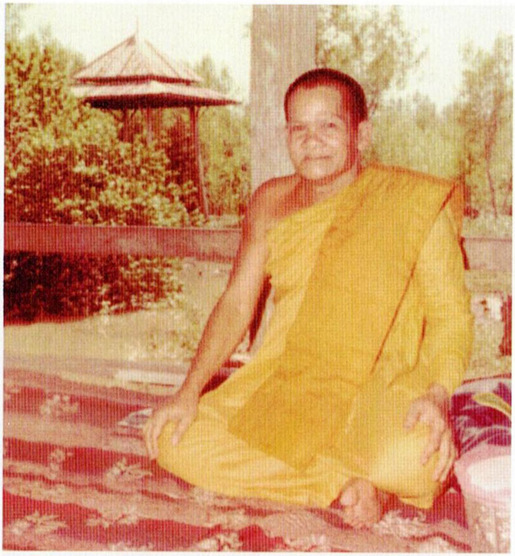
[illegible] [illegible]

พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย

ชาตะ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๖๒

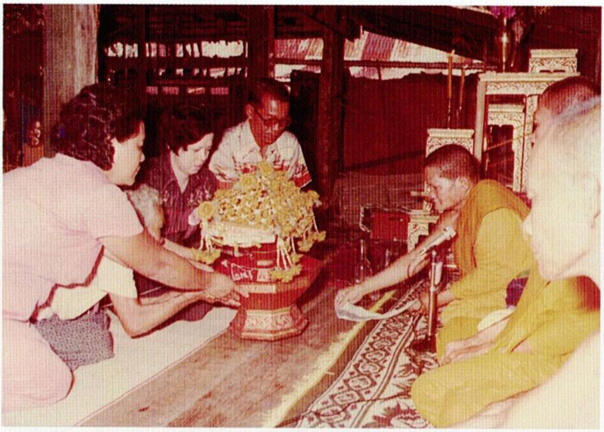
มรณะภาพ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๐

ประวัติพระครูปลัดสมจิตร เปมิโย และวัดสว่างอารมณ์ โดยย่อ

พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย หรือ นายสมจิตร แย้มขวัญยืน เกิดวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๖๒ ถือกำเนิดในตระกูล แย้มขวัญยืน โดยมีบิดาชื่อ นายแต้ม แย้มขวัญยืน มารดาชื่อ นางบรรจง แย้มขวัญยืน มีพี่น้อง ๒ คน นายสมจิตร เป็นพี่ชายคนโต ส่วนน้องชายชื่อ นายบุญเจือ แย้มขวัญยืน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ บริเวณ ถนนตก เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

เมื่อนายสมจิตร มีอายุได้ ๑๒ ปี ก็ได้ออกจากบ้านหายไปหลายปีจนทุกคนในครอบครัว เข้าใจว่า “ได้เสียชีวิตไปแล้ว” จนกระทั่งอยู่มาวันหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ ก็มีพระภิกษุรูปหนึ่งเดินเข้ามาในบ้าน และถามหาโยมแต้มกับโยมบรรจง พร้อมกับได้แนะนำตัวเองว่า อาตมาคือ เด็กชายสมจิตร ที่เป็นลูกชายคนโตที่หายจากบ้านไปเมื่อประมาณ ๒๔ ปีก่อน หลายคนในครอบครัวต่างตกตะลึงและประหลาดใจมากจึงพยายามจ้องมองและพิจารณาดูอยู่นานจึงจะจำได้เพราะใบหน้าเปลี่ยนแปลงไปมาก และต่างพากันร้องไห้ด้วยความดีใจที่ยังได้มีโอกาสมาพบกันอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณแม่บรรจง ซึ่งในขณะนั้นดวงตาทั้งสองข้างบอดสนิทไม่สามารถมองอะไรเห็นได้ตั้งแต่ที่ท่านอาจารย์สมจิตรหรือนายสมจิตร ได้หายไปจากบ้าน ถึงกับร้องไห้โฮเป็นการใหญ่ พร้อมกับได้เอื้อมมือสองข้างมาจับต้องใบหน้าของท่านอาจารย์สมจิตรซึ่งเป็นพระ ลูกชายในขณะนั้น นอกจากนี้ท่านอาจารย์สมจิตรก็ยังต้องสูญเสียบิดาในช่วงเวลาดังกล่าวเช่นกัน จึงทำให้ท่านอาจารย์สมจิตรรู้สึกเศร้าสลดใจเป็นอย่างยิ่ง และได้ตั้งจิตอธิษฐานอย่างแน่วแน่ในวันนั้นโดยกล่าวต่อหน้ามารดาและญาติพี่น้องของท่านว่า **“ท่านจะขอถือบวชไปตลอดชีวิตและจะขอตายในผืนผ้าเหลืองเท่านั้น”** หลังจากวันนั้นท่านก็มุ่งปฏิบัติธรรม และออกธุดงค์อย่างเคร่งครัด เพื่อจะอุทิศผลบุญกุศลให้กับบิดา-มารดา ตลอดจนญาติพี่น้อง เพื่อเป็นการไถ่ถอนความผิดของท่านที่ได้ทำให้บิดาและมารดา ตลอดจนญาติพี่น้องต้องเสียใจและเป็นห่วงตนมานานหลายปี

ท่านอาจารย์สมจิตร ได้ถือธุดงค์เดี่ยวไปในที่ต่างๆ อยู่ตลอดเวลา โดยจะปักกลดอยู่ห่างจาก หมู่บ้านหรือชุมชนของชาวบ้านพอสมควร ชาวบ้านที่รู้ข่าวว่าอาจารย์สมจิตรมาปักกลดก็จะพากันมาทำบุญตักบาตร โดยนำอาหารและเครื่องใช้ต่างๆ มาถวาย บ่อยครั้งที่ชาวบ้านจะนำปัญหาหรือข้อขัดข้องใจมาขอความเมตตาจากท่านอาจารย์ให้ช่วยชี้แนะแนวทางแก้ไข อาจารย์ก็จะสั่งสอนและชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ

ไปตามวิธีแห่งธรรมะ ตามหลักของพระพุทธศาสนา หรือบางครั้งก็ให้คำทำนายทายทักตามดวงชะตาและโชควาสนาของแต่ละท่านไป ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจมาก เพราะคำทำนายทายทักของท่านอาจารย์มักจะแม่นยำมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำทายทักที่เป็นข้อห้ามของท่าน หากโยมหรือลูกศิษย์ท่านใดที่ท่านได้ทายทักห้ามไว้แล้วไม่เชื่อยังฝืนกระทำก็จะได้รับความเสียหายและสูญเสียเกือบทุกรายไป จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ชาวบ้านและลูกศิษย์ มีความเชื่อถือศรัทธาท่านอาจารย์มาก จนเป็นที่รู้จักกันไปทั่ว ชาวบ้านในย่านนั้นจะเรียกท่านว่า “อาจารย์สมจิตร” และคอยติดตามท่านอยู่เสมอว่าท่านจะมาปักกลดอีกครั้งเมื่อใด เนื่องจากท่านอาจารย์สมจิตร เป็นพระธุดงค์เดี่ยวตลอดเวลา จึงไม่ค่อยอยู่กับที่นานนัก ดังนั้นลูกศิษย์และชาวบ้านส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยมีใครทราบหรือรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท่านมากนัก บ่อยครั้งที่มีญาติโยมบางคนที่มาทำบุญซักถามท่านอาจารย์สมจิตร เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท่าน ท่านอาจารย์ก็มักจะยิ้มแล้วพูดสั้น ๆ ว่า “ขอให้มองไปข้างหน้า...” ซึ่งเป็นคำตอบที่ไม่มีใครเลยจะทราบว่าท่านหมายถึงอะไร

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ท่านอาจารย์สมจิตร ที่ได้รับสมณศักดิ์ให้มาเป็นเจ้าอาวาสที่วัดสว่างอารมณ์ ซึ่งก่อนหน้าวัดนี้เป็นเพียงสำนักสงฆ์ชั่วคราว โดยตั้งอยู่เลขที่ ๔๐ หมู่ ๙ ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ (ในปัจจุบัน) ซึ่งในขณะนั้นเป็นที่ราบลุ่มชายทะเล โดยมีคลองบางเหี้ยหรือคลองด่านในปัจจุบันไหลผ่านหน้าวัด อีกทั้งยังเป็นเส้นทางสัญจรของชาวบ้านในบริเวณนั้นโดยมีเรือเป็นพาหนะนำพาชาวบ้านไปมาหาสู่กัน เนื่องจากเป็นสำนักสงฆ์ที่อยู่ติดกับชายทะเลจึงทำให้มีอากาศดีมาก จนกระทั่งพระครูพิพัฒนิโรธกิจ หรือชาวบ้านทั่วไปเรียกท่านว่า “หลวงปู่ปาน” (วัดบางเหี้ยหรือวัดมงคลโคธวาสในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นพระที่ชาวสมุทรปราการทั้งจังหวัดให้ความเคารพนับถือและศรัทธากราบไหว้บูชามาจนถึงปัจจุบันนี้ ท่านได้มาปักกลดเป็นประจำ ณ บริเวณสำนักสงฆ์แห่งนี้ ต่อมาหลวงปู่ปานจึงได้นำญาติ โยมและ ลูกศิษย์ มาช่วยกันทำการปรับปรุง และจัดตั้งเป็นวัดได้สำเร็จโดยตั้งชื่อว่า วัดสว่างอารมณ์ และกราบบังคมทูลขอพระราชทานวิสุงคามสีมา โดยได้รับพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปิยะมหาราชเจ้า(รัชการที่ 5) ดังมีพระราชลัญจกรประทับตราเป็นหลักฐานในปี ร.ศ.๑๒๘ (หรือ พ.ศ.๒๔๕๒) เป็นต้นมา

หลังจากการจัดตั้งวัดสว่างอารมณ์เสร็จเรียบร้อย หลวงปู่ปาน ท่านก็ได้จัดหาพระมาเป็นเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์แห่งนี้หลายรูป เพื่อแทนตัวหลวงปู่ปานเอง

ที่ยังธุดงค์ไปในที่ต่าง ๆ อยู่ในขณะนั้น จนกระทั่งเวลาได้ล่วงเลยมานานหลายสิบปี พระอุโบสถเดิมที่ได้ก่อสร้างไว้ก็ทรุดโทรมลงมาก จนไม่อาจจะซ่อมแซมได้ในบริเวณเดิม ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๐๐ พระอาจารย์สมจิตรเปมิโย หรือ พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย (ซึ่งได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ในเวลาต่อมา) ได้รับการนิมนต์จากชาวบ้านและลูกศิษย์ให้มาจำพรรษาที่วัดสว่างอารมณ์แห่งนี้ และได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาสอันดับรูปที่ 5 ในเวลาต่อมา จึงได้ทำการก่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ขึ้นในบริเวณที่ตั้งปัจจุบันในการบูรณะปรับปรุงวัดอยู่ขณะนั้นได้มีลูกศิษย์ ญาติ โยม จากแดนใกล้ไกลมาร่วมทำบุญกันอยู่เนือง ๆ แต่ก็ยังไม่เคยมีใครเลยแม้แต่คนเดียวที่จะทราบประวัติความเป็นมาของท่านอาจารย์สมจิตรเป็นอย่างดี จนกระทั่งได้มีญาติทางบ้านของท่านอาจารย์ทราบข่าวการก่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่จึงได้เดินทางมาร่วมทำบุญด้วย ทำให้ลูกศิษย์และชาวบ้านบริเวณวัดสามารถทราบประวัติความเป็นมาของท่านอาจารย์สมจิตรบ้างดังได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว

พระครูปลัดสมจิตร หรือท่านอาจารย์สมจิตร ท่านเป็นครูบาอาจารย์ที่มีลูกศิษย์และชาวบ้านให้ความเคารพนับถือและศรัทธาเป็นจำนวนมาก ทั้งใกล้ไกลในช่วงที่ท่านยังมีชีวิตอยู่นั้น มักจะมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และทำให้บรรดาลูกศิษย์หรือผู้ที่มาพบท่านอาจารย์รู้สึกประหลาดใจต่อเหตุการณ์และคำทำนายทายทักของท่านอาจารย์เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการทำนายทายทักที่มีความแม่นยำมาก จนมีลูกศิษย์เป็นจำนวนมากทั้งที่อยู่ใกล้วัดและไกลวัดต่างก็มาขอคำชี้แนะจากท่านอาจารย์สมจิตรอยู่เป็นประจำ อีกเหตุการณ์หนึ่งที่อยากจะนำมากล่าวถึงคือในปี พ.ศ.๒๕๑๗ ได้เกิดเพลิงไหม้ศาลาการเปรียญในช่วงกลางคืน มีเปลวไฟลุกไหม้อย่างหนัก ชาวบ้าน พระและเณรต่างพากันมาช่วยดับไฟเป็นการใหญ่ แต่เนื่องจากน้ำมีไม่เพียงพอ และก็มีคลองอยู่ห่างจากวัดมาก จึงไม่สามารถดับไฟได้สำเร็จเปลวไฟที่กำลังลุกเผาไหม้อยู่นั้นก็ค่อย ๆ ขยายบริเวณมากขึ้น และเริ่มจะลุกลามไปทางกุฏิของท่านอาจารย์สมจิตร ท่านเห็นเช่นนั้น จึงได้เข้ากุฏิทำการกราบบูชาพระพุทธรูปและนั่งสมาธิ แทนที่ท่านจะให้ชาวบ้านช่วยกันขนย้ายสิ่งของมีค่าออกจากกุฏิ ท่านกลับเข้าไปนั่งสมาธิ ทำให้ลูกศิษย์และชาวบ้านต่างพากันเป็นห่วง และขอร้องให้ท่านออกมาจากกุฏิ เพราะไฟกำลังลุกลามมาถึง ท่านก็ยังนั่งสมาธิอยู่อย่างนั้นจนทุกคนในที่นั้นเห็นว่าไฟจะต้องไหม้กุฏิแน่ ๆ แล้ว จึงตัดสินใจเข้าไปอุ้มท่านออกมา แต่พอจะเข้าไปอุ้มท่านอาจารย์ออกมาท่านก็พูดขึ้นมาในขณะนั้นว่า **“ไฟไหม้เฉพาะศาลาเท่านั้นไม่ต้องกลัว”** และ

ท่านก็นั่งสมาธิต่อไป พร้อมบริกรรมคาถา ก็เป็นที่น่าประหลาดใจว่า เมื่อไฟที่กำลังไหม้ศาลาอยู่ขณะนั้นได้ลุกลามมาถึงแต่ก็ไม่สามารถไหม้กุฏิท่านได้ และเมื่อไฟสงบลงศาลาหลังใหญ่ก็ไหม้หมดส่วนกุฏิของท่านอาจารย์ก็ได้รับความเสียหายเพียงข้างฝาด้านเดียวที่ถูกเปลวไฟบ้าง ทำให้มีรอยไหม้ดำเป็นสะเก็ดถ่านเท่านั้นเอง

ส่วนในเรื่องการจัดสร้างวัตถุมงคล ท่านอาจารย์ได้มีการจัดทำวัตถุมงคลอยู่รุ่นหนึ่งคือ “พระสมเด็จเทียนชัย” ซึ่งจัดทำเพียง ๘๐ องค์เท่านั้นเอง เพื่อนำมาแจกให้กับลูกศิษย์และญาติโยมที่มาร่วมกันก่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ในขณะนั้น โดยทำจากว่านมงคล ๑๐๘ ชนิด ที่ท่านได้เคยเก็บสะสมมานานหลายปี ในช่วงระหว่างที่มีโอกาสไปธุดงค์ที่ต่าง ๆ มา และพระสมเด็จเทียนชัย ก็เป็นที่นิยมและเสาะแสวงหากันมากในหมู่คณะของนักนิยมพระเครื่องทั่วไป นอกจากนี้ยังมีเรื่องที่น่าประหลาดใจอีกเรื่องหนึ่งซึ่งถือเป็นเรื่องสุดท้ายของท่านอาจารย์สมจิตร ก็คือหลังจากที่ท่านได้มรณะภาพไปไม่นาน ลูกศิษย์และพระในวัดก็ได้ค้นพบสมุดบันทึกประจำตัวของท่านอาจารย์ซึ่งบันทึกไว้ในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๐ ท่านได้ตรวจดูดวงชะตาของท่านเองและบันทึกไว้ว่า “วันนี้ดวงของเราตกเคราะห์หนักมาก ต้องหาจุดเริ่มต้นสว่างใหม่” ซึ่งในวันนั้นก็เป็นวันสุดท้ายของท่านอาจารย์เองเช่นกัน เพราะตามปกติท่านจะต้องออกจากวัดเพื่อไปฉันเพลตามที่ลูกศิษย์นิมนต์มาแต่ท่านก็ปฏิเสธโดยให้พระรูปอื่นไปแทน หลังจากท่านอาจารย์ได้ฉันเพลจากที่ลูกศิษย์และชาวบ้านนำมาถวายที่กุฏิ ท่านก็ขอตัวไปด้านหลังกุฏิปล่อยให้ลูกศิษย์และญาติโยมที่มาหาท่านรับประทานอาหารและพูดคุยกันอยู่ในกุฏิจนเวลาได้ล่วงเลยไปนาน ลูกศิษย์ที่อยู่ที่นั้นจึงเห็นผิดสังเกตที่ท่านอาจารย์ไม่เข้ามาในกุฏิจึงออกไปดูพบว่าร่างของท่านอาจารย์แน่นิ่งอยู่กับพื้นเนื่องจากท่านอาจารย์เป็นลมและศรีษะบริเวณเหนือใบหูด้านขวาฟาดกับขอบกระถางต้นไม้ เมื่อคุณหมอมาดูอาการและแจ้งว่าท่านอาจารย์ถึงแก่มรณะภาพ เมื่อข่าวนี้ได้ทราบถึง พระ เณร ญาติโยม ถึงการจากไปของท่านอาจารย์ต่างตกตะลึงและเศร้าโศกกับการมรณะภาพของท่านเป็นอย่างมาก

ท่านอาจารย์สมจิตร เปมิโย หรือ พระครูปลัดสมจิตรเปมิโย

มีสิริอายุรวม ๔๙ ปี และอยู่ในสมณเพศ รวม ๒๓ พรรษา

วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๐ คือวันมรณะภาพของหลวงพ่อ พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย และสรีระของท่านได้นำบรรจุลงในโลงแก้ว ตั้งประดิษฐานไว้ในศาลาการเปรียญหลังใหม่ที่ คุณยุวรี เอื้อกาญจนวิไล ได้สร้างแทนศาลาหลังเดิมที่ถูกไฟไหม้

ซึ่งได้สร้างแล้วเสร็จกำลังจะถวายอยู่พอดี และทุก ๆ ปี ในวันที่ ๑๙ กันยายน ตรงกับวันมรณะภาพ จะประกอบพิธีทำบุญใหญ่ ถวายเป็นกุศลน้อมระลึกถึงหลวงพ่อฯ ประจำเสมอมา โดยคุณยุวรีฯ รับเป็นประธานดำเนินงานมาตลอด ด้วยความกตัญญูที่หลวงพ่อฯ เคยให้คำชี้แนะต่างๆ ตลอดจนตรวจดูดวงชะตาเปลี่ยนชื่อตัวให้เป็นนามมงคล (จาก กุ๊ยฮวย เป็น ยุวรี) และกำหนดวันก่อตั้งเปิดโรงงานแรกที่ถนนสายลวด-สมุทรปราการ คือ โรงทำปลาหมึก ส.วัฒนาพาโชค กุ๊ฯ จนกระทั่งเจริญรุ่งเรื่องมาตลอดและเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อตั้ง บริษัท ไทยแลนด์ฟิชเชอรี่โคลด์สตอเรจ จำกัด(มหาชน) และบริษัทในเครืออีกมากมายสืบมา

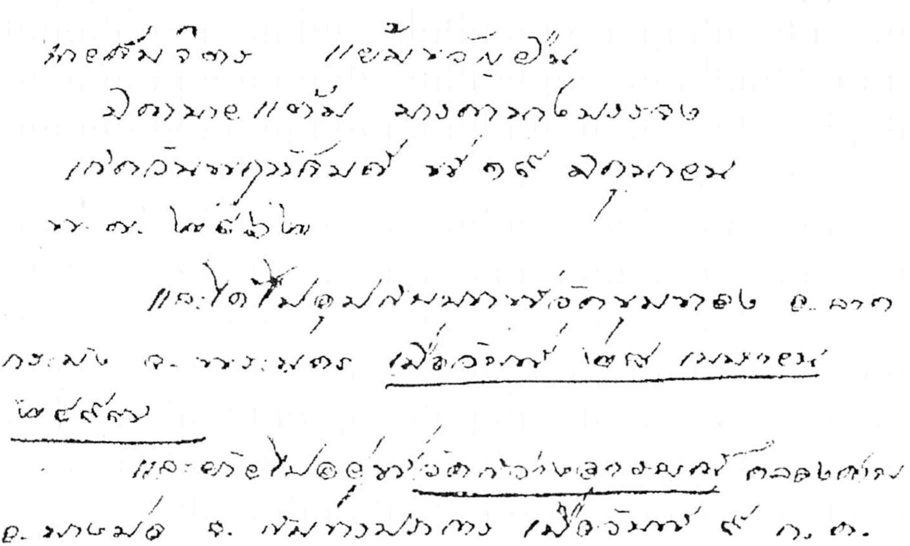
ปริโยสาน เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้มีญาติๆ ของหลวงพ่อสมจิตร มารับพระอธิการดำรง ยโสธโร เจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์ รูปปัจจุบัน ไปงานฌาปนกิจศพ นายบุญเจือ แย้มขวัญยืน น้องชายคนเดียวของหลวงพ่อฯ ณ วัดสีกัน เขตดอนเมือง พระอธิการดำรงได้พูดคุยไต่ถามถึงเหตุผลที่ต้องย้ายบ้านเดิมจากถนนตกมาอยู่ดอนเมือง เพราะทางตัดผ่านพอดี ญาติๆ พูดถึงหลวงพ่อสมจิตรและนายบุญเจือ พี่น้องทั้งสองนี้ด้วยความรักห่วงใยซึ่งกันและกันมาก แต่ที่นายบุญเจือไม่ไปงานทำบุญวันมรณะภาพหลวงพ่อสมจิตร เพราะไปแล้วต้องร้องไห้ทุกครั้ง ลูก ๆ จึงไม่ให้ไป ได้เพียงแต่ทำบุญตักบาตรกรวดน้ำกันที่บ้านเท่านั้นเอง และขอย้ำถึงความน่าประหลาดใจในวันที่เผาศพนายบุญเจือ ผู้น้องฯ เสร็จจากการประชุมเพลิงแล้ว พระอธิการดำรง เดินทางกลับวัดตั้งใจว่าเมื่อไปถึงแล้วจะไปจุดธูปบอกหลวงพ่อสมจิตรฯ เมื่อเดินทางมาถึงประมาณทุ่มเศษก็ต้องตกตะลึง เมื่อพบว่าพระเณรมารออยู่และแจ้งว่าบ่ายวันนี้ญาติโยมจากศรีราชา-ชลบุรีมาไหว้หลวงพ่อสมจิตร และได้เข้าไปจุดธูปเทียนสักการะกราบไหว้ คงปล่อยให้โยมทั้งหลายปิดประตูศาลากันเอง จนกระทั่งใกล้พลบค่ำจึงไปตรวจดูความเรียบร้อย พบว่าเกิดเหตุเพลิงไหม้บริเวณผ้ารองโต๊ะรูปหล่อหลวงพ่อสมจิตรถึงพรมที่ปูพื้นศาลา แต่เพลิงได้ลุกไหม้เฉพาะบริเวณรอบโต๊ะทะลุถึงพื้นกระดานศาลา และเทียนแท่งใหญ่ที่ตั้งบูชาด้านข้างรูปหล่อหลวงพ่อได้ละลายเป็นน้ำเทียนแล้วดับเอง องค์รูปหล่อที่ปิดทองโดนควันไฟไหม้ดำเกรียม และโดยสภาพแล้วน่าจะลุกไหม้ลามไปทั้งศาลา ! น่าประหลาดใจเหลือเกิน วันเดียวกันแท้ๆ

พระอธิการดำรง ยโสธโร ตั้งใจว่าจะมาจุดธูปบอกหลวงพ่อสมจิตรว่า เผาน้องชายหลวงพ่อแล้วแต่กลับมาเจอเหตุการณ์เพลิงไหม้องค์รูปหล่อ จึงได้จุดธูปบอกว่าจะขออนุญาตเผาศพหลวงพ่อแล้ว

หลังจากทำบุญวันครบรอบการมรณะภาพของหลวงพ่อสมจิตรในปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๔๑) คุณยุวรี เอื้อกาญจนวิไล ซึ่งรับเป็นประธานมาทุกๆ ปี ได้พูดนำขึ้นว่าในวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๒ ตรงกับวันอาทิตย์ ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๐ ถึงเวลาอันควรที่จะเผาศพหลวงพ่อสมจิตรเถิด ประหลาดแท้อะไรดลใจให้ คุณยุวรี พูดนำขึ้น เช่นนี้

และความอัศจรรย์ที่ปลาบปลื้มมากที่สุด คือ การมรณะภาพของหลวงพ่อฯ ซึ่งได้มีกฎระเบียบว่าด้วยการให้พระราชทานเพลิงศพ จะถวายเฉพาะพระสมณะศักดิ์ชั้นพระครูสัญญาบัตรขึ้นไป แต่หลวงพ่อสมจิตรไม่ได้อยู่ในกฎเกณฑ์นั้น หลวงพ่อเป็นเพียงพระครูฐานานุกรม และมรณะภาพมาถึง ๒๒ ปีแล้ว แม้กระทั่งใบมรณะบัตรที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลก็ไม่มี แต่พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย ก็ได้รับพระราชทานเพลิงศพสมเกียรติยศ โดยไม่ต้องเป็นกรณีพิเศษแต่ประการใด

จากลายมือ หลวงพ่อสมจิตร

กราบระลึกถึงพระคุณของพระครูปลัดสมจิตร เปมิโย (อาจารย์สมจิตร เปมิโย) อดีตเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์

ข้าพเจ้าพร้อมด้วยญาติ และ พี่น้องชาวตำบลคลองด่านทุกคน ขอกราบรำลึกถึงพระคุณและคุณงามความดีของท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ที่ท่านได้มีความเมตตา และความกรุณา ต่อข้าพเจ้าและชาวตำบลคลองด่านทุกคน ที่ให้คำปรึกษาชี้แนะและสั่งสอนแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งทางธรรม และทางโลก ตลอดจนการ ยอมสละพื้นที่ของวัดให้จัดสร้างโรงเรียนให้กับเด็กๆ ได้มีโอกาสเล่าเรียนกันมาจนถึงปัจจุบันนี้

ช่วงอายุของท่านที่ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสท่านเป็นพระที่มีแต่ให้มาตลอดจนเด็กๆ และ เหล่าลูกศิษย์ ชาวบ้าน รวมทั้งข้าพเจ้าเอง ได้รับความเจริญรุ่งเรืองมาตลอดจากคำสั่งสอนและชี้แนะของท่านอาจารย์ซึ่งข้าพเจ้าก็ยังยึดมั่นกับคำสั่งสอนของท่านมาทุกวันนี้

พระคุณอันนี้ ดิฉันจึงขอกราบรับเป็นเจ้าภาพจัดงาน และขอให้ดวงวิญญานอันบริสุทธิ์ที่จากไปของท่านอาจารย์จงไปสู่สรวงสวรรค์ชั้นฟ้าในปรินิพพานด้วยเทอญ

จาก	นางยุวรี	เอื้อกาญจนวิไล
	นายสุจินต์	แสงระ
	นางว่วยกี้	แสงระ
	นางทองใบ	หน่อเนื้อ
	นางสาววันดี	แซ่ติ๊ง
	นางแชฮวด	แซ่ติ๊ง
	นางวันเพ็ญ	สุธรรมาภรณ์
	นายแชกวง	แซ่ติ๊ง
	นายผดุงศักดิ์	อิทธิกิตติภากร
	คณะศิษยานุศิษย์	

คาถาชุมนุมเทวดา

สะรัชชัง สะเสนัง สะพันธุง นะรินทัง

ปะริตตานุภาโว สะทา รักขะตูติ

ผะริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ภะทันตา

อะวิกขิตตะจิตตา ปะริตตัง ภะณันตุ

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเน ทีเป รัฏเฐ จะ คาเม ตะรุวะนะคะหะเน เคหะวัตถุมหิ เขตเต ภุมมา จายันตุ เทวา ชะละถะละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา ติฏฐันตา สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุฯ

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตาฯ

(ความหมายของคาถาชุมนุมเทวดา)

ขออัญเชิญพระเทพเทวาทั้งหลาย ผู้สถิตย์อยู่ในสวรรค์ชั้นกามาวจร, รูปาวจร และภูมิเทวดาผู้สถิตย์อยู่ที่ยอดเขา หุบผาในอากาศ ในวิมาน ในเกาะ ในเมือง ในป่าลึก ในบ้าน ในไร่นาหรือเป็นหมู่ยักษ์ คนธรรพ์ นาค ทั้งใกล้ไกล จงโปรดมาประชุมให้พร้อมกัน คำใดเป็นคำประเสริฐของพระพุทธองค์ ขอท่านทั้งหลายจงได้สดับฟังธรรมนั้นเถิด

หนังสือ
ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก
ประวัติกล่าวไว้ต้นฉบับเดิม
ว่า

หนังสือยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ มีคำกล่าวไว้ ในหนังสือนำว่าศักดิ์สิทธิ์ ถ้าผู้ใดได้สวดมนต์ภาวนาทุกค่ำเช้าแล้ว ผู้นั้นจะไม่ไปตกอบายภูมิแม้ได้บูชาไว้กับบ้านเรือน ก็อาจป้องกันอันตรายต่างๆ จะภาวนาพระคาถาอื่นๆ สักร้อยปี อานิสงส์ก็ไม่สูงเท่าภาวนาพระคาถานี้ครั้งหนึ่ง ถึงแม้ว่าอินทร์ พรหม ยมยักษ์ ที่มีอิทธิฤทธิ์จะเนรมิตรแผ่นอิฐเป็นทองคำก่อเป็นพระเจดีย์ ตั้งแต่มนุษย์โลก สูงขึ้นไปจนถึงพรหมโลก อานิสงส์ก็ไม่เท่าภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ และมีคำอธิบาย คุณความดีไว้ในต้นฉบับเดิมนั้นอีกหลายประการ

ต้นฉบับเดิม เปิดกรุได้ที่เมืองสวรรคโลก เป็นอักษรขอม จารึกไว้ในใบลาน (พระภิกษุแสง) หลวงธรรมาธิกรณ์ จึงแปลเป็นอักษรไทยได้มาจาก พระแท่นศิลาอาสน์มณฑลพิษณุโลก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ ถ้าผู้ใดบริจาคทรัพย์สร้างถวาย พระภิกษุสงฆ์สามเณรญาติมิตร - สหาย หรือ สวดจนครบ ๗ วัน หรือครบอายุปัจจุบันของตนจะบังเกิดโชคลาภทำมาค้าขายเจริญ พ้นเคราะห์และภัยพิบัติทั้งปวง

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
สำคัญสุดอยู่ที่ใจเป็นใหญ่ ต้อง
บังคับให้ทำแต่กรรมดี ละชั่ว
จึงจะเจริญ สมกับเป็นศิษย์
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนั้นว่าดังนี้

๑. อิติปิโส ภะคะวา อะระหังวัจจะโสภะคะวา อิติปิโสภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วัจจะโสภะคะวา อิติปิโสภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วัจจะโสภะคะวา อิติปิโสภะคะวา สุคะโต วัจจะโสภะคะวา อิติปิโสภะคะวาโลกะวิทู วัจจะโสภะคะวา

๒. อะระหังตัง สะระณัง คัจฉามิ อะระหังตัง สิระสานะมามิ สัมมาสัมพุทธัง สะระณังคัจฉามิ สัมมาสัมพุทธัง สิระสานะมามิ วิชชาจะระณะสัมปันนัง สะระณังคัจฉามิ วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิระสานะมามิ สุคะตัง สะระณัง คัจฉามิ สุคะตัง สิระสานะมามิ โลกะวิทัง สะระณัง คัจฉามิ โลกะวิทัง สิระสา นะมามิ

๓. อิติปิโสภะคะวา อะนุตตะโร วัจจะโส ภะคะวา อิติปิโสภะคะวา ปุริสะธัมมะสาระถิ วัจจะโส ภะคะวา อิติปิโส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วัจจะโส ภะคะวา อิติปิโส ภะคะวา พุทโธ วัจจะโส ภะคะวา

๔. อนุตตะรัง สะระณัง คัจฉามิ อะนุตตะรัง สิระสานะมามิ ปุริสะธัมมะสาระถิ สะระณัง คัจฉามิ ปุริสะธัมมะสาระถิ สิระสานะมามิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง สิระสานะมามิพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ พุทธัง สิระสา นะมามิ

๕. อิติปิโสภะคะวา รูปะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิจะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อิติปิโส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อิติปิโส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อิติปิโส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อิติปิโส ภะคะวา วิญญาณะ ขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๖. อิติปิโส ภะคะวา ปะถะวี จักกะวาฬะ จาตุมะหาราชิกาตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา เตโชจักกะวาฬะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา วาโยจักกะวาฬะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อาโปจักกะวาฬะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อากาสะ จักกะวาฬะจาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

๗. อิติปิโส ภะคะวา ยามาธาตุ สัมมาทิยานะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ตุสิตาธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา นิมมานะระติ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวากามาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

๘. อิติปิโส ภะคะวา รูปาวะ จะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ปะถะมะฌานะธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ทุติยะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ตะติยะฌานะธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา จะตุถะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน

๙. อิติปิโส ภะคะวา อากาสานัญจายะตะนะเนวะสัญญานาสัญญา ยะตะนะอะรูปาวะจะระธาตุสัมมา ทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะเนวะสัญญานา สัญญา ยะตะนะอะรูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อากิญจัญญา ยะตะนะ เนวะสัญญานา สัญญายะตะนะ อะ รูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

๑๐. อิติปิโส ภะคะวา โสตาปะฏิมัคคะธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา สะกิทาคาปะฏิมัคคะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อะนาคาปะฏิมัคคะธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวาอะระหัตตะปะฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปัญโน

๑๑. อิติปิโส ภะคะวา โสดาอะระหัตตะปะฏิผะละธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา สะกิทาคา

อะระหัตตะปะฏิผะละ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา อะนาคา อะระหัตตะปะฏิผะละ ธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

๑๒. กุสะลา ธัมมา อิติปิโสภะคะวา อะอา ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ ชมภูทิปัญจะอิสสะโร กุสะลา ธัมมา นะโม พุทธายะ นะโม ธัมมายะ นะโมสังฆายะ ปัญจะ พุทธา นะมามิหัง อาปา มะจุปะทีมะสังอังขุสังวิธาปุกะยะปะ อุปะสะชะสุ เหปา สายะโสโสสะ สะ อะอะอะ อะนิ เตชะ สุเนมะภูจะนาวิเว อะสังวิสุโลปุสะ ภุพะ อิสะวาสุ สุสะวาอิ กุสะลา ธัมมา จิตติวิอัตถิ

๑๓. อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง อะอายาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ สาโพธิปัญจะ อิสสะโรธัมมา

๑๔. กุสะลาธัมมา นันทะวิวังโก อิติ สัมมาสัมพุทโธสุคะลาโน ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ จาตุมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา อิติ วิชชา จะระณะสัมปันโน อุอุยาวะชีวังพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นันทะ ปัญจะ สุคะโต โลกะวิทู มะหาเอโอ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณังคัจฉามิ ยามา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา พรหมมาสัทธะ ปัญจะ สัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร ยะมะกะขะยาวะชีวังพุทธังสะระณังคัจฉามิ

๑๕. ตุสิตา อิสสะโร กุสะลา ธัมมาปุยะปะกะ ปุริ

สะธัมมะสา ระถิ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ

๑๖. นิมมานะระติ อิสสะโร กุสะลา ธัมมา เหตุโปวะ สัตถาเทวะมะนุสสานัง ตะถะยาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ

๑๗. ปาระนิมิตตะ อิสสะโร กุสะลาธัมมา สังขาระขันโธ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ พุทธะปะผะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๘. พรหมมา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นัจจิปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา ยาวะนิพพานัง สะระณังคัจฉามิ นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ พุทธิลา โลกะลา กะระกะนา เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สวาหายะ

๑๙. นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ อัตติ อัตติ ยะมะสุ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ

๒๐. อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พรหมมะสาวัง มะหาพรหมมะสาวัง จักกะวัตติสาวัง มะหาจักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสิสาวัง มะหาอิสิสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนีสาวัง สัปปุริสาวัง มะหาสัปปุริสาวัง พุทธะสาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิ วิชาธะรานัง สาวัง สัพพะโลกา อิริยานังสาวัง เอเตนะสัจเจนะสุวัตถิโหตุ

๒๑. สาวังคุณณัง วะชะพะลังเต ชังวิริยัง สิทธิกัมมัง

นิพพานังโมกขัง คุยหะกัง ถานัง สีลัง ปัญญานิกขัง ปุญญัง ภาคะยัง ตัปปัง สุขัง สิริรูปัง จะตุวิสะ ติเสนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวา หายา

๒๒. นะโม พุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโม สังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม อิติปิโส ภาคะวา

๒๓. นะโมพุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม

๒๔. นะโมธัมมัสสะ ทุกขังอะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญานะขันโธ นะโม สวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม

๒๕. นะโมธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญานะขันโธ นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

๒๖. นะโม สังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปขันโธ เวทนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโมสุปฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตัง

๒๗. นะโม พุทธายะ มะอะ อุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะ ตัสสะ หาโย นะโม อุอะมะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

อุ อะ มะ อาวันทา นะโม พุทธายะ นะอะกะตินิสะระนะ อาระปะขุธังมะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

อานิสงส์การสวดและภาวนา

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกเป็นพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ ไว้สำหรับสวดและภาวนา ทุกเช้าค่ำ เพื่อความสวัสดีเป็นสิริมงคลแก่ผู้สาธยาย อันเป็นบ่อเกิด มหาเตชัง มีเดชมาก มหานุภาวัง มีอานุภาพมาก และลาภยศ สุขสรรเสริญ ปราศจากทุกข์โศกโรคภัย อุปัทวันตราย และความพินาศทั้งปวง ตลอดทั้งหมู่มารร้าย และศัตรูคู่อาฆาตไม่อาจแผ้วพานได้

อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง เป็นต้น ถ้าสาธยายหรือภาวนาแล้วจะนำมาซึ่งลาภยศสุขสรรเสริญและปราศจากอันตรายทั้งปวงตลอดทั้งเป็นการระลึกถึงคุณพระพุทธเจ้า เป็นการเจริญพระพุทธาสติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เป็นแดนเกิดของสมาธิอีกด้วย

อะระหันตัง สะระณัง คัจฉามิ เป็นต้น เมื่อสาธยาย หรือภาวนาแล้ว เป็นการมอบกายถวายชีวิตไว้กับองค์พระพุทธเจ้า หรือเอาองค์พระพุทธเจ้าเป็นตาข่ายเพชรคอยปกป้องคุ้มครองรักษาชีวิตให้ปราศจากเวรภัย

อิติปิโส ภะคะวา รูปะขันโธ เป็นต้น เมื่อสาธยาย หรือภาวนาแล้วขออาราธนาบารมีธรรมของพระพุทธองค์สิงสถิตในเบญจขันธ์ของเราเพื่อให้เกิดพระไตรลักษณญาน อันเป็นทางของพระนิพพานสืบต่อไป

อิติปิโส ภะคะวา ปะฐะวีธาตุสะมาธิญาณะสัมปันโน เป็นต้น เมื่อสาธยายหรือภาวนา ขออำนาจสมาธิญาณของพระพุทธองค์เป็นไปในธาตุ ในจักรวาล ในเทวโลกหรือในกามาวจรภูมิ รูปาวจรภูมิอรูปาวจรภูมิ และในโลกุตรภูมิ ขอจงมาบังเกิดในขันธสันดานของข้าพเจ้าหรือเรียกว่าเป็นการเจริญสมถภาวนา อันเป็นบ่อเกิดแห่งรูปฌาน อรูปฌาน อภิญญา เป็นการเจริญวิปัสสนา อันเป็นบ่อเกิดแห่งมรรคผลนิพพาน เป็นการหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวงฯ

กุสลา ธัมมา อิติปิโส ภะคะวา เป็นต้น เป็นการสาธยายหัวใจพระวินัยปิฎก หัวใจพระสุตตันตปิฎก หัวใจพระอภิธรรมปิฎกและเป็นหัวใจพระเจ้า ๕๐๐ ชาติ พระเจ้า ๑๐ ชาติ และหัวใจอิติปิโสตลอดทั้งหัวใจอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เมื่อภาวนาแล้วจะนำลาภ ยศฐาน์บรรดาศักดิ์ ทั้ง อายุ วรรณะ สุขะ พละ และจะป้องกันสรรพภัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสวัสดิมงคลแก่ตนและบุตรหลานสืบไป

อินทะสาวัง มหาอินทะสาวัง เป็นต้น เมื่อสาธยายหรือภาวนาแล้วมีทั้งอำนาจ ตบะ เดชะ ความสุข ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ

พระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลายต่างก็กล่าวเน้นว่า พระพุทธศาสนาเป็นของจริงของแท้ที่เรายึดมั่นเป็นหลักชัยแห่งชีวิตได้ ยิ่งมีการปฏิบัติธรรมทั้งทาน ศีล ภาวนา สม่ำเสมอความสุขความเจริญเกิดขึ้นแก่ตนแน่อย่าสงสัย การรวยทรัพย์สินเงินทองไม่ได้ก่ออานิสงส์ ไม่เท่ากับรวยบุญรวยกุศล ซึ่งจะบังเกิดความสุขความเจริญในปัจจุบันและตามติดวิญญาณไปทุกภพทุกชาติด้วย

ฉะนั้นชาวพุทธทั้งหลาย จงเจริญภาวนา ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกทุกเช้าค่ำเถิด จะบังเกิดความสวัสดิมงคล แก่ตนและครอบครัว ให้มีความร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้า

อันทานศีลภาวนา อย่าเลยละ
อุตสาหะสืบสร้าง ทางสวรรค์
นิสัยส่งคงนิพพาน ไม่นานครัน
เกษมสันต์แสนสุข สิ้นทุกข์ภัย

พระคาถาชินบัญชร

สมเด็จพระพุฒาจารย์

(โต พรหมรังสี)

ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วกล่าวคำว่า

ปุตตะกาโมละเภปุตตัง ธะนะกาโมละเภธะนัง อัตถิกาเยกายะญายะ เทวานังปิยะตังสุตตะวา อิติปิโสภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวัณโณมรณัง สุขัง อะระหังสุคะโต นะโมพุทธายะ

๑. ชะยาสะนากะตา พุทธา เชตะวามารัง สะวาหะนัง จะตุสัจจาสะภังระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา สัพเพปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก่ เต มุ นิสสะรา

๓. สีเส ปะติฏฐิโต มัยหังพุทโธ ธัมโมทะวิโลจะเน สังโฆปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณา กะโร

๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารี ปุตโตจะ ทักขิเณโกณฑัญโญ ปิฏฐิ ภาคัสมิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุโล กัสสะโปจะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโส ตะเก

๖. เกเสนเต ปิฏฐิภาคัสมิง สุริโยวะ ปะภังกะโร นิสินโนสิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก โสมัยหังวะ ทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณา กะโร

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะอุ ปาลีนัน ทะสีวะลี เถรา ปัญจะ

อิเม ชาตา นะลาเต ติละกา มะมะ

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา เอเตสีติ มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุสัณฐิตา

๑๐. ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิ มาละกัง

๑๑. ขันธะ โมระปะริตตัญจะอาฏานาฏิยะ สุตตะกัง อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณ ฐิตา

๑๒. ชินนานา วะระสังยุตตา สัตตัปปากา ระลังกะตา วาตะ ปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุ ปัททะวา

๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะ ชินะเตชะสา วะสะโตเม สะกิจเจนะสะทา สัมพุทธะ ปัญชะเร

๑๔. ชินะปัญชะระ มัชฌัมหิวิหะรันตังมะฮี ตะเล สะทา ปะเลนตุ มังสัพเพเต มะหาปุริสา สะภา

๑๕. อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข ชินานุภาเวนะ ชิตุปัท ทะโว ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย สัทธัมมา นุภาวะปาลิโต จะรามิชินะปัญชะเรติ.

ศัตรูที่แท้จริงของคน คือ
โลภ, โกรธ, หลง
ต้องแก้ด้วย มี
ศีล, สมาธิ, ปัญญา

ถวายพรพระ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(๓ หน)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิสัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ. สวากขาโต ภะคะวะตาธัมโม, สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ. สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโนภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทังจัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลิกะระณีโย, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง,
ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง,
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง,
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง,
ขันตี สุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง,
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง,
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง,
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง,
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
กัต์วานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา,
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ,
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง,
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง,

ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง,
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต,
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง,
พ๎รัห๎มัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง,
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท,
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.
เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา,
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที,
หิต๎วานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ,
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ.

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง,
ปูเรต๎วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง.
ชะยันโต โพธิยา มูเล สัก๎ยานัง นันทิวัฑฒะโน,
เอวัง ต๎วัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล.
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร,
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ.
สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง,
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พ๎รัห๎มะจาริสุ.
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง,
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา,
ปะทักขิณานิ กัต๎วานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ.
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา,
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต.
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา,
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต.
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา,
สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต.

เทวะตาทิปัตติทานะคาถา

ยา เทวะตา สันติ, วิหาระวาสินี,
ถูเป ฆะเร โพ, ธิฆะเร ตะหิง ตะหิง,
ตา ธัมมะทาเน, นะ ภะวันตุ ปูชิตา,
โสตถิง กะโรนเต, ธะ วิหาระมัณฑะเล,
เถรา จะ มัชฌา, นะวะกา จะ ภิกขะโว,
สารามิกา ทา, นะปะตี อุปาสะกา,
คามา จะ เทสา, นิคะมา จะ อิสสะรา,
สัปปาณะภูตา, สุขิตา ภะวันตุ เต,
ชะลาพุชา เย, ปิ จะ อัณฑะสัมภะวา,
สังเสทะชาตา, อะถะโวปะปาติกา,
นิยยานิกัง ธัม, มะวะรัง ปะฏิจจะ เต,
สัพเพปิ ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง,
ฐาตุ จิรัง สะตัง ธัมโม, ธัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา,
สังโฆ โหตุ สะมัคโควะ, อัตถายะ จะ หิตายะ จะ,
อัมเห รักขะตุ สัทธัมโม, สัพเพปิ ธัมมะจาริโน,
วุฑฒิง สัมปาปุเณยยามะ, ธัมเม
อะริยัป, ปะเวทิเตติ, ฯ

คำแปล :

เทพยดาเหล่าใด มีปกติสุขอยู่ในวิหาร สถิตอยู่ที่เรือน พระสถูปหรือที่เรือนพระโพธิ ในที่นั้น ๆ เทพยดาเหล่านั้น เป็นผู้อันเราทั้งหลาย บูชาด้วยธรรมทาน จงกระทำความสวัสดีในวิหารมณฑลนี้ พระภิกษุทั้งหลายที่เป็นพระเถระ ที่เป็นกลางที่ยังใหม่ก็ดี อุบาสกอุบาสิกาทั้งหลายผู้เป็นทานบดี พร้อมด้วยอารามิกชนก็ดี ชนทั้งหลายที่เป็นชาวบ้านที่เป็นชาวเมือง ที่เป็นชาวนิคม ที่เป็นอิสระก็ดี สัตว์ที่มีชีวิตทั้งหลายเหล่านั้น จงเป็นผู้ถึงซึ่งความสุข แม้สัตว์เหล่าใดที่เป็นชลาพุชะกำเนิดที่เป็นอัณฑชะกำเนิด ที่เป็นสังเสทชะกำเนิด ที่เป็นอุปาติกะกำเนิดก็ดีสัตว์เหล่านั้น ได้อาศัยธรรมเป็นนิยยานิกธรรมแล้ว แม้ทั้งหมดจงทำความสิ้นไปแห่งทุกข์ ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลายจงดำรงอยู่นานและบุคคลทั้งหลายที่ทรงธรรม จงดำรงอยู่นาน ขอพระสงฆ์ จงเป็นผู้พร้อมเพรียงกันเทียว เพื่อประโยชน์และเกื้อกูล ขอพระสัทธรรมจงรักษาเราทั้งหลาย ผู้ประพฤติธรรมทั้งปวงขอเราทั้งหลายจงถึงความเจริญในธรรมที่พระอริยเจ้าแสดงไว้เถิด

สุมังคะละคาถา

โหตุ สัพพัง สุมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา,
สัพพะพุทธานุภาเวนะ โสตถี โหนตุ นิรันตะรัง.
โหตุ สัพพัง สุมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา,
สัพพะธัมมานุภาเวนะ โสตถี โหนตุ นิรันตะรัง.
โหตุ สัพพัง สุมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา,
สัพพะสังฆานุภาเวนะ โสตถี โหนตุ นิรันตะรัง.

โมระปะริตตัง

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา,
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส.
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง,
ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง.
เย พราหมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม,
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ.
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา,
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา.
อิมัง โส ปะริตตัง กัต์วา โมโร จะระติ เอสะนา.

อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา,
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส.
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปภาสัง,
ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง.
เย พราหมณา เวทะคุ สัพพะธัมเม,
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ.
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา,
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา,
อิมัง โส ปะริตตัง กัต์วา โมโร วาสะมะกัปปะยีติ.

นมัสการรอยพระพุทธบาท

[(นำ) หันทะ มะยัง ปาทะลัญชะนะปาฐัง ภะณามะ เส]

วันทามิพุทธัง ภะวะปาระติณณัง	*ข้าพเจ้า ขอนมัสการพระพุทธเจ้า ผู้ข้ามพ้นฝั่งแห่งภพ,*
ติโลกะเกตุงติ ภะเวกะนาถัง	*ผู้เป็นธงชัยของไตรโลก ผู้เป็น นาถะอันเอกของไตรภพ,*
โย โลกะเสฏโฐ สะกะลัง กิเลสัง, เฉต๋วานะ โพเธสิ ชะนัง อะนันตัง	*ผู้ประเสริฐในโลก ตัดกิเลสทั้งสิ้น ได้แล้ว ช่วยปลุกชนหาที่สุดมิได้ ให้ตรัสรู้มรรคผลและนิพพาน,*
ยัง นัมมะทายะ นะทิยา ปุริเน จะ ตีเร	*รอยพระบาทอันใด อันพระพุทธองค์ ได้ทรงแสดงไว้, ในหาดทราย แทบฝั่งแม่น้ำนัมมะทา,*
ยัง สัจจะพันธะคิริเก สุมะนา จะ ลัคเค,	*รอยพระบาทอันใด อันพระพุทธองค์ ได้ทรงแสดงไว้เหนือเขา สัจจะพันธ์และเหนือยอดเขาสุมะนา,*
ยัง ตัตถะ โยนะกะปุเร มุนิโน จะ ปาทัง, ตัง ปาทะลัญชะนะมะหัง สิระสา นะมามิ.	*รอยพระบาทอันใด อันพระพุทธองค์ ได้ทรงแสดงไว้, ในเมืองโยนะกะ ข้าพเจ้าขอนมัสการพระบาทและ รอยพระบาทนั้น ๆ ของพระมุนีด้วย เศียรเกล้า.*
สุวัณณะมาลิเก สุวัณณะปัพพะเต, สุมะนะกูเฏ โยนะกะปุเร นัมมะทายะ นะทิยา, ปัญจะปาทะวะรัง ฐานัง อะหัง วันทามิ ทูระโต.	*ข้าพเจ้าขอน้อมนมัสการสถานที่ มีรอยพระบาทอันประเสริฐ ๕ สถาน แต่ที่ไกล, คือ ที่เขา สุวรรณมาลิกา ๑, ที่เขาสุวรรณ- บรรพต ๑, ที่ยอดเขาสุมะนะกูฏ ๑, ที่โยนะกะบุรี ๑, ที่แม่น้ำ นัมมะทา ๑*
อิจเจวะ มัจจันตะ นะมัส สะเนยยัง, นะ มัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง	*ข้าพเจ้าขอนมัสการอยู่ซึ่งพระ- รัตนตรัยใด, อันบุคคลควรไหว้ โดยส่วนยิ่งอย่างนี้, ด้วยประการฉะนี้.*

ปุญญาภิสันทัง วิปุลังอะลัตถัง, *ได้แล้วซึ่งกองบุญอันไพบูลย์,*
ตัสสานุภาเวนะ หะตันตะราโย. *ขออำนาจพระรัตนตรัยนั้น จงขจัดภัยอันตรายเสียเถิด.*
อามันตะยามิ โว ภิกขะเว *ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, เราขอให้*
ปฏิเวทะยามิ โว ภิกขะเว, *ท่านทั้งหลายทราบไว้ว่า,*
ขะยะ วะยะ ธัมมา สังขารา *สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา.*
อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถาติ *ขอท่านทั้งหลายจงยังประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม, ด้วยความไม่ประมาทเถิด, ด้วยประการฉะนี้แล.*

พรหมวิหาร

(เมตตาตน)

อะหัง สุขิโต โหมิ, นิททุกโข โหมิ, อะเวโร โหมิ, อัพ๎ยาปัชโฌ โหมิ, อะนีโฆ โหมิ, สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ.

(เมตตาสัตว์)

สัพเพ สัตตา สุขิตา โหนตุ, สัพเพ สัตตา อะเวรา โหตุ, สัพเพ สัตตา อัพ๎ยาปัชฌา โหนตุ, สัพเพ สัตตา อะนีฆา โหนตุ, สัพเพ สัตตา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ, สัพเพ สัตตาสัพพะทุกขา ปะมุจจันตุ, สัพเพ สัตตา ลัทธะสัมปัตติโต มา วิคัจฉันตุ, สัพเพ สตตา กัมมัสสะกา, กัมมะทายาทา, กัมมะโยนิ, กัมมะพันธุ, กัมมะปฏิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ กัลยานัง วา ปาปะกัง วา ตัสสะ ทายะทา ภะวิสสันติ.

เมตตายังกิญจิ

ยังกิญจิ กุสะลังกัมมัง สัพเพหิ ภะเตหิ กะตัง ปุญญังโน อะนุโมทันตุ สุนันตุโภนโต เยเทวา อัสสะมิง ฐาเน อะธิคะตา ธิคายุกา สัทธาโหนตุ สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ มาตาปิตา สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพญาติกา สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพอะญาติกา สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพปิสา สัพเพยักขา สเพเปตา สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพอาจาริยุปัชฌายะ สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพนักขัตตา สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพทวา สุขิตาโหนตุ ทุกขาปะมุญจันตุ สัพเพสามะติณัง สะมิสชนตุโว.

เมตตานิสังสะสุตตะปาโฐ

เอวัมเม สุตัง, เอกัง สะมะยัง ภะคะวา, สาวัตถิยัง วิหะระติ, เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม, ตัต์ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติฯ. ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง ภะคะวา เอตะทะโวจะ,

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา, อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ, อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ, เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาฯ กะตะเม เอกาทะสะฯ สุขัง สุปะติ สุขัง ปะฏิพุชฌะติฯ นะ ปาปะกัง สุปินัง ปัสสะติฯ มะนุสสานัง ปิโย โหติฯ อะมะนุสสานัง ปิโย โหติฯ เทวะตา รักขันติฯ นาสสะ อัคคิ วา วิสัง วา สัตถัง วา กะมะติฯ ตุวะฏัง จิตตัง สะมาธิยะติ, มุขะวัณโณ วิปปะสีทะติ, อะสัมมุฬโห กาลัง กะโรติ, อุตตะริง อัปปะฏิวิชฌันโต พรัห์มะโลกูปะโค โหติฯ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา, อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ, อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ, อิเม เอกาทะสานิสังสา ปะฏิกังขาติ, อิทะมะโว จะ ภะคะวา, อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุนติ.

ไหว้พระเจ้า ๕ พระองค์

อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ นะโม

ข้าพเจ้าจะไหว้พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์

องค์ที่ ๑ ชื่อว่า *พระกะกุสันโธ*

องค์ที่ ๒ *ชื่อว่า พระโกนาคะมะโน*

องค์ที่ ๓ *ชื่อว่า พระกัสสัปโป*

องค์ที่ ๔ *ชื่อว่า พระโคตะโม*

องค์ที่ ๕ *ชื่อว่า พระศรีอะริยะเมต ไตร โย*

เมื่อจิตดับไป ขออย่าได้ใหลหลง ตั้งจิตจำนงจงใจ พระนิพพาน ขอให้พบดวงแก้ว ขอให้แคล้วออกจากบ่วงมาร ขอให้พบพระเมตไตรย์ ขอให้ไกลจากมาร พระเกตุ พระแก้ว พระจุฬามณี พระศรีสรรเพชญ์ พระองค์เสด็จเข้าสู่พระนิพพาน พระพุทธเจ้าท่านสั่งไว้ว่า ให้ภาวนา ทุกขัง อนิจจัง อนัตตาติ.

คาถาบูชาดวงประจำวันเกิด

(อิติปิโส ๘ ทิศ)

วันอาทิตย์ สวด ๖ จบ

อิ ระ ชา คะ ตะ ระ สา

วันจันทร์ สวด ๑๕ จบ

ติ หัง จะ โต โร ถิ นัง

วันอังคาร สวด ๘ จบ

ปิ สัม ระ โล ปุ สัต พุท

วันพุธกลางวัน สวด ๑๗ จบ

โส มา ณะ กะ ริ ถา โธ

วันพุธกลางคืน สวด ๑๗ จบ

อะ วิช สุ นุต สา นุส ติ

วันพฤหัสบดี สวด ๑๙ จบ

ภะ สัม สัม วิ สะ เท ภะ

วันศุกร์ สวด ๒๑ จบ

คะ พุท ปัน ทู ทัม วะ คะ

วันเสาร์ สวด ๑๐ จบ

วา โธ โน อะ มะ มะ วา

ป่าเลไลย์ สวด ๑๒ จบ

อะ วิช สุ นุต สา นุส ติ

(ถ้าสวดตั้งแต่วันอาทิตย์ถึงป่าเลไลย์ ก็จะเป็นยันต์เกราะเพชร หรือพระคาถาอิติปิโส ๘ ทิศ)

จุดธูปเทียนบูชาพระ

นะโมตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (สวด ๓ จบ)

อิมินาสักกาเรนะ ตัง พุทธังอะภิปูชะยามิ อิมินาสักกาเรนะ ตัง ธรรมมังอะภิปูชะยามิ อิมินาสักกาเรนะ ตังสังฆังอะภิปูชะยามิ อะระหังสัมมา สัมพุทโธภะคะวา พุทธังภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภะคะวาตาธรรมโม ธัมมังนะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สะวะกะสังโฆ สังฆังนะมามิ (กราบ)

อาราธนาศีลห้า

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัต ถายะ ติสะระเนนะสะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเนนะสะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเนนะสะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ

จงควบคุมจิต ให้เหนืออารมณ์

เพื่อจะได้ มีสติอยู่กับตัว

คำจบขันข้าวใส่บาตร-ทำบุญ

ข้าวและทรัพย์ของข้าพเจ้า ได้ทำโดยบริสุทธิ์ ยกขึ้นเหนือหัว ขอบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จิตใจจำนงต่อพระนิพาน ขอให้ถึงเมืองแก้ว ขอให้แคล้วบ่วงมาร ขอให้พบพระศรีอาริย์ เข้าถึงพระนิพานในอนาคตกาลอันใกล้นี้เทอญ.

คำถวายข้าวพระพุทธ

อิมัง สูปะพะยัญชะนะ สัมปันนัง สาลีนัง โภชะนัง อุทะกัง วะรัง พุท ธัสสะปูเชมิฯ

คำถวายสังฆทาน

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุโน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

คำแปล ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายซึ่งภัตตาหาร กับของที่เป็นบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งภัตตาหาร กับของที่เป็นบริวารทั้งหลายเหล่านี้เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

คำกรวดน้ำ (ย่อ)

อิทัง เม ญาตินังโหตุ สุขิตาโหตุ ญาตโย.

คำแปล ขอส่วนบุญนี้ จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้า ขอให้ญาติทั้งหลาย จงมีแต่ความสุขกายสุขใจเถิด

คำบูชาพระภูมิ

นะโมเม ชะยะ มังคะลัง ภูมิ เทวานัง สักการะ วันธะนัง สาธุ สาธุ

คำถวายเครื่องสังเวย

พระภูมิเจ้าที่

อิมัง สูปะพะยัญชะนะสัมปันนัง สะอุทะกัง วะรัง ภุมมัส สะเทมิฯ

คำลาเครื่องสังเวย

พระภูมิเจ้าที่

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ

คำลาของถวาย

เสสัง มังคะลา ยาจามิ

ถวายผ้ากฐิน

อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะจิวะ ระนุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ ฯ

ว่า ๓ หน ๆ ที่ ๓ ลากเสียงโอโณชะยามะให้ช้าลงพอสังเกตได้ว่า จะจบแบบกฐินหลวงถวายพระ วัดมหานิกาย ฯ

อิมัง ภันเต สะปะริวารัง กาฐินะทุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

แบบกฐินหลวงถวายพระวัดธรรมยุติ

การนั่งสมาธิ

หลังจากสวดมนต์เรียบร้อยแล้วควรฝึกจิตให้สงบ เพื่อความผาสุขของตัวเองโดยการฝึกสมาธิกรรมฐานเพื่อจะได้มีความเจริญ ความแข็งแรงอายุยืนปราศจากโรคภัยอันตรายใด ๆ ทั้งมวล โดยการนั่งในท่าขัดสมาธิ ตัวตรง หน้าตรง เอาเท้าขวาทับเท้าซ้ายมือขวาทับมือซ้าย หัวแม่มือชนกันนั่งหลับตาตามสบาย ไม่ต้องเกร็งตัว เหมือนกำลังพักผ่อน (สตรีจะนั่งพับเพียบแทน หรือนั่งบนเก้าอี้ หรือเอนกายนอนบนเตียงก็ได้สุดแต่สะดวกแต่ท่านั่งสมาธิตัวตรงจะดีที่สุด) แล้วกำหนดลมหายใจเข้าออก ภาวนาว่า พุธ โธ หายใจเข้า “พุท” หายใจออก “โธ” ใช้เวลาฝึกวันแรกเพียง ๑๐-๑๕ นาที แล้ววันต่อ ๆ ไปเพิ่มขึ้นเป็นวันละ ๒๐-๓๐ นาที จนถึงวันละ ๑ ช.ม. เป็นประจำทุกวัน เพื่อความสิริมงคลต่อตนเอง และได้มหากุศล พร้อมด้วยจตุรพร ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ เป็นที่รักใคร่ของมวลมนุษย์ เทวดา และเทพ ภยันตรายทั้งหลายไม่อาจทำอันตรายแก่ร่างกายและชีวิตได้ เมื่อตายแล้วจะไปสู่สวรรค์

การปฏิบัตินั่งสมาธิ ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างเคร่งเครียด เอาจริงเอาจังจนเกินไป หรืออ่อนเกินไป ควรทำใจให้สบาย ๆ ปฏิบัติสม่ำเสมอ จะเวลาเช้า เย็น หรือค่ำ สุดแต่ความสะดวกของตนเอง ก่อนจะเลิกฝึกทุกครั้งต้องแผ่เมตตาให้เจ้ากรรม นายเวร ผีสาง เทวดาทั้งหลายจงมีสุข ขอให้พ้นทุกข์ และอย่าเบียดเบียนและจองเวรต่อกันเลย

กรวดน้ำ

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ ด้วยเดชะผลบุญแห่งข้าได้สร้าง และสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ขออุทิสส่วนกุศลให้แก่คุณบิดามารดา และทั้ง ๑๖ ชั้น ฟ้า ๑๕ ชั้นดิน ผู้มีพระคุณ ญาติกาครู อุปัชฌาย์อาจารย์ เจ้ากรรม นายเวร พระมหากษัตริย์ และมิตรรักสนิทเพื่อนสาราสัตว์น้อยใหญ่ เจ้ากรุงพาลีแม่พระธรณี แม่พระคงคา แม่พระเพลิง แม่พระพาย แม่พระโพสพ พระภูมิเจ้าที่ พระพิรุณ พญายมราช นาย นิริยบาล ทั้งท้าวจตุโลกะบาลทั้งสี่ ศิริพุทธอำมาตย์ ชั้นจาตุมะหาราชิกา เบื้องบน จนถึงที่สุด พรหมมาเบื้องต่ำ ตั้งแต่อเวจี ขึ้นมาจนถึงมนุษย์โลกโดยรอบสุดขอบจักรวาล อนันตะจักรวาล คุณพระศรีรัตนตรัย และเทพยดาทั้งหลายตลอด อินทร์ พรหม ยมยักษ์ คนธรรพ์นาคา ท่านทั้งหลายที่ต้องทุกข์ ขอให้พ้นจากทุกข์ ท่านทั้งหลายที่ได้สุข ขอให้สุขยิ่ง ๆขึ้นไป ด้วยเดชะผลบุญแห่งข้าอุทิศไปให้นี้ จงเป็นอุปนิสัยปัจจัย ให้ถึงพระนิพพานในปัจจุบัน และอนาคตกาลเบื้องหน้าโน้นเทอญ

ธรรมะชาวบ้าน

(พบตัวเอง)

รวมธรรมะที่ควรรู้
สำหรับผู้ครองเรือน

ของ

พระราชญาณวิสุทธิโสภณ

(ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน)

วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

ลิขสิทธิ์

✡

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนประสงค์ให้เป็นธรรมทานแก่พุทธบริษัทและผู้สนใจทุกท่านอย่างแท้จริง ฉะนั้น หากท่านใดหรือคณะใดมีความประสงค์จะนำไปพิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทานโดยไม่มีการเรียกร้องหรือขอรับค่าตอบแทนไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น ก็ให้กระทำได้โดยมิต้องขออนุญาตผู้เขียนแต่อย่างใดเช่นเดียวกับหนังสือเล่มอื่นๆทุกเล่มที่ผู้เขียนได้เขียนหรือเรียบเรียงขึ้นและได้พิมพ์แจกจ่ายไปแล้ว แต่หากเป็นการพิมพ์เพื่อจำหน่ายหรือมีค่าตอบแทน ผู้เขียนขอสงวนลิขสิทธิ์ทุกๆ เล่ม ดังที่ได้ถือเป็นหลักปฏิบัติมาโดยตลอดทั้งนี้ด้วยเจตนาที่จะเทิดทูนพระศาสนาและครูบาอาจารย์ตามกำลังด้วยความบริสุทธิ์ใจ

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ **ชวนพิมพ์** 469 ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศน์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 2803542, 2813180, 2822114, แฟกซ์ 2813181 นายจิโรจน์ ศรสงคราม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พศ. 2540

คำนำ

❄

หนังสือเล่มนี้ คณะผู้จัดทำได้รวบรวมบทความคำสอนของท่านอาจารย์เป็นส่วนใหญ่ จะมีของท่านผู้อื่นบ้างเพียงเล็กน้อย วิธีการรวบรวม ได้ตัดทอนเฉพาะตรงที่สำคัญ ที่ระดับพื้นความรู้ของคนทั่วไปอ่านแล้วพอเข้าใจได้ และมีโอกาสพบตัวเองที่เป็นจริง เช่นเดียวกับนักปฏิบัติธรรมทั้งหลาย เมื่อท่านผู้อ่านสามารถเข้าใจคำสอนแล้วก็จะนำไปใช้กับตนเองและสภาพครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ครอบครัวของท่านก็จะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุขบ้านของท่านจะเป็นสวรรค์ด้วยความเป็นอยู่ของผู้มีธรรม จะมีสิ่งใดที่ดียิ่งสำหรับชาวบ้านอย่างเราๆ ท่านๆ

ความสำเร็จและคุณค่าของหนังสือเล่มนี้มีขึ้นได้ด้วยการประทานความเมตตาของท่านอาจารย์ และทุกท่านที่ให้ความร่วมมือแบ่งเบาภาระในทุกๆ ด้าน

คุณธรรมใดที่เกิดแก่จิตของผู้อ่านหนังสือเล่มนี้ ขอถวายเป็นพุทธบูชา-ธรรมบูชา-สังฆบูชา และขอให้ศีล-ธรรม จงบังเกิดแก่จิตทุกดวงที่มีส่วนร่วมทำหนังสือเล่มนี้ โดยยึดหลัก "ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารึ" ขอความสุขจงบังเกิดมีแก่ทุกครอบครัวด้วยเทอญ

คณะผู้จัดทำ

๑๒ สิงหาคม ๑๕๓๘

ทาน

"คำว่าทานการเสียสละ แบ่งปันสมบัติเงินทอง เรี่ยวแรง วิชาความรู้ ตลอดอุบายและความคิดเห็นต่างๆ ต่อกัน นี้เป็นเรื่องที่ประทับใจแก่ผู้ได้รับอย่างจับใจซาบซึ้ง และสนิทติดใจไม่มีวันหลงลืมตลอดกาลแลยังเป็นเครื่องหมายที่หวังฝากชีวิตจิตใจ ฝากเป็นฝากตาย ด้วยความเชื่อถืออย่างฝังใจอีกด้วย..."

◎ ... อานิสงส์ของกุศลบุญทานนี้ จะช่วยประคองสภาพชีวิตในปัจจุบันควบคู่ไปกับศีล-ธรรมไปรอเจ้าของอยู่เมื่อสิ้นชีวิตแล้วและจะพาไปเกิดในระดับครอบครัวที่มีฐานะโดยประมาณที่ทำไว้ ... ◎

ศีล

“ศีล มีอำนาจจำกัดความประพฤติที่ไม่ดีทางกายวาจาให้สะอาดกลายเป็นความประพฤติเรียบร้อย สวยงาม ทางกายวาจาใจ คนที่มีศีลพูดมีที่จบลง มีสาระแก่นสารในคำพูด พูดมีเหตุมีผล...”

ภาวนา

"การภาวนา คือวิธีอ่านตัวเรา ให้รู้ความผิด ถูก ชั่ว ดี ได้อย่างถูกต้อง ยิ่งกว่าผู้อื่นจะมาคอยชี้แจงความบกพร่องของเราให้เราทราบเสียอีก ในขณะเดียวกันก็เป็นวิธีกำจัดหรือลดละความผิดของตัวที่เคยมีมา และปิดกั้นสิ่งไม่ดีทั้งหลายมิให้เกิดขึ้นอีกต่อไปด้วย... "การไม่หัดอ่านตัวเองทำให้เกิดเรื่องยุ่งบ่อย ๆ"

...การภาวนานี้แล เป็นวิธีการของผู้แสวงหาความสุขโดยถูกต้องอย่างแท้จริง และเป็นวิธีที่ไม่หลอกลวงให้เกิดความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมไปในทางที่ผิด..."

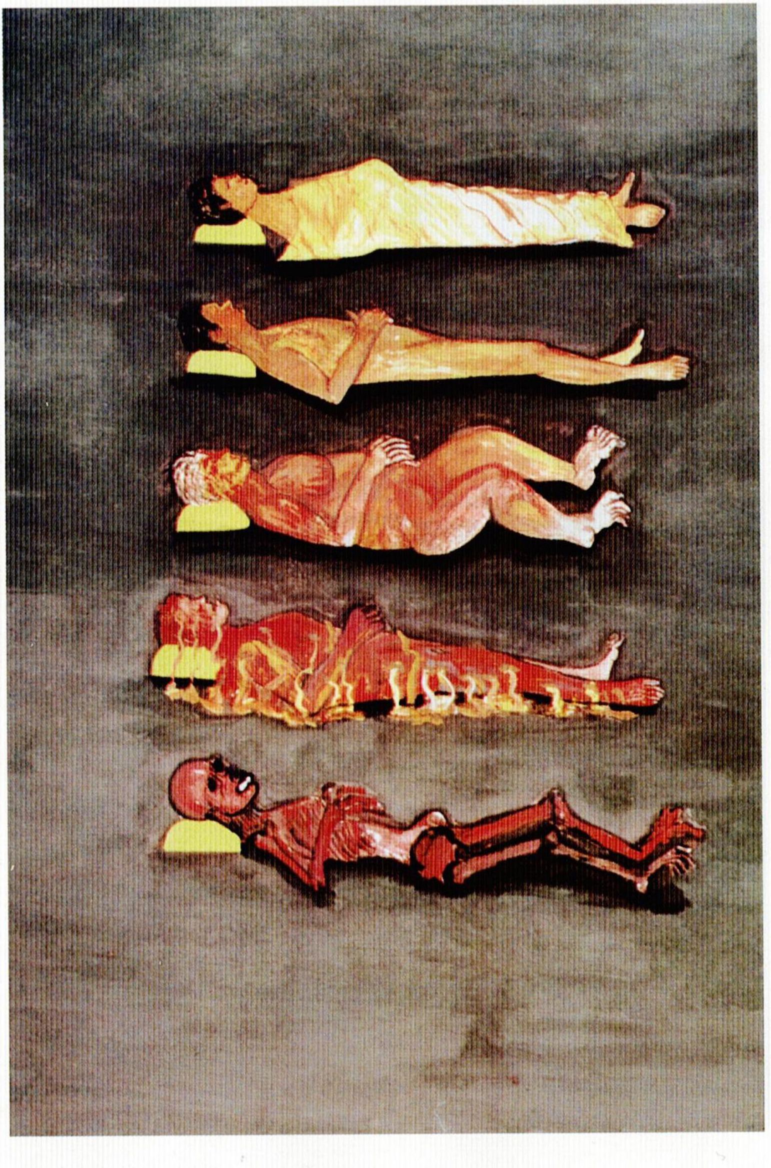
กายนี้เป็นเราหรือ?

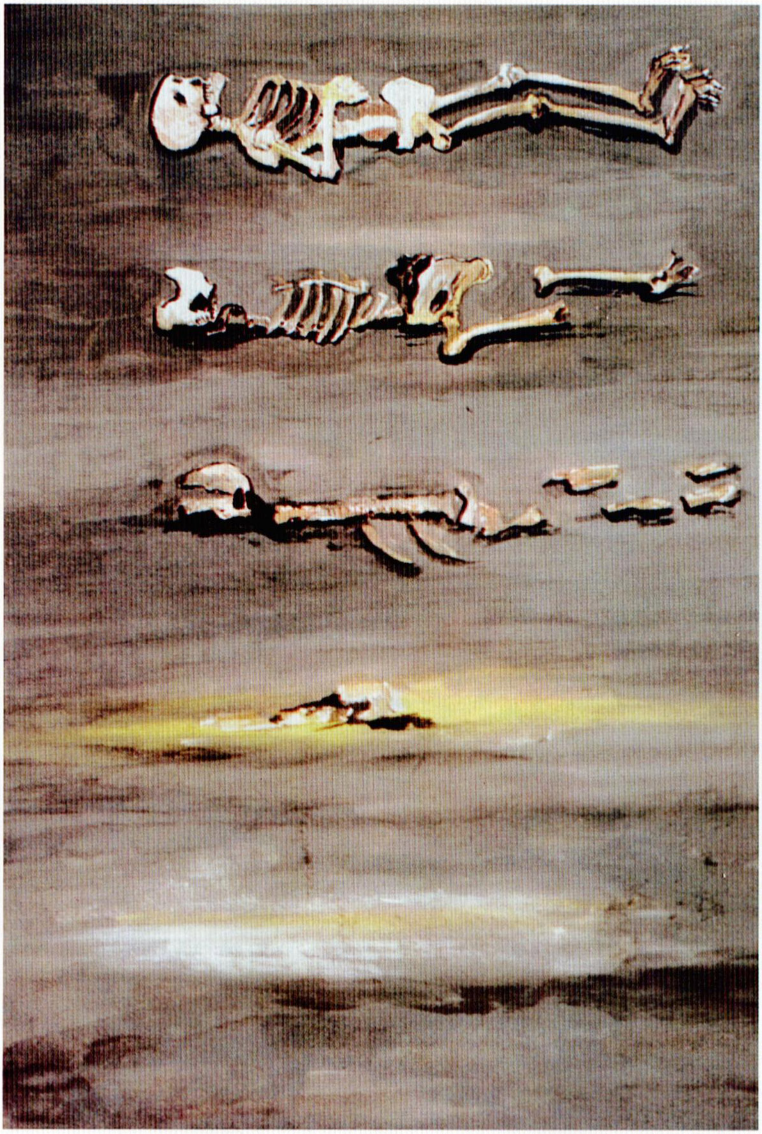
❄

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนว่า จิตแต่ละดวงอาศัยกายนี้ซึ่งประกอบด้วย ธาตุ ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ เมื่อกายนี้หมดสภาพ ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ก็จะผันแปรไปสู่ธาตุเดิมนั้นๆ แต่สิ่งที่ไม่ตายคือจิต จะเข้าสู่รูปกายใหม่ด้วยอานิสงส์ของ ทาน ศีล ภาวนา อยู่ตามสภาพนั้น ช่วงวาระหนึ่ง เมื่อยังดับกิเลส (ราคะ-โลภะ-โทสะ-โมหะ) ไม่ได้ก็ต้องกลับมาเกิดใหม่บนโลกนี้

ฉะนั้น เมื่อท่านผู้อ่านยังมีชีวิตอยู่ จะได้เตรียมตัวให้พร้อม เพื่อว่า แม้จะมาเกิดใหม่ก็จะมีความสุขตามสภาพกรรมดีทั้งหลายที่ได้ทำไว้ และเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องว่า “ตายแล้วไม่สูญ”

ดูภาพทั้งหมดแล้ว จะได้รู้จักใช้ศีล-ธรรม คุมกิเลสทั้งหลายให้อยู่ในขอบเขตของความเป็นคนดีตามที่พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเมตตาอบรมสั่งสอน

อาจารย์มงคล เกิดวัน ผู้เขียนภาพ

“พบตนเอง”

ความไม่รู้ของคน เมื่อมีความสุขทางโลก ด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ ที่ฟูฟ่องไป เมื่อมีทุกข์กายทุกข์ใจ ก็โยนความทุกข์นั้นว่าที่มาเป็นเพราะบุคคลหรือเหตุต่างๆ ถ้าเป็นคนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจนจิตรู้ธรรมแล้ว จะสามารถควบคุมความสุข-ความทุกข์มิให้โลดโผนเกินกว่าเหตุ เพราะรู้จักใช้ธรรมยับยั้งให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงที่สมควร รู้ความไม่แน่นอน ความเกิดดับ ไม่ติดยึดบุคคลและสภาพแวดล้อม เห็นความตายเป็นสัจจธรรม เตรียมพร้อมเสมอที่จะเผชิญทุกเวลา

"คนมีธรรม"

คนมีธรรม มิใช่อ่านเก่ง จำเก่ง พูดเก่ง แต่ต้องสามารถนำธรรมไปปรับปรุงแก้ไข ความคิด การพูด และการกระทำของตนให้ดีขึ้น จนตนเองรู้นั่นแหละของจริง จงพิสูจน์ตนเอง เสมอๆ ดังนี้

"สงวนสุข"

คนฉลาดย่อมรู้จักการสร้างบุญทานให้เหมาะกับฐานะของตน และทำโดยสม่ำเสมอ ควบคู่ไปกับการสำรวม กาย วาจา ใจ ให้อยู่ในศีลธรรม

สารบัญ

หน้า

การไปทำบุญ ปกติต้องไม่ขาดทุน
มีแต่ได้กำไร ทางจิตใจ [illegible]

[illegible]

ความหมายของคำศัพท์

❇

ท่านผู้อ่านควรศึกษาความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่นี้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อน ทั้งนี้เมื่ออ่านบทความคำสอนของท่านอาจารย์จะได้เข้าใจบทความนั้นได้อย่างละเอียดถูกต้อง

กิเลส = สิ่งที่ทำใจให้เศร้าหมอง ความชั่วที่แฝงอยู่ในความรู้สึกนึกคิด

เกสา-โลมา-นขา-ทนฺตา-ตโจ = ผม-ขน-เล็บ-ฟัน และหนัง

ขันธ์ = กอง พวก หมวด หมู่ ของรูปธรรม นามธรรม แบ่งเป็น ๕ กอง คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

ญาณ = ความรู้ ปรีชาหยั่งรู้ ปรีชากำหนดรู้ มี ๓ หมวด

หมวด ๑ รู้ในอดีต-อนาคต-ปัจจุบัน

หมวด ๒ หยั่งรู้ในอริยสัจ แต่ละอย่าง หยั่งรู้กิจในอริยสัจ หยั่งรู้กิจอันได้ทำแล้วในอริยสัจ

หมวด ๓ คือ วิชชา ๓ - ความรู้ที่ให้ระลึกชาติได้ - ความรู้จุติและอุบัติของสัตว์ทั้งหลาย - ความรู้ที่ทำให้อาสวะสิ้น

ตัณหา = ความทะยานอยาก ความปรารถนา มี ๓ คือ

๑. กามตัณหา ความทะยานอยากในกาม

๒.ภวตัณหา ความอยากเป็นนั่นเป็นนี่

๓.วิภวตัณหา ความอยากไม่เป็นนั่นไม่เป็นนี่

ไตรลักษณ์ = ลักษณะที่เป็นสามัญทั่วไป ๓ ประการ คือความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความมิใช่ตัวตน (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา)

ธาตุ = คือ ธาตุ ๔ ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ เป็นสิ่งดั้งเดิมมาผสมกันเข้า มีจิตเป็นตัวการเข้ายึดเป็นเจ้าของ เลยเรียกว่าเป็นสัตว์เป็นบุคคลไป

นิพพาน = การดับกิเลสและกองทุกข์ เป็นโลกุตตรธรรม และเป็นจุดหมายสูงสุดในพระพุทธศาสนา

บาป = สิ่งที่ทำให้จิตตกสู่ความชั่ว คือ ทำให้เลวลง ให้เสื่อมลง

บุญ = ความดี ความสุข ความประพฤติชอบทางกาย วาจา และใจ

พระปัจเจกพุทธเจ้า = เป็นชื่อพระพุทธเจ้าจำพวกหนึ่งที่ตรัสรู้เฉพาะตัว มิได้สั่งสอนผู้อื่น

พระองค์ = สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระอรหันต์ = ผู้กำจัดข้าศึกคือกิเลสหมดสิ้นแล้ว

พระอริยบุคคลชั้นพระโสดาบัน = บุคคลผู้บรรลุธรรมวิเศษ มีโสดาปัตติมรรค เป็นต้น

ภพชาติ = การเกิดที่อยู่ในวัฏสงสาร

วัฏวน = การเวียนเกิด เวียนตาย

สมุทัย = เหตุให้เกิดทุกข์ ได้แก่ ตัณหา *(ดูคำอธิบายตัณหา)*

สามแดนโลกธาตุ = โลกทั้งสาม ได้แก่

กามภพ คือ ภพของเทวดาลงมา
รูปภพ คือ ภพของพรหมที่มีรูป
อรูปภพ คือ ภพของพรหมที่ไม่มีรูป
หรือสวรรค์ มนุษยโลก และบาดาล

โสดาบัน = ผู้แรกถึงกระแสธรรม เป็นชื่อพระอริยบุคคลชั้นต้น

หลวงพ่อ, หลวงตา, อาจารย์ = พระมหาบัว ญาณสัมปันโน หรือพระราชญาณวิสุทธิโสภณ

ห้องพระ = เป็นห้องพิเศษจัดตั้งพระพุทธรูปเครื่องบูชา และนิยมใช้เป็นที่สวดมนต์ ภาวนา สงบจิตใจ ฯลฯ

อจลศรัทธา = ศรัทธาที่ไม่หวั่นไหว ไม่คลอนแคลน

อริยสัจ = ความจริงของพระอริยะ, ความจริงอันประเสริฐ, ชื่อธรรมะสำคัญในพระพุทธศาสนา มี ๔ ข้อ คือ

๑. ทุกข์
๒. ทุกขสมุทัย (ที่เกิดแห่งทุกข์)
๓. ทุกขนิโรธ (ความดับทุกข์)
๔. มรรค (ทางแห่งความดับทุกข์)

อวิชชา = ความไม่รู้แจ้ง หมายถึง ไม่รู้แจ้งอริยสัจ ๔ ความเขลา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

อายตนะ = ความสืบต่อ อายตนะภายใน คือ หู-ตา-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ อายตนะภายนอก คือ รูป-เสียง-กลิ่น-รส-เครื่องที่มาสัมผัส

อุบัติ = เกิดขึ้น เหตุให้เกิด

อุปาทาน = การยึดมั่นถือมั่น โดยนึกเอาเองว่าจะต้องเป็นอย่างนั้นฯ

คุณค่าของทาน-ศีล-ภาวนา

❄

◎ ... พระพุทธเจ้าจึงสอนธรรมะนี้เพื่อให้เป็นคุณธรรม ให้เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นเครื่องประดับมนุษย์ให้มีความสวยงาม สวยงามภายนอก สวยงามภายใน เช่นดอกไม้ ทั้งสวยงามด้วยทั้งกลิ่นหอมด้วย น่าทัดน่าทรงมาก ... ◎

◎ ... ธรรมเป็นทั้งแว่นดวงใจคอยส่องทาง เป็นทั้งเครื่องป้องกันและเป็นทั้งโอชารสที่ปรากฏอยู่กับใจ จะอยู่จะไปไม่ลำบากทรมาน มีแต่ความสุขอาจหาญ และสำราญบานใจไปตามภพชาติที่ตนอุบัติและอยู่อาศัย ... ◎

◎ ... ทาน-ศีล-ภาวนา ธรรมทั้ง ๓ นี้ เป็นรากแก้วของความเป็นมนุษย์ และเป็นรากเง่าของพระศาสนา ผู้เกิดมาเป็นมนุษย์ต้องเป็นผู้เคยสั่งสมธรรมเหล่านี้มา อยู่ในนิสัยของผู้จะมาสวมร่างเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยมนุษยสมบัติอย่างแท้จริง ... ◎

◎ ... ผู้มีปัญญาได้เห็นในธรรมซึ่งเป็นปัจจุบัน ควรเจริญความเห็นนั้นไว้เนืองๆ ควรรีบทำเสีย ... ◎

◎ ... วิธีปฏิบัติเพื่อความสุข ความเจริญเป็นขั้นๆ และประจักษ์ใจ คือการอบรมภาวนา คุณงามความดีอื่นๆ ย่อมเป็นเครื่องอุดหนุนกันไป ขึ้นชื่อว่าเป็นความดีแล้ว ต้องเป็นเครื่องหนุนกันไปทั้งนั้น ... ไม่ว่าจะเกิดจากกุศลกรรมบถประเภทใดรวมกันแล้วจะกลายเป็นกองบุญอันใหญ่โตเช่นเดียวกัน... ท่านซึ่งมีความมุ่งหวังในธรรมอย่างเต็มใจ นำไปปฏิบัติดัดแปลงตังเองตามฐานะให้ถูกเข็มทิศทางเดินของธรรมในขณะที่มีชีวิตอยู่ แม้ถึงคราวจำเป็นทุกคนจำต้องเผชิญ จิตจะมีหลักยึดไม่รวนเรในทางผิด... ขึ้นชื่อว่าความสุขความเจริญที่เรารำพึงรำพันถึงอยู่ทุกขณะจิตนั้น จะกลายมาเป็นสมบัติเครื่องครองใจในภพของตนๆ โดยไม่ต้องสงสัย ... ◎

◎ ... ทาน ศีล ภาวนา จึงเป็นทางข้ามแดนทุกข์ได้ โดยสวัสดี ... ◎

◎ ... ผู้มีภาวนาเป็นหลักใจ จะทำอะไรชอบใช้ความคิดอ่านเสมอไม่เสี่ยงและไม่เกิดความเสียหายแก่ตนและผู้เกี่ยวข้อง การภาวนาจึงเป็นผลเพื่อในปัจจุบันและอนาคต ... ◎

◎ ... คนคึกคะนองยิ่งร้ายกว่านั้น... สิ่งนี้เป็นสิ่งบั่นทอนทั้งหญิงทั้งชายทำให้เสียไป ถ้าต่างคนต่างประพฤติตัวให้ดีตามหลักธรรมที่ท่านสอนไว้แล้ว... ไม่มีอะไรจะร่มเย็นยิ่งกว่าครอบครัวของเราที่มีศีลธรรม ... ◎

◎ ... วิธีภาวนา ก็คือวิธีสังเกตตังเอง สังเกตจิตที่มีนิสัยหลุกหลิกไม่อยู่เป็นสุข ด้วยมีสติตามระลึกรู้ความเคลื่อนไหวของจิต โดยมีธรรมบทใดบทหนึ่งเป็นคำบริกรรม เพื่อเป็นยารักษาจิตให้ทรงตัวอยู่ได้ด้วยความสุขในขณะภาวนา ... ◎

◎ ... แท้จริง การภาวนาคือวิธีแก้ความยุ่งยากลำบากใจทุกประเภทที่เป็นภาระหนักให้เบาและหมดสิ้นไป ได้อุบายมาแก้ไขไล่ทุกข์ออกจากตัว การอบรมใจด้วยการภาวนาก็เป็นวิธีหนึ่งแห่งการรักษาตัว เป็นวิธีที่เกี่ยวกับจิตใจผู้เป็นหัวหน้างานทุกด้าน ... ◎

◎ ... ส่วนผู้ได้รับการอบรมจากศาสนาอย่างถึงใจแล้ว ความประพฤติทั้ง ๓ ทวาร ย่อมกลมกลืนกับศาสนาได้อย่างสนิท ... ◎

◎ ... ร่างกายกับจิตต้องอาศัยซึ่งกันและกัน เมื่อจิตไม่เป็นศีลกายก็ประพฤติไปต่างๆ มีโทษต่างๆ ผู้มีศีลแล้ว ไม่มีโทษ จะเป็นปกติแนบเนียนไม่หวั่นไหว ไม่มีเรื่องหลงหา-หลงขอ คนที่หา-คนที่ขอต้องเป็นทุกข์ ขอเท่าไหร่ยิ่งไม่มี ยิ่งอดอยากยากเข็ญ ... ◎

◎ ... ผู้มีศีลย่อมเป็นผู้องอาจกล้าหาญ ผู้มีศีลย่อมมีความสุข ผู้จักมั่งคั่ง บริบูรณ์-สมบูรณ์ ไม่อด-ไม่อยาก ไม่จน ก็เพราะรักษาศีลได้สมบูรณ์ จิตดวงเดียวเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญา ... ◎

(ผู้มีศีลแท้ เป็นผู้หมดเวร หมดภัย)

◎ ... เมื่อจิตมีความสงบเป็นอารมณ์สืบต่อกันโดยลำดับเรียกว่า จิตมีความตั้งมั่น ความตั้งมั่นของจิตเรียกว่า สมาธิ... สมาธิทั้งสาม คือ ขณิกสมาธิ จิตรวมอยู่ได้ชั่วครู่ชั่วขณะ รวมได้นานกว่านั้น เรียกว่า อุปจารสมาธิ รวมอยู่ได้ละเอียดแนบแน่นและอยู่ได้นาน เรียกว่า อัปปนาสมาธิ ในสมาธิทั้งสามนี้เป็นบาทแห่งวิปัสสนา ... ◎

◎ ... เราชาวพุทธ... เวลาจะเป็นจะตายก็เข้าห้องพระระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ แล้วกราบลงชั่วขณะหนึ่งก็เย็นใจ นั่งภาวนารำพึงถึงความตาย ความได้ความเสีย ความเป็นมาของตน ตลอดความที่จะเป็นไปข้างหน้า จะได้อะไรติดเนื้อติดตัวของตนไปบ้าง เวลานี้มีแต่ความหมุนเวียนไปตามอำนาจของกิเลส ความหมุนมาเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อแก้ตนเอง ถอดถอนตนเองให้หลุดพ้นจากสิ่งพัวพันทั้งหลายเหล่านี้ มีหรือไม่มีก็ได้คำนึงในห้องพระบ้าง สำหรับชาวพุทธเรา ถ้าไม่ได้คำนึงอย่างนี้แล้วก็ตายทิ้งเหมือนสัตว์นั่นแล ... ◎

◎ ... สมบัติในโลก ไม่มีอะไรมีคุณค่ายิ่งกว่าตัวเรา จงประคองด้วยดี ...◎

◎ ... การปฏิบัติบูชาภาวนา เป็นสิทธิของบุคคลเรา เราต้องการเร็วเราก็ไปให้เร็ว เดิน-วิ่งให้เร็ว ก็ถึงจุดหมายปลายทางเร็ว ถ้ามัวช้า เก็บดอกไม้ข้างทางอยู่ ดอกนั้นก็สวยดอกนี้ก็สวยเลยไปไม่ถึงไหน อยู่แค่นั้นแหละ ... ◎

◎ ... เมื่อจิตก้าวสู่ความสงบคือสมาธิแล้ว...อย่าพึงติดความสงบคือติดสมาธิ... เมื่อพิจารณาธรรมทั้งหลายก็อย่าให้เกินกว่าเหตุ ให้มีเวลาพักเข้าสงบบ้าง เพื่อเป็นกำลังหนุนปัญญาให้คมกล้าแก่การตัดฟันกิเลส ซึ่งเป็นเหมือนยางเหนียว เมื่อสมถะกับวิปัสสนาดำเนินเคียงคู่กันไปโดยความสม่ำเสมอ ไม่ให้ยิ่งหย่อนข้างใดข้างหนึ่ง จะพึงถึงฝั่งแห่งสันติธรรม โดยปราศจากอุปสรรคใดๆ ทั้งสิ้น ... ◎

◎ ... การบำเพ็ญจิตภาวนา เป็นกิจจำเป็นสำหรับบุคคลผู้หวังพึ่งตน ตามธรรมมีว่า... **อตฺตาหิ อตฺตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่งของตน ... ◎

◎ ... คุณมาเรียนธรรมกับอาจารย์ ขอให้ธรรมติดตัวไปถึงบ้าน ถึงเรือน อย่าให้ธรรมหลุดหายกลางทาง ยังเหลือแต่กิเลสล้วนๆ ไปอวดลูกอวดสามี... ถ้าคุณมีกิเลสประเภทดังกล่าวอยู่ในใจ และเคยระบายออกเป็นยาพิษโปรยรมครอบครัวอยู่บ้าง ก็กรุณากำจัดเสียบัดนี้ ... ◎

◎ ... ท่านได้บอกไว้หรือเปล่าล่ะ นี่นิพพานของศีล ๕ นี่นิพพานของศีล ๘ นี่นิพพานของพระ ๒๒๗ ...ถ้าไม่ได้บอกไว้เราก็อุตริละซิ... เราจะตอบตามหลักความจริงว่า นิพพานมีอันเดียวเท่านั้น ธรรมแท้มีอันเดียวเท่านั้นไม่มีสอง ใครจะปฏิบัติในศีลในธรรมข้อใดก็ตาม ธรรมแท้นั้นสามารถจะปฏิบัติได้ด้วยกัน ถึงได้ด้วยกันทั้งนั้น ... ◎

◎ ... การภาวนาจะได้ผลหรือไม่ได้นั้นไม่คิดคำนึงให้เสียเวลา ทำความพยายามรักษาจิต คิดอย่างเดียวว่า ทำอย่างไรสติกับจิตจึงจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือระลึกรู้ทันกันในขณะที่จิตเคลื่อนไหวออกสู่อารมณ์ต่างๆ ไม่ปล่อยให้จิตเที่ยวกอบโกยเอาอารมณ์มาเผาผลาญตนโดยไม่มีสติตามรักษา... ทั้งการรักษาจิตด้วยสติ ทั้งการพิจารณาอารมณ์ดีชั่วที่เกี่ยวข้องกับใจด้วยปัญญา ผลย่อมเห็นประจักษ์ใจในทุกขณะที่อารมณ์กับจิตเข้าสัมผัสกัน และแยกจากกันด้วยอำนาจของสติ-ปัญญาที่ตามรักษา และแก้ไขกันไปเป็นระยะ ... ◎

◎ ... การภาวนาจะดีหรือไม่ดี ละเอียดหรือไม่ละเอียด จงถือเป็นกิจจำเป็นประจำอิริยาบถและประจำวัน เราเป็นศิษย์ตถาคต บุกหน้าเรื่อยๆ ไป ไม่ต้องถอยหลัง... จงตั้งหน้ารับความตายด้วยความเพียรของเรา จะมีชัยชนะไปเป็นลำดับ ... ◎

◎ ... รากแก้วของศาสนา คือ อริยสัจ ใครถ้าได้ผ่านนี้แล้วไม่หมอบราบต่อความจริง ไม่มี ... ◎

◎ ... มองโลกเราอย่ามองด้วยความดูถูกเหยียดหยาม อย่ามองด้วยความชมเชยสรรเสริญ และอย่าตำหนิติฉินนินทา แต่ให้มองดูตามหลักความจริง มีธรรมเป็นที่ตั้ง มีธรรมเป็นจุดศูนย์กลาง สรุปลงในธรรม ยุติลงในธรรมเป็นที่ยุติได้ ... ◎

◎ ... ทางเรามีวิธีสอนด้วยการมอบหนังสือให้แล้ว นั่นเป็นวิธีสอน แต่ตัวเองไม่ได้ปฏิบัติ แล้วมันจะใช้ได้อย่างไรล่ะ ... ◎

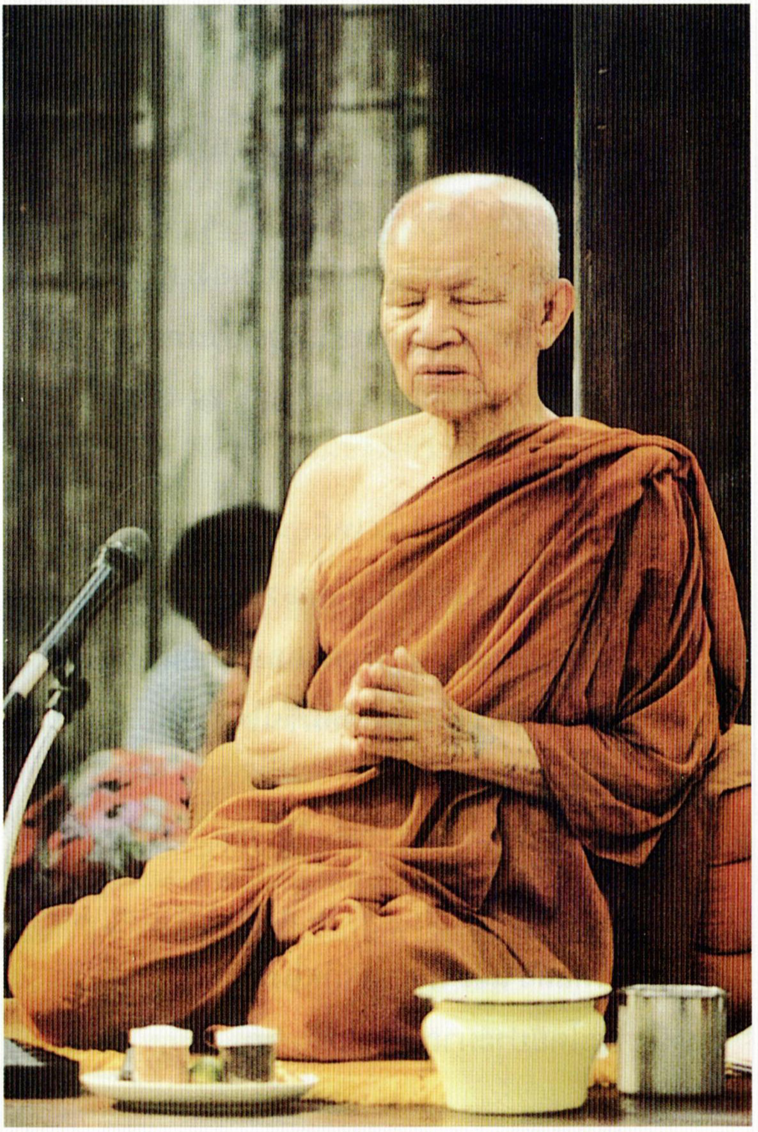
◎ ... ของเยอะน่ะ ของใคร? มีของเราไหม? ไม่มี น่าน - ดูตรงนี้ซิ ใครทำบุญคนนั้นก็ได้บุญ เราไม่ได้ทำเราได้ไหมล่ะ? เฮ่อ... ของง่ายๆ ลูกศิษย์พระกรรมฐานทำไมเป็นอย่างนี้นะ ... ◎

◎ ... ใครเขาจะมาทำมากน้อยเพียงไรไม่ใช่เรื่องของเรา แต่เราไม่ถอยซิเรื่องการบุญ เราทำความดีเพื่อตัวเราเอง แยกออกไปให้เป็นให้มันเห็น ของง่ายๆ แท้ๆ ... ◎

◎ ... การสร้างความดีนั้น นับเป็นอุปสรรคอยู่ในตัวเสมอ คำว่าอุปสรรคคืออะไร คือกิเลสที่มีอำนาจบังคับเรา อยู่เหนือหัวใจเราอยู่เสมอนั่นแหละ มันหาอุบายกีดกัน จะทำบุญให้ทานสักเล็กน้อย มันก็กลัวจะสิ้นจะเปลืองหมด... ผู้ที่ตระหนี่เหนียวแน่น ไม่สามารถที่จะสละสิ่งของทำบุญให้ทานแก่ผู้หนึ่งผู้ใดได้... มันสร้างอุปสรรคให้คนเห็นแก่ตัวได้มาก... ยังสร้างงานส่งเสริมจิตใจคนให้โลภมากอีกด้วย... ความเอารัดเอาเปรียบก็มีมาก เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว จิตก็แห้งผาก เข้าใกล้ใครไม่ได้ เข้ากับใครไม่ติด เป็นฟืนเป็นไฟไปหมด ... ◎

◎ ... คนเราอยู่ด้วยกันต้องมีเหตุผล ต่างคนต่างมีเหตุผลแล้วอยู่ด้วยกันเถิด มนุษย์เรานี้เป็นได้ยิ่งกว่าอะไรเสียอีก ไอ้เรื่องความมั่งมี ความร่ำรวย ความเด่นดังอะไรนั้นไม่สำคัญไปกว่าใจที่มีความปรองดองสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันระหว่างสามีภรรยานั้นเป็นแก้วสารพัดนึก เป็นรากเง่าเค้ามูลแห่งความอยู่เย็นเป็นสุขในครอบครัว นี้เป็นรากฐานสำคัญมาก ขอให้พากันรักษาให้ดี ... ◎

◎ ... การทำบุญมีสองอย่าง หนึ่งคือการสละทรัพย์เงินทอง เพื่อสร้างถาวรวัตถุในพระศาสนา หรือการบูชาด้วยดอกไม้ธูปเทียน ข้าวของ เรียกว่า "อามิสบูชา" ส่วนบุญอีกอย่างหนึ่งนั้น คือ การถือศีลภาวนา การทำสมาธิวิปัสสนา เพื่อให้เกิดความรู้แจ้งแทงตลอด ให้เกิดเป็นปัญญา เป็นผู้รู้ ดังที่เราภาวนาว่า **"พุทโธ"** ซึ่งแปลว่า ผู้รู้ผู้ฉลาด อันนี้เรียกว่า "ปฏิบัติบูชา" เป็นบุญอันสูงสุด อันจะนำตนเองให้พ้นจากกองทุกข์ในโลกนี้ได้ ช่วยตัวเองได้ มิให้ต้องเวียนว่ายตายเกิดต่อไป บุญข้อนี้เป็นบุญอันสูงสุดที่พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญผู้ปฏิบัติ ทั้งอามิสบูชาและปฏิบัติบูชานี้ เป็นเสมือนแม่น้ำสองสายที่ใสสะอาด ไหลมารวมกันลงสู่แอ่งน้ำใหญ่อันอยู่ในห้วงหัวใจของเราเอง เป็นแหล่งน้ำอันเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ พร้อมที่จะนำความฉ่ำชุ่มเย็นไปทั่วทุกหัวระแหง เกิดคุณค่าและประโยชน์อันประมาณมิได้ ที่สายน้ำนั้นได้ซึมซาบผ่านไปยังถิ่นต่างๆ แอ่งน้ำในหัวใจเราเป็นเสมือนเขื่อนกักน้ำไว้เพื่อประโยชน์ตนและผู้อื่น ... ◎

พรของท่านประเสริฐนัก ผู้ใดอยู่ในศีลในธรรม เชื่อฟังคำสอนของท่าน ย่อมสมความปรารถนา

การสร้างบุญ การคอยรับบุญ

อานิสงส์ของบุญ

◎ การสร้างบุญด้วยทรัพย์ วัตถุสิ่งของ กำลังกาย และการอนุโมทนาบุญ การสร้างบุญประเภทสุดท้าย เปรียบประดุจหยดน้ำกลิ้งบนใบบัว ◎

◎ การคอยรับบุญของผู้อื่น เหมือนดื่มน้ำติดก้นแก้ว ดื่มเท่าใดก็ไม่อิ่มสักที คนมีสติธรรม ปัญญาธรรม ย่อมฉลาดที่จะสร้างบุญด้วยตนเอง เหมือนการเติมน้ำใส่แก้ว หิวเมื่อใดดื่มได้อิ่มชื่นใจฉันนั้น ◎

◎ อานิสงส์ของกุศลบุญทานนี้ จะช่วยประคองชีวิตในปัจจุบันควบคู่ไปกับศีล-ธรรม ไปรอเจ้าของอยู่เมื่อสิ้นชีวิตแล้ว และจะพาไปเกิดในระดับครอบครัวที่มีฐานะโดยประมาณที่ทำไว้ ◎

บุญบาป

❋

◎ ... แทบทุกสิ่งในโลกย่อมมีประโยชน์แก่ผู้ใช้ แต่ไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้ไม่สนใจและไม่รู้จักใช้ คุณธรรมมีประเภทต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกก็เช่นเดียวกัน ย่อมขึ้นอยู่กับผู้สนใจปฏิบัติรักษา คุณธรรมก็อำนวยประโยชน์แก่ผู้นั้นๆ... กตัญญูกตเวทิตาคุณ ที่ใครๆ ก็ตามเคยบำเพ็ญต่อท่านผู้เคยมีคุณแก่ตน เมื่อถึงคราวจำเป็นและต้องการระลึกถึง ก็ย่อมมีหวังได้รับผลตอบแทนเช่นเดียวกับสิ่งที่มีคุณภาพด้านอื่นๆ ... ◎

◎ ... ท่านว่าดี-ชั่ว มิได้เกิดขึ้นมาเอง แต่อาศัยการทำบ่อยก็ชินไปเอง เมื่อชินแล้วก็กลายเป็นนิสัย ถ้าเป็นฝ่ายชั่วก็แก้ไขยาก คอยแต่จะไหลหลงไปตามนิสัยที่เคยทำอยู่เสมอ ถ้าเป็นฝ่ายดีก็นับว่าคล่องแคล่วแกล้วกล้าขึ้นเป็นลำดับ ... ◎

◎ ... สัตว์ใดก็ตามบุคคลใดก็ตาม ถ้าลงเชื่อแน่ว่าตายแล้วสูญคนก็ฉิบหายทั้งเป็น ยังเหลือแต่ลมหายใจฝอดๆ เท่านั้น ใครจะแก้ต้องรีบแก้ ไม่แก้ไขไม่ได้ อันนี้จะจมแน่ๆ เพราะมันไม่สูญละซี... กิเลสวัฏฏ์นั่นแหละมันให้ทำกรรมอยู่นั้น มันจะเอาอะไรมาสูญ ถ้าทำกรรมด้วยอำนาจของกิเลสมันก็จะบอกให้ทำแต่บาปแต่กรรมชั่วลามกทั้งหลาย แล้วตายลงไป ก็ไปจมอยู่ในนรก... ไม่เคยได้ยินว่าบาปสูญ บุญสูญ นรกสูญ สวรรค์ พรหมโลก นิพพานสูญ ไม่เคยมี มีแต่กิเลสนั่นแหละมันอุตริมาหลอกโลกว่า ตายแล้วสูญๆ ... ◎

◎ ... อำนาจแห่งความดีมีศีลธรรม นี่แหละมนุษย์จะสามารถทำได้ด้วยความฉลาด เราสามารถทำตนให้ร่มเย็นเป็นสุขได้ เพราะอำนาจแห่งความฉลาดของตน ... ◎

◎ ... คำว่าบาปก็เป็นความจริง บุญก็เป็นความจริงอันหนึ่งที่มีอยู่แล้ว ทรงรู้เห็นมาแล้วด้วยพระจักษุญาณหยั่งทราบตลอดทั่วถึงว่า นรกก็ดีไม่ว่าหลุมใด สวรรค์ก็ดีไม่ว่าชั้นใด ตลอดพรหมโลกถึงนิพพาน พระองค์ทรงผ่าน ทรงรู้ ทรงเห็น ไว้หมดเรียบร้อยแล้ว นำมาสั่งสอนสัตวโลกให้รู้เห็นตามนั้นแล้ว ให้มาประพฤติปฏิบัติดัดกาย วาจา ใจ ของตน ด้วยการกระทำ คือ ละบาป บำเพ็ญบุญ ให้เกิดผลประโยชน์แก่ตน เพื่อเป็นการส่งเสริมจิตใจซึ่งกิเลสวัฏฏ์มันรุมล้อมอยู่นี้ให้ค่อยจืดจางและหายไปโดยลำดับลำดา... ยังไม่ขาดภพชาติเพราะมีกิเลสอยู่ในจิตสันดาน ก็ให้ได้ไปเกิดในสถานที่ดี คติที่เหมาะสมเป็นขั้นๆ ภูมิๆ ขึ้นไป... สามแดนโลกธาตุนี้ทรงแสดงไว้แล้วทั้งนั้น ... ◎

◎ ... ผลที่เกิดจากการอบรมฝึกฝนตนด้วยธรรม ไม่ลดละความพยายาม ทำให้คนชั่วกลายเป็นคนดี ใจชั่วกลายเป็นใจดี และทำให้ผู้มีคุณธรรมอยู่แล้วกลายเป็นคนดีขึ้นไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด... อย่างน้อยใจมีเหตุผลอย่างเดียว ภาระที่เกี่ยวข้องกับตัว น้อย-มาก ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของใจเป็นผู้ดำเนินงาน ย่อมกลายเป็นสิ่งที่มีเหตุผล และสะดวกราบรื่นไปตามเราผู้เป็นเจ้าของ ... ◎

◎ ... การกล่าวโทษผู้อื่นโดยขาดการไตร่ตรอง เป็นการสั่งสมโทษและบาปใส่ตนให้ได้รับทุกข์ จึงควรสลดสังเวชต่อความผิดของตน งดความเห็นที่เป็นบาปภัยแก่ตนเสีย ความทุกข์เป็นของน่าเกียดน่ากลัว แต่สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ทำไมพอใจสร้างขึ้นเอง ... ◎

◎ ... การทำความดีใส่ตัวเป็นสิ่งที่ทำยากมาแต่กาลไหนๆ มิใช่จะมายากเฉพาะวันนี้ และยากเฉพาะเราคนเดียว แต่ทำยากมาทุกยุคทุกสมัย และยากมาด้วยกันทุกคน... เพื่อเป็นการเตือนตนที่เข้าใจว่ามีความยุ่งยากลำบาก และฝืนใจยิ่งกว่ามนุษย์ทั้งหลาย พอมีช่องเดินได้ ไม่ปิดทางตัวเอง ... ◎

◎ ... กรรม คือ การกระทำ ดี-ชั่ว ทางกาย-วาจา-ใจต่างหาก ผลจริงคือ ความสุข-ทุกข์ ที่ได้รับกันอยู่ทั่วโลก กระทั่งสัตว์ผู้ไม่รู้จักกรรม รู้แต่การกระทำคือหากินหาอยู่ ทางศาสนาเรียกว่า กรรมของสัตว์ ของบุคคล และผลกรรมของสัตว์ ของบุคคล ... ◎

◎ ... ความรู้สึกในพระคุณ การยอมรับคำตักเตือนสั่งสอนด้วยความเต็มใจ และปฏิบัติตาม ไม่ฝ่าฝืน ยึดถือท่านเป็นเส้นชีวิตและทางดำเนินโดยชอบธรรม ภาระหนักเรายอมรับ แม้ท่านห้ามเราในขณะทำผิด เรายอมจำนน ปฏิบัติตนต่อท่านประหนึ่งผ้าขี้ริ้วเช็ดเท้าฉันนั้น ... ◎

◎ ... การตำหนิติเตียนผู้อื่น ถึงเขาจะผิดจริง ก็เป็นการก่อกวนจิตใจของตนเองให้ขุ่นมัวไปด้วย ... ◎

◎ ... ผู้เห็นคุณค่าของตัว จึงควรเห็นคุณค่าของผู้อื่น ว่ามีความรู้สึกเช่นเดียวกัน ไม่เบียดเบียนทำลายกัน ... ◎

◎ ... บุคคลควรพยายามคบแต่บัณฑิต เพื่อเลื่อนภูมิวาสนาของตนให้สูงขึ้น ... ◎

◎ ... ถ้าหากว่าหมดบุญวาสนาลงไปเมื่อใดแล้ว รูปร่างกายนี้ก็ตั้งอยู่ไม่ได้ ต้องแตกดับทำลายไป โดยเหตุใดเหตุหนึ่ง ... ◎

◎ ... เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด ท่านเรียกวัฏวน... กรรมดี กรรมชั่ว นี่เป็นเชื้อสำคัญ ที่ยังสัตว์ทั้งหลายให้ไปเกิดและมีความสุข ความทุกข์ มีอำนาจวาสนา โง่ฉลาดต่างกัน มีอยู่ที่ตรงนี้ ... ◎

◎ ... ความมั่งมีศรีสุข จะไม่บังเกิดแก่ผู้ทุจริตสร้างกรรมชั่ว มีมากเท่าไรย่อมหมดไป พ่อ-แม่-ปู่-ย่า-ตา-ยาย ที่สร้างบาปกรรมไว้ ผลกรรมนั้นย่อมตกอยู่กับลูกหลานรุ่นหลังให้มีอันเป็นไป ผู้ทุจริตเบียดเบียน รังแกผู้อื่น จะหาความสุขความเจริญไม่ได้เลย ... ◎

◎ ... เมื่อมนุษย์เราเกิดเสวยชาติเป็นคน มีสุขบ้าง ทุกข์บ้าง ตามวาระของกรรมที่อำนวย มนุษย์ก็มีกรรมชนิดหนึ่งที่พามาให้เป็นเช่นนี้ ซึ่งล้วนผ่านกำเนิดต่างๆ มาจนนับไม่ถ้วน ให้ตระหนักในกรรมของสัตว์ว่ามีต่างๆ กัน เพราฉะนั้นไม่ให้ดูถูกเหยียดหยามในชาติกำเนิดความเป็นอยู่ของกันและกัน และสอนให้รู้ว่า สัตว์ทั้งหลายมีกรรมดี กรรมชั่ว เป็นของๆ ตน ... ◎

◎ ... การทำบาปหยาบคาย มีมาประจำแทบทุกคน ทั้งให้ผลเป็นทุกข์ ตนยังไม่อาจรู้ได้ และตำหนิมันบ้าง พอมีทางแก้ไข แต่กลับตำหนิคำสั่งสอนว่าหยาบคาย ก็นับเป็นโรคที่หมดหวัง ... ◎

◎ ... บรรดากุศลทั้งมวลที่บำเพ็ญ การทำภาวนาเป็นเยี่ยมกว่า ทุกวิธี และเป็นเหมือนกันอ่างเก็บน้ำ คือความดีทั้งหลายซึ่งจะไหลรวมมาสู่จุดนี้แห่งเดียว ผู้บำเพ็ญภาวนาทางจิตจนได้รับความสงบแน่วแน่ย่อมเป็นผู้มีคติอันแน่นอน ทั้งเวลาปกติและเวลาจวนตัวเป็นผู้องอาจกล้าหาญต่อคติธรรมดาคือความตาย ทั้งที่ยังมาไม่ถึง และขณะที่กำลังถูกมรณภัยคุกคาม สามารถวางตน (ใจ) อย่างสม่ำเสมอตลอดวาระสุดท้าย ... ◎

◎ ... เพราะความพลัดพรากจากกันนั่นแล ทำให้คู่ครองของแต่ละฝ่ายต้องอยู่คนเดียว เปลี่ยวกาย เปลี่ยวใจ ไม่มีใครเป็นคู่ทุกข์คู่ปรึกษา แม้จะแสนทนทุกข์ทรมานแสนขมขื่น ก็จำใจกล้ำกลืนไปตามกฎของกรรม ซึ่งจำมาจำจากจำพลัดพรากจากไปเช่นนั้นทั่วไตรภพ ... ◎

◎ ... การอุทิศนี้เป็นของสำคัญนะ อุทิศด้วยการกรวดน้ำก็ได้ ไม่กรวดน้ำก็ได้ สำคัญที่อุทิศทางใจ... น้ำนี้เป็นสักขีพยานภายนอกต่างหาก หลักอันใหญ่โตจริงๆ คือใจ... น้ำใจต่างหาก นี่หลักของธรรมแท้เป็นอย่างนี้ ... ◎

◎ ... ทางศาสนามีบทธรรมเตือนไว้อยู่เสมอเพื่อป้องกันความลืมตัว หรือกลัวจะเป็นทำนองสัตว์นรก พวกลืมตัว ลืมตายเหล่านั้น... แม้จะอยู่ในที่เช่นไรก็ทำให้คิดถึงธรรมบทนั้นอยู่เสมอว่า... เรามีความแก่ติดตัวอยู่ มีโรคภัยต่างๆ อยู่ในตัวนี้ มีความตายเป็นประจำ ถึงวาระแล้วต้องตายแน่ จะล่วงพ้นความเป็นเหล่านี้ไปไม่ได้ นอกจากนั้นเรายังมีความพลัดพรากจากสิ่งที่รักชอบและเจริญใจทั้งหลายไปในเวลาหนึ่งแน่นอน เรามีกรรมเป็นของตัวมิได้ตกเป็นของใครเหมือนสมบัตินอกกาย เรามีกรรมพาให้ไป พาให้เกิด พาให้อยู่ พาให้เสวยผล เราควรจะปฏิบัติกับตัวเองอย่างไรบ้าง เป็นทางชั่วหรือทางดี ถ้าทางชั่วเราก็เป็นคนชั่วและรับผลชั่วเป็นทุกข์ ถ้าทางดีก็เป็นคนดีได้รับผลดีเป็นสุข... มีทางเดียวคือต้องดัดแปลงตัวเราให้เป็นไปตามเท่านั้นจึงจะสมหวังในสิ่งที่หวัง ... ◎

◎ ... ท่านผู้มีจิตผาดโผนโดยตัวไม่อยู่กับร่องกับรอยที่ขีดเส้นบังคับไว้ด้วยหลักธรรมความมีขอบเขตเหตุผล ก็กรุณานำธรรมข้างบนมาหักห้ามไว้บ้าง จิตอาจลดความเร็วในทางไม่มีขอบเขตลงบ้าง พอมีทางพิจารณากับตัวเอง และหาหนทางหลีกเลี่ยงได้ ไม่ปล่อยให้กิเลสตัณหานักกินรวบเหมาเอาไปหมดเสีย ... ◎

◎ ... การทำความเข้าใจเรื่องกรรม เป็นการศึกษาธรรมะ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะรับภาวะของตัวเราเอง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกรรมที่ได้ทำไว้ ตามพุทธภาษิตที่มีว่า ... กรรมจำแนกสัตว์ให้ทราม และประณีตต่างกัน ... ◎

◎ ... คนมีศาสนาเป็นหลักใจกลับตรงกันข้าม คือเป็นคนขยันหมั่นเพียรในการงานเพื่อแสวงหาทรัพย์ รู้จักเก็บหอมรอมริบไม่สุรุ่ยสุร่าย เป็นคนชอบประหยัด และพยายามกำจัดสิ่งที่เป็นภัยแก่ตนและครอบครัว... รู้จักพรางตัวกับคนทุกเพศที่ไม่แน่ใจต่อความประพฤติของเขาซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับตน เพื่อรักษาตัวและสมบัติให้ปลอดภัย ... ◎

◎ ... ร่างนี้ไปหาเมรุหมด กลายลงไปเป็นดิน เป็นลม เป็นไฟ แต่ใจนี้ออกไปถือภพใหม่แล้ว เกิดมาอีกนี่แหละจึงไม่หมด ทำบุญก็เกิดตั้งแต่มนุษย์ขึ้นไปเรื่อยๆ สูงขึ้นไปโดยลำดับ ถ้าไม่มีบุญมีแต่บาปก็เกิด แต่ไปเกิดต่ำ อย่างน้อยไปเป็นสัตว์เดรัจฉาน มากกว่านั้นก็เป็นเปรตเป็นผีไป ตามวิบากกรรมดีชั่วของตนทำ ... ◎

◎ ... สัตว์นรกผู้มีกรรมมหันต์มาแต่คราวเป็นมนุษย์ พากันประมาทเพลิดเพลินเกินตัวจนไม่รู้จักตาย พอถึงวันรู้ก็เป็นวันตายของตนเสียแล้ว เลยคิดแก้อะไรไม่ทัน... แม้ขณะที่กรรมพัดผันขึ้นมาจากปากนรกแล้วเพียงจะกล่าวคาถาย่อๆ ว่าทุ-สะ-นะ-โส เท่านั้นก็ยังไม่จบ ต้องจมไปกับนรกอีก... คำแปลของคาถานั้น ...พวกเราทั้งหลายเมื่อเป็นมนุษย์อยู่ พากันประมาท ประพฤติแต่ความชั่วเสียหายอยู่เป็นประจำชาติ ไม่สนใจไยดีในความดีทั้งหลาย คติความเป็นไปของพวกเราจึงถึงทุกข์มหันต์ เมื่อพวกเราพ้นโทษนี้ไปแล้วจะไม่พากันประมาทดังที่เป็นอยู่ในเวลานี้ จะตั้งหน้าสร้างแต่บุญแต่กุศลโดยถ่ายเดียว ไม่ยอมทำชั่วอีกต่อไป เท่าที่เป็นอยู่นี้นับว่าแสนทุกข์ทรมานแทบทนไม่ไหว แต่กรรมก็ชุบไว้ให้จำต้องทนไปจนกว่าจะหมดกรรมที่ทำมา ดังนี้ ... ◎

◎ ... คำกล่าวของพ่อแม่ เป็นคำศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์อย่างยิ่ง ควรทำความเคารพและนับถือเป็นหลักใจอย่างสำคัญจนวันอวสาน ... โปรดอย่าหลงลืมคุณและคำสั่งสอนอบรมของท่าน จะเป็นผู้เจริญทั้งปัจจุบันและอนาคต... เวลาตกตาจน คือเวลาถึงความจำเป็นจริงๆ โปรดระลึกถึงพระคุณของคุณของท่านที่เราทำความเอื้อเฟื้อต่อท่านมา คุณนั้นจะดลบันดาลให้ผ่านอุปสรรคไปอย่างไม่น่าเชื่อ ... ◎

◎ ... ท่านได้กล่าวไว้ในธรรมว่า แม้จะเอาน้ำในมหาสมุทรทุกหยดทุกหยาดมาผสมเป็นน้ำหมึก เอาดินทั้งแผ่นมาเป็นหมึกละลาย น้ำ เอาเขาพระสุเมรุทั้งลูกมาเป็นด้ามปากกา เอาท้องฟ้าอากาศเป็นหน้ากระดาษ มาเขียนพรรณาพระคุณของท่าน จนกระทั่งผู้เขียนตาย ผู้ใหม่มาเขียนแทนสืบต่อกันไป... แต่พระคุณของบิดามารดายังพรรณาไม่จบ ด้วยยุติลงด้วยการสุดวิสัยที่จะหาอะไรมาบันทึกต่อเพื่อความสิ้นสุดแห่งพระคุณ... บุตรธิดาจึงควรสลดใจ และเห็นโทษของตน.. ชี้เอา...ทวงเอา...เถียงเอา...ขัดเอาอย่างใจ...เล่นตัวเอา...ร้องไห้เอา... ไม่ใช่ทางดำเนินของบุตรธิดาที่ดีจะนำมาใช้ต่อผู้บังเกิดเกล้า ... ◎

◎ ... ตราบใดที่ใจยังปล่อยตัวไปตามกระแสความอยาก อันเป็นทางเสื่อมโทรมสุขภาพและโภคทรัพย์ ไม่มีการหักห้ามต้านทานบ้าง ยังจะไม่เจอความสุข ความเจริญ ดังใจหมายอยู่ตราบนั้น ... ◎

◎ ... ใครจะมั่งมีศรีสุขเพียงใดก็ตามเถอะ ถ้าหัวใจแห้งผากจากธรรม เช่น มีความลืมตน เป็นต้น ผู้นั้นจะมีความสุขสมกับความมั่งมีเป็นเครื่องส่งเสริมย่อมเป็นไปไม่ได้เลย กองสมบัติเท่าภูเขาก็ตาม ย่อมเป็นกองสมบัติอยู่เฉยๆ ... ไม่สามารถอำนวยความสุข ลดความทุกข์ทางใจของเขาให้ลดน้อยลงได้บ้างเลย ... ◎

◎ ... ผู้ปฏิบัติด้วยความเพียร...ย่อมเห็นผลที่เกิดจากการกระทำของตน... มีความเชื่อบุญคือความสงบสุขที่เกิดจากใจอันแสดงตัวเป็นความสงบสุขอยู่ในเวลานั้น มีความเชื่อกรรมว่า ความสงบเย็นใจนั้นเกิดจากการระวังรักษาจิต ที่เรียกว่ากรรม ไม่สงสัย เพราะระหว่างเหตุกับผลมีความสืบเนื่องไปจากใจผู้ทำงานละชั่วทำดีอยู่แต่ผู้เดียว... ใจเกิดความอาจหาญร่าเริงต่อผลคือความสงบสุขและทางดำเนินของตน ว่านี้แน่แล้ว ที่จะก้าวสู่ความพ้นทุกข์ เพราะความเพียร ... ◎

◎ ... ใครมีความฉลาดแหลมคมเพียงไรก็ตาม ถ้าไม่มีหิริโอตตัปปะอยู่ในใจและความประพฤติแล้ว ท่านเรียกว่าพาลทั้งนั้น... คำว่าพาลและปราชญ์ ในหลักธรรม จึงหมายเอาคนชั่วกับคนดีเป็นสำคัญ... คำว่าพาลนี้ พาลทั้งตัวเอง พาลทั้งผู้อื่น คำว่าพาลนี้มีทั้งพาลหยาบและพาลละเอียด พาลภายนอก พาลภายใน พาลให้คนอื่น พาลให้ตนเอง... การผัดวันประกันพรุ่ง เพื่อหลีกเลี่ยงการทำความดีใส่ตน มีไหว้พระ สวดมนต์ ภาวนา เป็นต้น... มักจะมีอุบายแปลกๆ เพื่อออกตัวไปทางใดทางหนึ่งจนได้ อุบายประเภทที่ปราชญ์ท่านว่าเป็นอุบายของคนพาลภายใน ... ◎

◎ ... คนเราเมื่อยังหวังอะไรๆ ก็ตามกับอนาคตอยู่ จึงไม่ควรตัดอนาคตของตนด้วยความรู้ ความเห็น และความประพฤติต่างๆ ที่นักปราชญ์ผู้ทำนายอนาคตติเตียนไม่เห็นด้วย จะเป็นผู้หมดหวังทั้งๆ ที่อนาคตยังมีอยู่กับโลกผู้มีหวังทั้งหลาย นอกจากความไม่มีหวังเป็นของเราแล้ว ความทุกข์มหันต์อันแสนที่จะทรมานยังมาเป็นของเราเข้าอีก นับว่าทุกข์ ทั้งซ้ำ ทั้งย่ำ ทั้งเหยียบจนแหลกละเอียดไม่มีชิ้นดี ทั้งๆ ที่หัวใจยังอยู่ ที่ท่านเรียกว่า เสวยวิบากกรรม ... ◎

◎ ... ความสุขความทุกข์มันจะเกิดกับผู้ใด ก็มีธรรมเป็นเครื่องชำระล้างสิ่งนี้ได้จริงๆ... และโดยสิ้นเชิง ท้ายที่สุดร่างกายจะมีความเจ็บไข้ได้ป่วยขนาดไหนก็ตาม จิตจะไม่ได้รับความกระทบกระเทือนจิตรู้ตามความเป็นจริงอยู่ตลอดเวลา... เพราะจิตมีความรอบตัว และมีความฉลาด... ถ้าจิตโง่เสียอย่างเดียว...ก็จะเกิดความยุ่งเหยิงวุ่นวายขุ่นมัวขึ้นภายในจิต เกิดความทุกข์ขึ้นมา ... ◎

◎ ... การคอยรับบุญของผู้อื่น เหมือนดื่มน้ำติดก้นแก้ว ดื่มเท่าใดก็ไม่อิ่มสักที คนที่มีสติธรรม ปัญญาธรรม ย่อมฉลาดที่จะสร้างบุญด้วยตนเอง เหมือนกับการเติมน้ำใส่แก้ว หิวเมื่อใดดื่มได้อิ่ม ... ชื่นใจ ฉันนั้น ... ◎

"อันชนกชนนีนี้รักเจ้า　　เทียมเท่าชีวาก็ว่าได้"

...รักนี้ใช่เพียงรูปกาย รักนี้มิหน่าย รักนี้มิคิดทำลาย...

Original Art by Pat Wong

ผิดไม่เคยก็อย่าเสียใจ [illegible]

แต่ทำผิด ไม่ท้อแท้ เสมอไป

ดังนั้น: ลองเขียน เป็นสิ่งอยู่ตัว

[illegible] ตลอดกาลสวัสดิ์.

[illegible]

ดูตัวเองรอบ ดูใจรอบตัว

สติ-ปัญญา อยู่ใกล้เรา เสมอ อย่างนี้

ดูตนของตัว จะช่วยเราเรื่อยๆ

[illegible]

อุบายวิธีทำให้จิตสงบ กิเลสสงบ

❋

◎ ... ความคิดความปรุงทุกแง่มุมที่แสดงออกมาจากใจนั้น ล้วนแต่เป็นบงการของกิเลสให้คิดแทบทั้งสิ้น และก่อความไม่สงบแก่ใจ อยู่ตลอดเวลา... กิเลสแต่ละประเภทๆ ผลักดันออกมา บังคับออกมาให้คิดให้ปรุง ให้ยุ่งเหยิงวุ่นวาย ให้รักให้ชัง ให้เกลียดให้โกรธ... มีแต่เรื่องของกิเลสทั้งสิ้น เรายังไม่ทราบว่ามันเป็นภัยต่อเรา... ศาสนาเป็นธรรมเครื่องชำระกิเลสให้เบาบางและหมดสิ้นจากใจ ตามหลักธรรมอันเป็นจริงแล้วอย่างนั้น ... ◎

◎...ความหนาบาง จริตนิสัยตลอดจนการปฏิบัติและไม่สามารถรู้กลอุบายของกิเลสประเภทต่างๆ ที่เป็นเครื่องต่อต้านภายในจิตใจ... นี่ถ้าช้า ก็ต้องช้า ตรงนี้เป็นสำคัญ ...◎

◎ ... ถ้ามีศีลธรรมเป็นเครื่องรักษาตัว เป็นเครื่องป้องกันตัว ก็อยู่ผาสุกเย็นใจ อยู่คนเดียวก็สบาย เพราะอยู่ด้วยธรรมครองใจ ...◎

◎ ...เมื่อโลกสันนิวาสนี้ เป็นฟืนเป็นไฟ เผาไหม้กันทั้งวันทั้งคืน ท่านทั้งหลายยังหัวเราะหาอะไรกันอยู่ ทำไมไม่เสาะแสวงหาที่พึ่ง ... ไฟคือ ราคะ โทสะ โมหะ ม้นเผาทั้งวันทั้งคืน ยืน เดิน นั่ง นอน ไม่สงบ หัวเราะเรื่องฟืนเรื่องไฟ หาประโยชน์อะไรกัน ... ◎

◎ ... ทางวิวัฏฏะที่พระพุทธเจ้าของเรา หรือพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ เป็นทางของความสุขเกษม อันเป็นทางของความหลุดพ้นแห่งวัฏฏวน คือมัชฌิมาปฏิปทา ได้แก่ทางสายกลาง... เป็นทางราบรื่นดีงาม... ได้ประทานให้สัตว์ทั้งหลายได้ดำเนิน ได้แก่ สติปัญญา ศรัทธา ความเพียร รวมเข้าแล้วเป็นสุปฏิปันโน อุชุปฏิปันโน ญายปฏิปันโน สามีจิปฏิปันโน นี่คือประโยชน์แห่งการเดินของผู้เดินทางไปถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน ผ่านโลกวัฏฏวนอันกันดารนี่เสียได้โดยปลอดภัย กิริยาแห่งท่านผู้ดำเนิน... ย่อมงามทั้งกิริยาแห่งการคิดอ่านทางด้านจิตใจ งามทั้งวาจาที่พูด เต็มไปด้วยเหตุผล ไพเราะเพราะพริ้ง เป็นเครื่องรื่นเริงซึ่งกันและกัน งามทั้งการประพฤติ กิริยาอาการ การแสดงออกทางกายทุกด้านทุกแง่ทุกมุม กลมกลืนกันไปตามแนวทางมัชฌิมาปฏิปทา ซึ่งเป็นทางที่ตรงแน่วแห่งวิวัฏฏะ คือพระนิพพาน ... ◎

◎ ... จะมีศีลอะไรก็ตาม ถ้าจิตไม่บริสุทธิ์ก็ไปนิพพานไม่ได้ นั่นหลักตายตัวมีอย่างนั้น... จิตบริสุทธิ์ของคนธรรมดาทั่วๆไปอย่างนี้เป็นอย่างหนึ่ง ท่านเรียกว่าจิตบริสุทธิ์เพราะไม่ได้ทำผิดอะไร แต่จิตของพระอรหันต์นั้นไม่มีกิเลสประเภทใดติดอยู่ในนั้นเลย นั่นมันต่างกัน นั่นแล้วจิตบริสุทธิ์นั้น ...◎

◎ ... ให้เรียนวิธีปฏิบัติต่อจิตใจเข้าไป ตั้งแต่เริ่มจิตภาวนา เช่น พุทโธ ธัมโม สังโฆ บทใดก็ตาม... นึกพุทธโธๆ อยู่ภายในใจ หรือนึกให้รู้อยู่กับลมหายใจนี้ก็ได้ ให้จิตอยู่กับนี้ มีสติควบคุมอยู่ จิตจะสงบเย็นลงไป พอจิตเย็นลงไปแล้ว จะก้าวเข้าสู่ความสงบ ...◎

๏ ...การปล่อยวางความยึดมั่นในวัตถุและอารมณ์ต่างๆ เป็นจุดมุ่งหมายของศาสนธรรมโดยแท้ แม้ธาตุขันธ์ยังต้องอาศัยสิ่งเหล่านั้นอยู่ ก็ไม่จำเป็นต้องยึดถือแบกหามเสียจนหนักอึ้งตลอดเวลาจนหาอิสระทางจิตไม่ได้ คนเราย่อมเป็นทุกข์กันตรงนี้ มิได้เป็นทุกข์เพราะความไม่มีกินไม่มีใช้ แต่เป็นทุกข์เพราะมีมากน้อยเท่าไรก็ยึดมั่นเหนียวแน่นต่างหาก ลูกศิษย์พระพุทธเจ้าจะมีทางรู้และปล่อยวางภาระคือความยึดถือเหล่านี้ได้โดยลำดับ และได้โดยเด็ดขาด ... ๏

๏ ...ผู้มีปัญญาไม่ควรให้สิ่งที่ล่วงแล้วตามมา ไม่ควรหวังในสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ... ๏

๏ ... สิ่งใดเป็นข้าศึกต่อใจ แต่ใจชอบคิด ชอบใฝ่ฝัน พึงทราบว่านั่นคือการวิ่งตามกระแสของโลก คำว่า โลก ไม่ได้หมายถึงใคร แต่หมายถึงหัวใจของเราโดยเฉพาะ หัวใจย่อมหมุนเวียนต่อตนเองและหลอกลวงตนเองเสมอ โดยยึดสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเป็นวัตถุตัวเหตุ แต่ทำความหมุนตัวเองให้เป็นไฟเผาตัวอยู่ตลอดเวลา ...๏

๏ ... เวลาชีวิตจิตใจของคนที่จนตรอกจนมุมเข้ามาจริงๆ วาระสุดท้ายที่ชีวิตสิ้นสุดลงต้องเป็นแบบนี้ จิตจะต้องคิดไปต่างๆ เช่นคิดถึงคุณงามความดีบ้าง คิดถึงความชั่วบ้าง... ถ้าเคยทำความดีไว้พอคิดถึงความดี จิตเกาะปั๊บทันที และเย็นไปเลย ยิ่งผู้ปฏิบัติความดีอยู่เรื่อยมาแล้ว ไม่ต้องสงสัย ความดีนั้นแลเป็นเพื่อนสอง เป็นมิตรสหาย เป็นคู่พึ่งเป็นพึ่งตายได้อย่างแท้จริงยิ่งกว่าสิ่งใดๆ ในโลก ... ๏

◎ ... ไม่ว่าความโกรธ ไม่ว่าความรัก อะไรก็ตาม ถ้าหากส่งไปข้างนอกและไม่สนใจดูจุดของมันที่เกิดขึ้น จะต้องทวีความรุนแรงขึ้นไปเรื่อยๆ ...
... ผลของกิเลสที่จะให้เราเกิดทุกข์ต้องแสดงขึ้นที่จิต ให้เราเห็นจุดนี้ก่อน เห็นความทุกข์นี้ก่อน แล้วค่อยพิจารณาแก้ไข... สำคัญที่อุบายการแก้ พออะไรปรากฏขึ้นมาก็พยายามแก้ หาอุบายวิธีแก้... คือสติปัญญา ... ◎

◎ ... ใจของเราถ้าแห้งผากจากอรรถจากธรรมจะมีแต่ความหิวโหย ความกระวนกระวาย ตายไปด้วยความทุกข์ความลำบากความทรมาน... ท่านจึงว่าให้ฉลาด ฉลาดในสิ่งที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตน ... เพราะฉนั้นจึงต้องสอนให้มีเครื่องหล่อเลี้ยงหัวใจ ใจไม่ตายไปข้างหน้า ให้ได้เครื่องเจ้าของไปด้วยซิ สมบัติเงินทองข้าวของแปรสภาพให้เป็นกุศลเป็นได้ อันนี้เอาไว้สำหรับร่างกาย อันนี้เอาไว้สำหรับทำประโยชน์ในหัวใจเรา ... ◎

◎ ... ปลอมอะไรก็ตาม สำคัญที่ปลอมในตัวเอง หลอกตัวเอง นี่เป็นสิ่งสำคัญมาก ควรจะได้พินิจพจารณา ... ◎

◎ ... เมื่อจิตได้รับธรรมเป็นเครื่องอบรม เป็นเครื่องเกาะเครื่องเหนี่ยวแล้ว จิตจะต้องมีหลักฐานมั่นคงขึ้นโดยลำดับ ... ◎

◎ ... วันหนึ่งๆ ควรระลึกถึงความตาย อย่างน้อยสัก ๕ ครั้ง ใจคนเราก็จะมีหยุดชะงักบ้าง การกระทำความชั่วลามกทั้งหลาย หรือความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม การลืมเนื้อลืมตัวก็จะมีสติสตังบ้าง เพราะป่าช้ามีอยู่กับตัว เราต้องตายวันหนึ่ง... จึงควรสร้างความดีไว้สำหรับตนจะได้เป็นสิริมงคลในปัจจุบันและอนาคต ... ◎

◎ ... นิสัยคนมีกิเลสชอบเข้าข้างตัวเองเสมอมา แต่ธรรมเป็นมัชฌิมา มีความเป็นกลาง มีความสม่ำเสมอ ... ◎

◎ ... พี่เลี้ยงของจิต คือสติกับปัญญา คอยให้ความปลอดภัยแก่จิตตลอดสายที่จิตคิดไปตามอารมณ์ต่างๆ คอยพยายามปลดเปลื้องอารมณ์ที่มาเกี่ยวข้องกับใจ และพยายามแสดงเหตุผลให้จิตรับทราบเสมอ ใจที่ได้รับเหตุผลจากปัญญาพร่ำสอนอยู่เป็นนิจ จะคิดฝืนและติดอารมณ์ที่เคยเป็นข้าศึกต่อไปอีกไม่ได้ ... ◎

◎ ... ตราบใดที่ใจยังปล่อยตัวไปตามกระแสแห่งความอยาก อันเป็นทางเสื่อมโทรมทางสุขภาพและโภคทรัพย์ ไม่มีการหักห้ามต้านทานบ้าง ยังจะไม่เจอความสุขความเจริญดังใจหมายอยู่ตราบนั้น ... ◎

◎ ... การฝึกจิตของตนให้สงบนั้นแหละ เรียกว่าปิดโรงงานเสียบ้าง จะได้มีความสงบร่มเย็น เหมือนอย่างเขาพักงานแล้วมาพักผ่อนนอนหลับหรือรับประทานอาหาร ก็มีกำลังควรแก่การทำงานอีกต่อไป ... ◎

◎ ... แต่ปัญญาชอบเกิดจากการคิดอ่านไตร่ตรอง คนไม่มีปัญญาความฉลาดจะประกอบการงานทุกชิ้นให้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยย่อมไม่ได้... พระศาสนาจึงสำคัญอยู่ที่สติและปัญญา... ผู้มีสติปัญญาตามรักษา ความประพฤติย่อมงามทั้งภายนอก งามทั้งภายใน และเป็นผู้ทรงความงามไว้ได้ ไม่จืดจางตลอดกาล เมื่อนำสติปัญญาเข้าไปแก้ทางภายในคือใจกับอารมณ์ที่ทำให้รกรุงรัง ก็จะกลายเป็นใจที่ใสสะอาดและมีคุณค่าขึ้นมาทันที ... ◎

◎ ... การปฏิบัติธรรม เราพูดแล้วพูดเล่าพูดย้ำอยู่เสมอ เรื่องของสติปัญญาให้นำมาใช้ทุกแง่ทุกมุมไม่ว่ากิจนอกการใน อันนี้สำคัญมาก ได้เห็นคุณมากเต็มหัวใจ จึงต้องได้ยกขึ้นอยู่เสมอ แม้แต่ขั้นสมาธิ ถ้าไม่มีสติและปัญญารอบตัวอยู่ด้วย มันก็มีทางให้เสียได้เหมือนกัน หากมีปัญญาพินิจพิจารณาความผิดถูกชั่วดีต่างๆ จิตก็ไม่ผาดโผน คนเราเมื่อมีการใคร่ครวญ เป็นเบรกห้ามล้อไว้ไม่ให้มันผาดโผนเกินไป สติเป็นของสำคัญที่จะกำกับงาน ให้พึงกำหนดไว้เสมอ ... ◎

◎ ... ในด้านการปฏิบัติ ความจำได้เป็นอย่างหนึ่ง ความจริงเป็นอย่างหนึ่ง... แต่เวลาเราปฏิบัติไปเจอความจริงเข้าแล้ว ความจำมันก็ปล่อยวางหมด... อาจารย์เคยพูดให้ลูกศิษย์ลูกหาฟัง คือเราดูในตัวเรานี่แหละ เราปฏิบัตินี้ก็ได้แก่ดูตัวเราเองก่อนอื่น การปฏิบัติคือการเรียนธรรมภายในคือดูตัวเอง เมื่อมีอะไรขึ้นมามันก็รู้ ถ้าจิตของเราอยู่ที่นี่แล้วมีอะไรผ่านก็รู้... เราเรียนเข้ามันก็รู้เรื่องของเรา ไปกระทบกับเรื่องอะไรเพราะเหตุไรก็รู้ไปพร้อมๆ และพยายามแก้ไขไปเรื่อยๆ ... ◎

◎ ... เมื่อปัญญาได้เคลื่อนย้ายจากสมาธิแล้ว นับวันจะเร่งเครื่องคืออุบายต่างๆ ไหวตัวอยู่ตลอดเวลากับอารมณ์ที่มากระทบ... ตอนนี้จะได้เห็นว่ากิเลสพุ่งตัวขึ้นเต็มที่... ขณะเดียวกันก็จะได้เห็นกำลังใจที่กล้าหาญ และกำลังสติปัญญาความพากเพียร... ทั้งจะได้เห็นปัญญาอันแกล้วกล้าต่อสงครามคืออารมณ์เครื่องยั่วยวนใจให้ลุ่มหลง ... ในขณะเดียวกันอาการดีกับชั่วเกิดเป็นคู่แข่งขันกัน ทั้งนี้เรียกว่าสงครามธรรม เมื่อฝ่ายกิเลสมีกำลังมากกว่าก็กำเอาชัยชนะครองวัฏฏะ บังคับให้จิตซึ่งอยู่ใต้อำนาจของเขาเสวยวิบากกรรมต่อไป เมื่อฝ่ายธรรมมีกำลังมากว่า ก็กำเอาชัยชนะ หักกงกรรมวัฏฏ์ให้แตกสลายไปจากจิต ครองตำแหน่งธรรมิกราชต่อไป ... ◎

◎ ... อย่าไปว่าคนอื่นเขา ตัวเรานั้นดีแล้วหรือ ให้หมั่นถามตัวเองไว้เช่นนี้ตลอดเวลา แล้วจะไม่มีความเดือดร้อนใจ ไม่ต้องลับเขี้ยวไว้กัดกัน ... ◎

◎ ... ถ้าเมื่ออยากทำในความไม่ดี เป็นตัณหา ...◎

◎ ... อาหารของธาตุของขันธ์ คือ ข้าว น้ำ วัตถุต่างๆ อาหารของใจ ได้แก่ ทาน ศีล ภาวนา เป็นบุญเป็นกุศลรวมเข้าสู่ใจของเรา... ใครมีอาหารนี้ ใจจะเป็นผู้มีความร่มเย็นเป็นสุข ไปเกิดก็เกิดสถานที่ดี คติที่เหมาะสม สมความมุ่งมาดปรารถนา นอกจากนั้นมีบุญมากๆ แล้วก็ผ่านพ้นถึงนิพพาน ... ◎

๏ ... กาลใดที่เราห่างเหินจากศีลธรรม เพราะการงานบีบรัดตัว หาเวลาว่างไม่ค่อยได้ หรือเพราะเหตุอื่นบังคับ... กาลนั้นความเคลื่อนไหวของเราทั้งภายในภายนอกรู้สึกแปลกหูแปลกตาและแปลกใจ ความโลภเริ่มไหวตัวทุกทิศทุกทาง ตลอดราคะตัณหาก็ชอบจะหาเศษหาเลย... เจ้าตัวนี้ไม่ชอบเป็นคู่กับความเสื่อม มีแต่ชอบเจริญขึ้น... ความโมโหโทโสก็ไหลขึ้นเร็วกว่าปกติ... ทำกิจการอะไรก็ผิดๆ พลาดๆ ไม่ค่อยมีเหตุมีผลคอยกำกับ อยู่โดยลำพังตัวเองก็ร้อน สุมอยู่ด้วยอารมณ์ความไม่สบายใจ จะทำพูดคิดอะไรไม่ค่อยมีเหตุผลหลักเกณฑ์

...แต่กาลใดศาสนาหรือศีลธรรมเจริญในใจ กาลนั้นมีความสุข จิตใจชุ่มเย็น หน้าตาเบิกบาน ถ้าเจริญมากก็ยิ่งมีความสุขมาก ความเมตตาสงสารมาก ตลอดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและสัตว์อื่นก็พลอยมากไปตามๆ กัน... ฉะนั้นธรรมมีอยู่ในผู้ใด ผู้นั้นจึงเป็นผู้ร่มเย็นน่าเข้าใกล้ชิด ...น่าเคารพนับถือ ท่านจึงสอนให้พากันสร้างเรือนใจ... เรือนธรรมเพื่อใจ เรือนไม้เพื่อกาย ได้อยู่สบายด้วยกันทั้งสองฝ่าย... ถ้าใจมีเรือนหลังเย็นสบายคือสันติธรรมเป็นที่อยู่อาศัยแล้ว เรือนกายจะเป็นเรือนชนิดใด... พอกันแดดกันฝนได้ก็สบาย ... ๏

๏ ... ผู้เห็นภัยในความเกิดตาย ซ้ำๆ ซากๆ อยู่ทุกขณะลมหายใจเข้าออก เพราะความเพียรกล้า ซึ่งเกิดจากใจที่เห็นภัยในทุกข์มาจนเพียงพอแล้ว ประคองสติปัญญาให้เป็นไปในกายในจิตตลอดเวลาในอิริยาบถไม่ลดละ ก็สามารถถอดถอนกิเลสอาสวะออกจากจิตใจได้ด้วย สมุจเฉทปหาน ... ๏

◎ ... คุณสมบัติประจำใจของพระโสดาบันบุคคลนั้นถือหลักความเชื่อมั่นประเภทจลศรัทธา เป็นผู้เชื่อมั่นต่อผลที่รู้เห็นประจักษ์ใจแล้ว และเชื่อมั่นต่อคุณธรรมเบื้องสูงที่ตนยังไม่รู้ไม่เห็น **สมานตฺตตา** ความเป็นผู้วางตนเสมอ ไม่ถือตัวด้วยมานะชนิดใดชนิดหนึ่งกับคนทุกชั้น เป็นผู้มีธรรมครองใจ ไม่ถืออะไรยิ่งกว่าเหตุการณ์ที่เห็นว่าถูกต้องด้วยเหตุผล พระโสดาบันบุคคลยอมรับและปฏิบัติตามทันที ไม่ยอมฝ่าฝืนหลักความจริง... แม้คนชั่วที่เคยประพฤติตัวไม่ดีมาแล้ว ตลอดสัตว์เดรัจฉาน พระโสดาบันบุคคลก็ไม่รังเกียจ โดยเห็นว่าเขากับเราตกอยู่ในวงแห่งกรรมดี-ชั่วเหมือนกัน... พระอริยบุคคลชั้นพระโสดาบันแม้จะเป็นฆราวาส ก็เป็นผู้แน่วแน่ในศีลของตนรักษาอยู่ ไม่รับศีลแล้วเล่าเหมือนสามัญชน... ไม่ยอมให้ศีลขาด หรือด่างพร้อยด้วยเจตนาล่วงเกิน ... ◎

◎ ... การรักษาสมบัติใดในโลก ไม่ยากเท่ารักษาตนคือตัวเราที่จะไม่ให้ตกเป็นเหยื่อแห่งความชั่ว นี้รู้สึกยากมาก... เพราะสิ่งที่พาให้เสียซึ่งมีอยู่ภายในนั้น มิขึ้นอยู่กับวัย กาล สถานที่ อะไรเลย สิ่งนั้นคือความอยาก เป็นเจ้าของเรือนเรืองอำนาจ คอยโอกาสจะช่วงชิง พาให้ไปในทางเสื่อมเสียอยู่เสมอ ... ◎

◎ ... ปฏิบัติศาสนา คือปฏิบัติที่ตัวเรานี่เอง ให้เป็นไปในทางที่ให้ความสงบเย็นใจ ให้คุณแก่ตนๆ มากขึ้น สมกับศาสนาสอนคนให้ฉลาดในการรักษาตนให้พ้นภัย ... ◎

◎ ... ถ้าจิตมีรากฐานแห่งความสงบ แล้วมีงานทำในขณะที่ฟังเทศน์ตามฐานะหรือตามชั้นภูมิของจิตแล้วจะไม่ง่วง ถ้าทำสมาธิก็จะเพลินไปทางสมาธิ ขั้นของปัญญาก็จะเพลินไปตามเวลาเทศน์ ใจเราจะคล้อยไปตาม ทำให้เพลิดเพลินกับอารมณ์แห่งธรรม เหมือนกับท่านช่วยบุกเบิกให้ ...◎

◎ ... พระพุทธเจ้า หรือครูอาจารย์ ทรงชมเชยบุคคลผู้มีสติปัญญาอันค้นคิดขึ้นมาโดยลำพังตนเอง และรักษาตัวเองให้ปลอดภัยด้วยความฉลาดเท่านั้น แม้อุบายวิธีที่จะทำให้ศีลบริสุทธิ์ก็ดี ทำให้สมาธิเกิดขึ้นก็ดี และอุบายทำให้ปัญญาเกิดขึ้นเพื่อมรรคผลนิพพานก็ดี พระองค์ตรัสไว้พอประมาณเท่านั้น ... ◎

รอยยิ้มที่ประทับใจของศิษย์นั้นเปี่ยมไปด้วยความเมตตาเต็มหัวใจท่าน เหมือนเตือนให้ศิษย์สำรวมกาย วาจา ใจ ให้อยู่ในศีลในธรรม เพื่อเป็นคนดี

ศรัทธาตรง ความระมัดระวัง ความบกพร่อง
แม้มีก็ไม่มาก จะทำสิ่งใดสำเร็จ และมีคุณ
ตามหลัง ปัญญามาก่อน

การทำบุญจากหัวใจ เป็นความดี เกิดบุญแก่จิตใจ
เมื่อมีโอกาสทองเข้ามา เมื่อใจถึงตรงต่อเสมอ

ชิ

อุบายวิธีการหลุดพ้น

❋

◎ ... คำว่า "นิพพาน" เป็นศัพท์ใช้เฉพาะพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ทั้งหลาย ที่สิ้นกิเลสและภพชาติภายในใจแล้วโดยเฉพาะ ... ◎

◎ ... ผู้จะพ้นจากโลกสมมุติ ต้องเห็นสัจจธรรมเป็นของจริงเต็มส่วน ... ◎

◎ ... ที่นี้เมื่อเราภาวนา จิตของเรามีความสงบเยือกเย็นแล้ว ที่เราเคยฟุ้งเฟ้อ เห่อเหิม วิ่งเต้นเผ่นกระโดดจนหาหลักเกณฑ์ไม่ได้นั้น เพราะเราไม่มีหลักยึด ทั้งๆ ที่เราหาหลักยึด มันยังยึดไม่ได้... แต่พอจิตใจยึดธรรมได้เท่านั้น... คนเรานั้นเมื่อเห็นผลในทางที่ดี ในทางความสุขแล้วใครจะเบื่อ... ติดธรรมยิ่งมากเท่าไร ยิ่งเย็น ยิ่งเบา ยิ่งสบาย สุดท้ายอยู่คนเดียวก็สบาย แล้วติดมากเข้า... หวังพึ่งธรรมอย่างเดียว เอาธรรมเป็นชีวิตจิตใจ... ยิ่งหนุนความเพียรเข้าไป กิเลสยิ่งแตกกระจาย... ธรรมซึ่งเป็นแดนพ้นทุกข์โผล่ขึ้นมาเรื่อยๆ... ภายในใจ จนกระทั่งสว่างแจ้งเป็นโลกวิทู... คำว่าติดธรรมก็หายหมด ติดโลกก็หายหมด ไม่ติดอะไรทั้งนั้น ... ◎

◎ ... ความเป็นอยู่แห่งชีวิตของพระอรหันต์ทั้งหลาย ก็ผิดจากความเป็นอยู่ของโลก เพราะชีวิตสดชื่นด้วยธรรม แม้ร่างกายจะเป็นสมมุติเหมือนโลกทั่วๆ ไป แต่ใจผู้ครองร่างเป็นของบริสุทธิ์ จึงทำให้ร่างกายทุกส่วนสดชื่นไปตาม ... ◎

◎ ... ท่านให้อุบายวิธี ๕ ข้อ เกสา โลมา นขา ทนฺตา ตโจ แก่นักบวช จึงเปรียบเหมือนกับการให้อาวุธเข้าถากถางเพื่อถอดถอนอุปาทานของตนตามส่วนต่างๆ แห่งร่างกายนี้... ใจเมื่อมีโอกาสรู้เรื่องของตัวเอง เรื่องของทุกข์ ก็จะรู้กันที่นี่... การพิจารณาเรื่องของกายให้เห็นว่าเป็นทุกข์ก็ดี ให้เห็นว่าเป็นสภาพที่แปรอยู่ตลอดเวลาทั้งส่วนแห่งกายและทางด้านจิตใจก็ดี... เป็นอุบายวิธีที่จะให้เราถอดอุปาทานที่ท่านเรียกว่าตัวสมุทัยขึ้นมา ให้ธรรมชาติเหล่านี้ได้อยู่เป็นปกติ... ใจจะได้เป็นสุข.. ที่ท่านเรียกว่า **"ยถาภูตํ ญาณทสฺสนํ"** รู้เห็นความเป็นจริงในส่วนแห่งร่างกายทุกส่วนว่าเป็นไตรลักษณ์โดยทางปัญญา ... ◎

◎ ... อุบายวิธีที่พิจารณาทั้งหมดที่เรียกว่า "มรรรค" เป็นอุบายวิธีที่จะถอดถอนเรื่องความถือมั่นสำคัญผิดของตน ที่ให้ชื่อว่า "สมุทัย" ทั้งนั้น ... ◎

◎ ... แต่สิ่งที่เป็นเชื้อให้เกิดนั้นได้แก่อะไร ท่านว่าอวิชชาเป็นเชื้อสำคัญ ... ◎

๏ ... ความเชื่อประเภท “อจลศรัทธา” ความเชื่อมั่นไม่หวั่นไหวโยกคลอนไปตามคำเล่าลือโดยหาหลักฐานและเหตุผลมิได้ และเป็นความเชื่อมั่นประจำนิสัยของโยคาวจรผู้นั้นจากประสบการณ์นั้นแล้ว ... ๏

๏ ... อวิชชาชั้นหยาบ... รู้แกมโง่ ฉลาดแกมโกง ทั้งรู้ทั้งหลง จับเอาตัวจริงไม่ได้... อวิชชาชั้นละเอียด... คือความหลงของจิตดวงเดียวเท่านั้น เพราะสิ่งอื่นๆ สามารถรู้เท่า และปล่อยวางได้แล้ว แต่กลับมาหลงตัวเอง ท่านจึงให้นามว่า “อวิชชา” แปลว่ารู้ไม่รอบ รู้ไม่ชัดเจน ยังมีเงาปิดบังตัวเองไว้ ... ๏

๏ ... เราเป็นมนุษย์ทั้งคน ฉลาดกว่าสัตว์ ทำไมจึงโง่กว่าสัตว์... ถ้าเราถามเราแล้ว กิเลสจะหลุดลอยไป เราจะรู้ได้ในตัวของเรา ... ๏

๏ ... พระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยการภาวนา ตรัสรู้ด้วยการปฏิบัติ ... ๏

๏ ... พระพุทธเจ้าดูพวกเราทั้งหลายเหมือนดูสัตว์นั่นเองจะผิดอะไร เพราะฉะนั้นจึงสงสารมาก ไม่รู้ภาษีภาษาอะไรให้กิเลสจูงจมูกไปอย่างนั้น หมุนไปทางรูป คิดไปทางรูปก็จูง ทางเสียงก็จูง ทางกลิ่น ทางรส เครื่องสัมผัสต่างๆ มีแต่ถูกจูงๆ ไปโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัวไปแบบเพลิน เพลินจนลืมตาย นี่พวกเราโง่หรือฉลาดพิจารณาซีเพลินจนลืมตาย ... ๏

๏ ... เป็นการทำตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ตรัสสอนเรื่องกาย-วาจา-จิต มิได้สอนอย่างอื่น ทรงสอนให้ปฏิบัติฝึกหัดจิตใจ ให้เอาจิตพิจารณากาย เรียกว่า กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน หัดสติให้มากในการค้นคว้าที่เรียกว่า ธัมมวิจยะ พิจารณาให้พอทีเดียว เมื่อพิจารณาเป็นสติสัมโพชฌงค์ จิตก็จะเป็นสมาธิรวมลงเอง ...
... ประกอบความเพียรทำจิตให้ยิ่ง เป็นการปฏิบัติตามคำสอนของพระบรมศาสนาสัมมาสัมพุทธเจ้า ... ๏

๏ ... **อวิชฺชา ปจฺจยาสงฺขารา** ผลิตสัตวโลก เกิด-ตาย ตายแล้วเกิด ไม่มีคำว่าตายแล้วสูญ ... ๏

๏ ... คนที่หลงจึงต้องแสวงหา ถ้าไม่หลงก็ไม่ต้องหา จะหาไปให้ลำบากทำไม อะไรๆ ก็มีอยู่กับตัวเองอย่างสมบูรณ์แล้วจะตื่นเงาตะครุบเงาไปทำไม เพราะรู้แล้วว่าเงาไม่ใช่ตัวจริง ตัวจริงคือสัจจะทั้งสี่มีอยู่ในกายในใจอย่างสมบูรณ์แล้ว ... ๏

๏ ... สิ่งใดเป็นไปเพื่อความขัดขวางตัดรอนความดี และขัดขวางจิตไม่ให้ความสะดวกเพื่อประพฤติความดี... เหมือนคนไข้ชอบอาหารแสลง... สิ่งนั้นเรียกว่า “มาร” เป็นธรรมฝ่ายชั่ว และเป็นคู่แข่งขันกับธรรมฝ่ายดี ผู้ปฏิบัติเพื่อธรรมฝ่ายดีจึงต้องรบกับศัตรูเหล่านี้ให้ได้ชัยชนะ ... ๏

◎ ... สมถะ คือความสงบใจ... เป็นรากฐานที่จะให้ปัญญานี้เคลื่อนตัวออก และเคลื่อนตัวออกไปเรื่อยๆๆ เหมือนกับรถที่กำลังเริ่มออกวิ่งเอื่อยๆๆ พอออกได้จังหวะแล้วก็พุ่งๆๆ... จนกลายเป็นปัญญาอัตโนมัติ... ครั้งพุทธกาลท่านว่า มหาสติ มหาปัญญา... คือหมุนตัวเป็นเกลียวอยู่ตลอดเวลา คือเป็นไปเอง... หมดหายไปได้ในเมื่อหมดเหตุหมดปัจจัยที่มันจะตามแล้ว ... ◎

◎ ... ธรรมแยกโดยย่อมี ๓ คือ กุศลธรรม-ธรรมฝ่ายดี อกุศล-ธรรม-ธรรมฝ่ายชั่ว และอัพยากตธรรม-ธรรมกลางๆ ปราศจากดี-ชั่ว ... ◎

◎ ... แม้ธรรมจะเป็นเครื่องกำจัดกิเลสทุกประเภทก็จริง แต่ก็กำจัดกิเลสเป็นอย่างๆ ไปตามจริตนิสัยที่ถูกทับบทธรรมนั้นๆ... ผู้ฉลาดก็ควรพิจารณาค้นดูสมุฏฐานของกิเลสว่าควรแก้ด้วยธรรมบทใดก่อน เช่น ผู้หนักในราคจริต ควรนำอสุภกรรมฐานมาแก้ ... พิจารณาน้อมเข้าไปในไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา ด้วยปัญญาจนเกิดความเบื่อหน่าย คลายกำหนัดได้โดยลำดับ... ธรรมเมื่อใช้ถูกทางก็เป็นนิยยานิกธรรม นำผู้ปฏิบัติให้พ้นจากความขัดข้องไปโดยลำดับ ... ◎

◎ ... ทุกท่านโปรดค้นหาตนอันแท้จริงให้เจอ ตนนั้นมิใช่ตนสมมุติ หากเป็นตนในหลักธรรมชาติ และมีอยู่กับทุกคน ถ้าค้นพบแล้วก็จะพบเมืองพอในธรรมชาติอีกเช่นกัน นั่นแลคือเมืองพอดี ใจพอดี ทุกๆ สิ่งจะพอดีไปตามหลักใหญ่ที่ค้นพบนั้นทั้งนั้น ... ◎

๏ ... ผู้ปฏิบัติธรรมก็มีธรรมในใจ และอาศัยการปฏิบติไม่ถอยหลังก็สามารถยังธรรมเหล่านี้ให้แจ่มแจ้งในจิตใจได้ ในบทธรรมคุณมีอยู่ว่า สันทิฏฐิโก อกาลิโก - ผู้บรรลุจะพึงเห็นเอง ไม่เลือกกาลเวลา ... ๏

๏ ... ส่วนโรคประจำใจมนุษย์และสัตว์โลกคือโรคกิเลส ก็แบ่งเป็น ๒ โรคเหมือนกัน คือ โรคฟังธรรมโอสถ กับโรคไม่ฟังอะไรทั้งนั้น โรคประเภทหลังนี้แม้พระพุทธเจ้าก็รักษาไม่หาย... ผลสุดท้ายต้องปล่อยให้นิรยบาลรักษาเอง... จ่านรก ... ๏

๏ ... ความทำจริง มุ่งต่อความหลุดพ้นจริงๆ แม้จะเรียนเฉพาะกรรมฐาน ๕ เท่านั้น สาวกของพระพุทธเจ้าก็ปรากฏในตำราว่าหลุดพ้นได้หลายองค์ ... ๏

๏ ... การพิจารณารูปกายซึ่งเป็นส่วนหยาบยังไม่ชำนาญ... จัดเป็นปัญญาหรือวิปัสสนาขั้นหยาบ การพิจารณากายส่วนหยาบด้วยปัญญาปานกลาง โดยวิธีทำเป็นปฏิภาค แยกขยายส่วนของกายได้ตามต้องการทุกเวลาจนเบื่อหน่ายในรูปกาย พร้อมทั้งความรู้เท่ากายทุกส่วน ทั้งเป็นไปในทางอสุภะคือความเห็นว่าไม่งามแห่งกาย ... สุภะคือความงามแห่งกาย... ทั้งสองนี้เป็นอาการของจิตเห็นรูปด้วยจักษุเป็นเหตุ แล้วปรุงขึ้นหลอกตนเองให้หลงรัก หลงชัง ไปตามเงาเจ้ามายา ... ๏

๏ ... ใจนี้เป็นธรรมอันหนึ่ง ซึ่งมองด้วยตาเนื้อและตากล้องไม่เห็น สิงอยู่ในกายมนุษย์ และสัตว์ทุกประเภท มีความรู้สึกนึกคิดอยู่ภายในกาย จัดเป็นธาตุรู้... เมื่อมีเครื่องปรุง ธาตุอันนี้ก็เปลี่ยนสภาพไปตามอารมณ์ทันทีที่มากระทบ... มีลักษณะให้รักบ้าง ชังบ้าง เพลินบ้าง โศกบ้าง แฝงขึ้นมาทันที... สิ่งทั้งนี้เกิดได้ดับได้ไม่แน่นอน ตกอยู่ในไตรลักษณ์ ๓ คือ อนิจจัง-ไม่เที่ยง ทุกขัง-เมื่อหลงตนก็ลำบาก อนัตตา-เป็นไปตามสภาพของสภาวะทั้งหลาย... แล้วแต่สิ่งแวดล้อมที่จะพาให้เป็นไป... ความรู้เดิมนี้เป็นธรรมชาติที่ไม่รู้จักดับ แต่สิ่งแวดล้อมที่เรียกว่ากิเลสมีอยู่ตราบใด ก็เป็นเหตุให้ท่องเที่ยวไปตามกระแสของวัฏฏะ... จิตออกจากร่างไป คือปฏิสนธิก่อรูปร่างขึ้นใหม่... แม้ขณะจะเข้าสู่ปฏิสนธิในกำเนิดต่างๆ ก็หารู้ไม่ว่าเป็นกำเนิดประเภทใด... เมื่อปรากฏเป็นตัวผลขึ้นมาแล้วก็แก้ไขไม่ได้... แล้วแต่กรรมพาให้นิยม... เมื่อใจได้รับการยับยั้งอบรมด้วยธรรม ซึ่งเป็นสวากขาตธรรม... จิตจะยับยั้งตนเอง ด้วยธรรม... เมื่อจาระไนออกก็เป็นมัชฌิมา คือมรรค ๘... นักปราชญ์ท่านจึงสอนให้ผู้สนใจในทางบุญกุศลบำเพ็ญตนด้วย กาย วาจา ใจ เพื่อซึ่งจะเกิดจากผลงานต่างๆ และเป็นทางดีอย่างเดียวกัน ... ๏

๏ ... สร้างคุณความดีทุกอย่างเพื่อช่วยตัดภพชาติ ศึกษาอริยสัจให้แจ้ง มันก็หมดกันเท่านั้น ... ๏

๏ ... ท่านอาจารย์พระมหาบัวองค์นี้สอนให้คนทั้งหลายรู้จักแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา ไม่เคยสอนให้คนทั้งหลายเชื่อถือโชคลางของขลัง ... ๏

◎ ... ตามปกติจิตย่อมอยู่เฉยๆ ไม่ได้ จะมีการปรุง การคิดถึงอารมณ์ อดีต อนาคตเสมอ ไม่อยู่เป็นปกติ ลักษณะที่จิตอปรุงถึงอารมณ์เช่นนี้ เรียกว่า ธัมมารมณ์... การที่จะให้จิตอยู่ด้วยความสงบจึงหาธรรมบทใดก็ได้ตามแต่จริตชอบมาเป็นเครื่องกล่อมใจ เรียกว่าบริกรรม...ระลึกอยู่เฉพาะภายในจิต ...ถ้าเป็นบท "พุทโธ" ก็บริกรรมว่า "พุทโธๆ" เป็นต้น... อย่าปล่อยวาง ไปคว้าบทอื่นมาบริกรรม...จะไม่ได้อะไรเป็นผล... เมื่อบริกรรมจิตหดตัวอยู่ในความสงบแล้ว...แม้จิตจะพักสงบอยู่กี่ชั่วโมง ก็พึงปล่อยไว้อย่างนั้น ให้ถอนขึ้นมาเอง ... จิตที่หยั่งสู่ความสงบ มีลักษณะต่างกันคือ รวมปั๊บเข้าทีเดียวบ้าง ค่อยๆ เข้าโดยลำดับบ้าง แต่เมื่อลงถึงที่แล้ว เป็นความสงบมีอารมณ์เป็นหนึ่งเหมือนกัน... จิตสงบในขณะรวมพักอยู่ จะไม่คิดไม่ปรุงอะไร... เมื่อถอนออกมาจากความสงบแล้ว แม้จะมีการคิดนึกตามธรรมดาของจิต แต่ก็ไม่ฟุ้งซ่านวุ่นวาย เชื่องต่ออารมณ์ ทั้งเป็นไปในความสงบทุกอิริยาบถด้วย... กำหนดเวลาใด มีจุดผู้รู้ เป็นความสงบสบายอยู่โดยเฉพาะด้วย ... ◎

◎ ... คำว่า ใจ ใจนี้เป็นธรรมชาติที่ลึกล้ำมาก ยากที่วิชาใดๆ จะเอื้อมเข้าถึงได้ วิชาที่เราเรียนมาในโลกนี้จะมีมากน้อยเพียงใดก็ตามเป็นวิชาของกิเลสผลิตให้ จะอยู่ในวิสัยของกิเลสครอบงำอยู่ทั้งนั้นไม่ใช่วิสัยของธรรม... ถ้าเป็นเรื่องของธรรม เรียนแล้วปฏิบัติปฏิบัติตัวให้เป็นคนดี ... ◎

◎ ... ผู้ใดอยู่ในอิริยาบถ ด้วยความมีสติและปัญญาประจำตนตลอดเวลา ผู้นั้นแลจะเป็นเจ้าของสมบัติอันเลิศ คือมรรคผลนิพพานในชาตินี้ ... ◎

◎ ... การพิจารณานามธรรม ๔ อย่าง คือ เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ทั้งหมด หรือแต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เห็นโดยความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป แห่งขันธ์ ๔ นี้... สรุปความเห็นลงในไตรลักษณ-ญาณอย่างชัดเจน พร้อมทั้งการพิจารณาจิตซึ่งเป็นที่อาศัยของขันธ์เหล่านี้... พร้อมทั้งจิตเป็นรังไข่ของอวิชชา ตัณหา เป็นต้น มรรค ๘ รวมลงคือ สมาธิ ปัญญา ก็ดี อริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ก็ดี เห็นตามเป็นจริงด้วยปัญญาเสมอกันหมด... จะเป็นธรรมฝ่ายเหตุแห่งทุกข์ก็ดี ธรรมฝ่ายแห่งสุขก็ดี พร้อมทั้งไม่ถือมั่นในจิตด้วย นี้แลเรียกว่าวิปัสสนาอันละเอียด ... ◎

◎ ... จงพยายามทำสติธรรมดานี้ให้กลายเป็นมหาสติขึ้นมา และจงทำปัญญาธรรมดาให้กลายเป็นมหาปัญญาขึ้นมาที่ดวงใจของเรา เมื่อสติมีกำลังจนเพียงพอแล้ว เราจะเดินปัญญาพิจารณา แม้กิเลสจะหนาแน่นเหมือนภูเขาทั้งลูก ก็ต้องทะลุไปได้โดยไม่ต้องสงสัย ... ◎

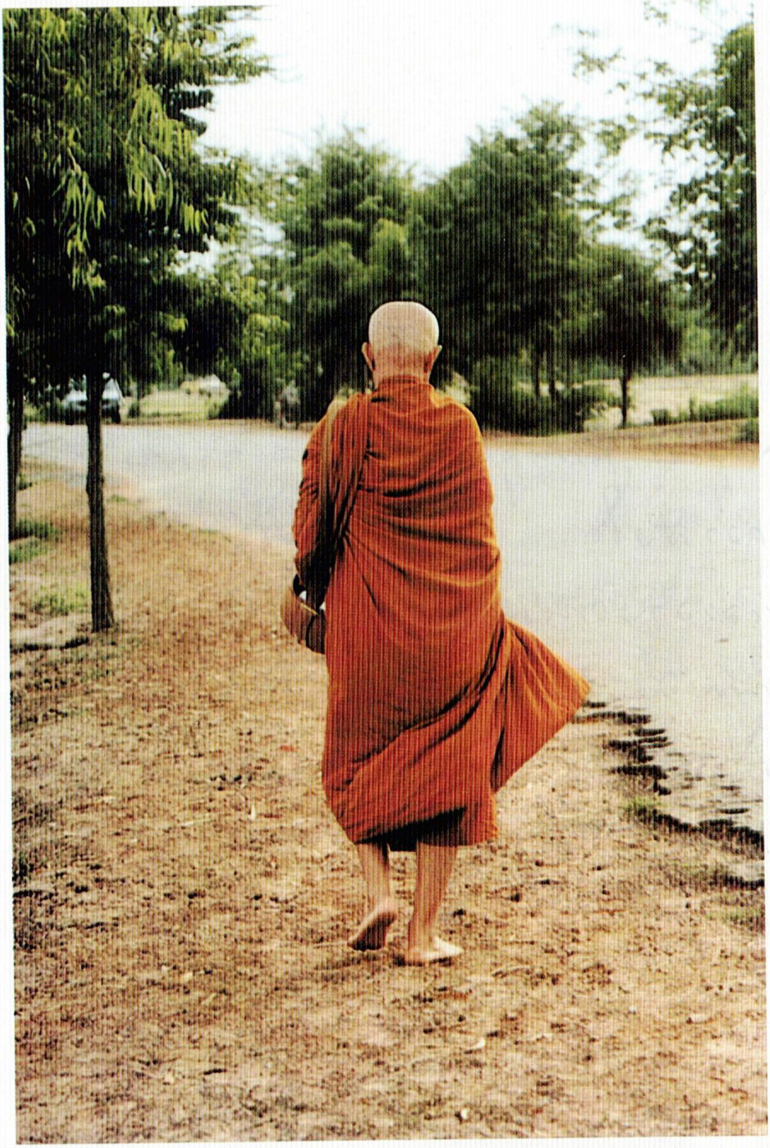
◎ ...การรบข้าศึก เราจะไปรบในริมฝีปากคนไม่ได้ เราต้องรบในความรู้สึกของเรา... การแก้เจ้าของ ให้แก้ที่หัวใจของเจ้าของ เขาว่าดีก็ตาม...เขาว่าเราชั่ว ลมปากนั้นผ่านไปแล้ว แต่ลมของสังขารที่ปรุงอยู่ในจิตนี้ไม่ผ่าน ความยึดมั่นถือมั่น ความสำคัญมันจะยึดไว้อยู่ตรงนี้แล้วจะเผาเราตรงนี้ ด้วยการครุ่นคิดยุ่งเหยิงวุ่นวายอยู่นั้น ... ถ้าลงแก้ตรงนี้ตกไปแล้ว อยู่ไหนอยู่ได้หมดนั่นแหละ... ภายในจิตของเราจะไม่ติดเราเองหนึ่ง ไม่ติดอารมณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวข้องกับเราหนึ่ง ไม่ติดคนนั้นหนึ่ง ไม่ติดลมปากคนนั้นหนึ่ง ไม่ติดอะไรทั้งนั้น นั่นจึงเรียกว่า ผู้ปฏิบัติ ...◎

◎ ... โรคกิเลสตัณหา โรคความโลภ ความโกรธ ความหลง นี่ละเป็นตัวสำคัญ มันยังอยู่ภายในจิตของเรา แล้วให้ได้เอาธรรมะเฉพาะอย่างยิ่ง จิตตภาวนา ระงับดับจิตของเรา ... ◎

◎ ... พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลาย เมื่อท่านได้พ้นไปแล้วจึงเปล่งอุทานคล้ายกับเป็นการทักทายวัฏจักรว่า "นายช่างเรือนคือตัณหา ไม่สามารถสร้างเรือนคือรูปกายให้เราได้อีกแล้ว เพราะช่อฟ้าคืออวิชชา เราได้ทำลายแล้ว บัดนี้จิตของเราได้ถึงแล้วซึ่งวิขารคือพระนิพพาน ...◎

◎ ... จิตสงบเป็นอย่างไร เราไม่เคยเห็นจิตสงบตั้งแต่วันเกิด มีแต่ความฟุ้งซ่านวุ่นวายเรื่องร้อยแปดพันประการ เกิดขึ้นจากความวุ่นวายของจิตทั้งนั้น... เพราะฉะนั้นจึงต้องทำจิตของเราให้มีความสงบ เมื่อจิตสงบแล้วจะเย็นจะสบายจะแปลกประหลาดและอัศจรรย์ขึ้นในตัว นี่เราเรียกว่าเราเริ่มเห็นร่องรอยของจิตแล้ว... จากนั้นก็ก้าวเข้าสู่ปัญญา กิเลสตัวใดเข้ามาเกี่ยวข้องพัวพันภายในจิตใจ มาผูกมามัดจิตใจของเรา ทำให้ก้าวออกจากโลก จากสงสาร จากความทุกข์ทรมานไม่ได้ คือกิเลสตัวใด ปัญญาจะสามารถสอดแทรกเข้าไปตัดฟันให้ขาดสะบั้นไปเรื่อยๆ จนกลายเป็นปัญญาอัตโนมัติ เป็นมหาสติ มหาปัญญา เป็นสติปัญญาที่แกล้วกล้า สามารถตามร่องรอยแห่งจิตนี้ได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้งไปโดยลำดับลำดา ... ◎

◎ ... จะคิดอ่านไตร่ตรองเรื่องธาตุ ขันธ์ อายตนะ สภาวธรรมต่างๆ จะแยกขยาย แบ่งส่วนให้เป็นส่วนใดชิ้นใด จะเป็นเรื่องการแตกสลาย การทำลาย อยู่ในวงแห่งไตรลักษณ์แล้ว ท่านเรียกว่า "ปัญญา"

"มีความสุขคือธรรมเท่านั้นที่ท่านได้พบสมปราถนา"

อันคำชมคนพอกจากตัวเขานั้น อย่าถือเป็น
ประมาณยิ่งกว่าการสังเกตดูใจ ตน ว่าจริง
ของเขา ที่พินิจสำคัญและจำเป็นมาก
กว่าสิ่งใด ปราชญ์ท่านไม่ลืมตัว
และวางตนต่อโลกให้ใจสม่ำเสมอ
เพราะท่านมองดูตัวท่านให้พร้อมทุกมุม
ไม่หวั่นพวกที่มาสัมผัส.

ชว

ธรรมะประทับใจบนศาลา

❋

บ้านกับวัดไม่เหมือนกัน วัดเป็นสถานที่ชำระมลทิน ออกจากกาย วาจา และใจ

คนมีธรรมอยู่ได้ในทุกสถานที่

ธรรมะอยู่กับกายของบุคคล

คนมีธรรมรู้จักพอ คนมีกิเลสไม่รู้จักพอ

การอยู่ใกล้ครูบาอาจารย์นั้นรู้สึกอบอุ่นและมีที่พึ่ง

ศาสนาสอนให้คนรู้บุญ รู้บาป รู้ความดี รู้ความชั่ว รู้ควรหยุดเว้น

ใจมีธรรม ทำอะไรมันรอบคอบ ใจไม่มีธรรมมันคึกคะนอง ทำอะไรเอาแต่ใจตัวเอง

คนมีธรรมรู้จักคำว่า "พอ" และพยายามคิดพึ่งตนเอง

การกระทำ (กรรม) ทำให้ไปเกิดเป็นสัตว์ กบ เขียด เป็นเปรต เป็นผี นี่คือผลความคะนองของตัวเรา

คุณธรรมมีค่ามากกว่าเงินทอง

นักปฏิบัติย่อมไม่เป็นผู้สั่งสมกิเลส

กำหนดดูใจของตนเองเสมอ และแก้ไขด้วยสติธรรม ปัญญาธรรม

คนมีกิเลสใจรุ่มร้อน แม้ยามหลับก็นอนไม่สงบ

คนมีศีลธรรมเป็นหลักปฏิบัติ แม้จะมีครอบครัวก็จะร่มเย็น บ้านจะเป็นสวรรค์ของทุกคน

อำนาจกรรมนั้นเหนือการด้นเดา

ผู้ชายคนที่สองหรือผู้หญิงคนที่สอง จะเป็นคนเข้ามาทำลายครอบครัว เหวี่ยงทิ้งไปให้ไกล ๕ ทวีป

กิเลสอยู่ที่ไหน ทุกข์อยู่ที่นั่น กิเลสกลัวแต่ธรรม

เด็กยังสามารถเลือกได้ว่าใครเป็นพ่อเป็นแม่ คนที่ไม่สามารถแยกได้ว่าใครเป็นสามี ใครเป็นภรรยา ควรไหว้เด็กเสีย เพราะเด็กเก่งกว่า

เราอาภัพนักเหรอ สอนอยู่ทุกวัน เอาไปแก้ไขตัวเองไม่ได้

สมบัติ เงินทอง สิ่งของ วัตถุต่างๆ ไม่ช่วยดับไฟ คือทุกข์ในใจได้ มีแต่จะเสริมให้มากขึ้น มีคุณธรรม-ความดีเท่านั้นจะช่วยดับไฟ หรือลดให้เปลวน้อยลง

คนเราอยากมี อยากได้ อยากรวย เป็นความอยากเพราะกิเลสพาไป ถ้าอยากทางธรรมต้องอยากเป็นคนดี

ให้วางชีวิตลงกับศีลธรรม แม้กระทั่งการปฏิบัติงานต่างๆ

คนเราเกิดมาเพื่อแบกทุกข์ แต่จะมาแบกมากแบกน้อยต่างกันเท่านั้น

เกิดมาก็มีทุกข์ มีชีวิตอยู่ก็มีทุกข์ ผู้ไม่เกิดเท่านั้นจึงจะไม่ทุกข์

กิเลสและเครื่องล่อจะพาสัตว์ให้เข้าวัฏจักร และเป็นวัฏวนเรื่อยๆ ไป มีแต่ความดีและธรรมะเท่านั้นที่จะพาสัตว์หมุนออกจากวัฏวน ล้านหนึ่งจะมีออกไปได้หนึ่งเท่านั้น

เมื่อตื่นนอนแล้วให้สวดมนต์ภาวนาก่อนทำสิ่งอื่นใด และให้นึกถึงสิ่งที่เป็นความดี จากนั้นจึงปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตลอดวันให้ภาวนาพุทโธ ...

ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นเครื่องป้องกันภัย เหมือนมียารักษาประจำบ้าน

มีกายอยู่จงใช้กายนี้สร้างบุญกุศล คุณความดี กายนี้อันหนึ่งต้องสูญสิ้นแต่ใจไปหาที่อยู่ใหม่ ผู้มีปัญญาพึงรู้ว่า ใจนี้ก็เรียกร้องเครื่องรักษา... สิ่งนั้นคือการสวดมนต์ ภาวนา

คำสอนของพระพุทธเจ้านั้นเป็นหนึ่ง ตรัสอย่างใดเป็นไปอย่างนั้น

สอนคนมันยาก มันชอบเถลไถลไปโน่นมานี่

ศาสนาของพระพุทธเจ้าเป็นศาสนาที่ทรงมรรคทรงผล สอนตั้งแต่ขั้นธรรมดาจนถึงขั้นสุดยอด เป็นศาสนาของผู้สิ้นกิเลส ไม่ทำลายศาสนาใด

สุญญกัป เป็นช่วงเวลาขาดธรรม คนไม่รู้จักดี-ชั่วจะเกิดในช่วงนี้ จะมีแต่ความชั่วและความทุกข์ ไม่มีประมาณ

คนมีกิเลสเหมือนคนหูหนวกตาบอด พุทธศาสนาเป็นศาสนาของผู้มีหูตาสว่าง เชื่อเรื่องนรก สวรรค์ นิพพานอันเป็นธรรมชาติมีมาแต่ดั้งเดิมไม่สูญสิ้น

พระผู้ทรงมรรค ทรงผลนั้นสง่างามไม่มีสิ่งใดเปรียบเทียบได้ในสามแดนโลกธาตุนี้ เพราะท่านเหล่านั้นสิ้นกิเลสแล้ว

วัฏจักรหมุนเข้าหาความมืดตื้อ ธรรมจักรพาหมุนออกสู่ความบริสุทธิ์

ให้แยกกายออกจากจิต ดูว่าทุกข์คืออะไร อยู่ที่ไหน ดูที่มาของทุกข์นั้น แก้ด้วยธรรมที่ตรงนั้น จิตก็จะเบาสบาย

กิเลสดันให้คิดปรับปรุง เรื่องอดีต อนาคต มาอุ่นใจเรา พาให้เพลินคิดไป โดยไม่รู้และระวังว่าเรื่องนี้เคยพาให้ทุกข์ให้เสียใจไปก็มี กิเลสมันจะพาให้คิดต่อไปเรื่อยๆ ถ้าไม่คิดยับยั้งก็อาจจะเป็นบ้าไปได้ เพราะระงับไม่เป็น ให้ใช้การภาวนาระงับความคิดปรุงนั้นเสีย

กิเลสมันยึดขันธ์ แต่ธรรมะไม่ยึด เอาขันธ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์

การเสียสละ ความอดทน การแบ่งปัน การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ถือเป็นน้ำใจอันยิ่งใหญ่ แม้เราจะตายไปแล้ว น้ำใจนั้นก็ยังไม่หมดไป

ตายอย่างผู้สิ้นกิเลส เป็นการตายนอกสมมุติ

กิเลสมันเด็ด ธรรมะต้องเด็ด มันจะได้ทันกัน ฆ่ากิเลสได้

พระพุทธเจ้าบอกว่าอะไร ให้เชื่อตรงนั้น อย่าไปด้นเดาผล นั่นเป็นเรื่องของกิเลส ซึ่งพาให้เราหลงอยู่อย่างนั้น

อยู่ที่ไหนให้มีวินัยขจัดความชั่ว เพื่อความสุข ความเจริญ

ความสุขที่แท้จริงคือการมีธรรมครองใจ สิ่งอื่นๆ เป็นเพียงเครื่องประกอบ ช่วยสภาพความเป็นอยู่ให้พอมีพอเป็นตามสภาวะอันควรเท่านั้น

คนมีธรรมะ เมื่อมีทรัพย์ มีเกียรติ ก็จะนำไปใช้ในการสร้างเสริมคุณประโยชน์ให้แก่ตนเอง ไม่ให้กิเลสลากจูงเอาไปใช้ในทางที่ทำให้ตนเองต่ำลง หรือทำลายตนเอง

ให้คิดดี ทำดีเสมอๆ ใจจะชุ่มเย็น

ไม่ทำความชั่ว เพราะทำให้เดือดร้อนเป็นทุกข์ ให้ทำแต่ความดี

ความร้อนจากทุกข์ที่มีอยู่ในโลกนี้ ไม่อาจเทียบกับเปลวไฟนรกได้ ถ้าตกนรกจะทุกข์ทรมานขนาดไหน

"เมื่อเราตายแล้ว จะไม่มีใครเทศน์อย่างเรา กิเลสมันอยู่ตรงไหนเราฟาดเข้าตรงนั้น กิเลสมันอยู่ที่ใจก็ต้องสอนเข้าที่ตรงนั้น มันจึงจะแก้กิเลสออก ให้เป็นคนดีได้"

ทุกคนควรเป็นคนดีให้เต็มบาท นี่ ๒-๓ คนรวมกันเป็นบาทใช้ไม่ได้ ต้องทำดี แก้ไขตนเอง คนอื่นเขาจะทำอะไรก็ช่างเขา ดูตัวเอง แก้ตัวเองสำคัญกว่าสิ่งอื่น

ผู้ใหญ่ควรทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีกับเด็ก เช่น การเอาลูกมาวัด มาทำบุญใส่บาตร และประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตแห่งธรรม

คนที่ไม่พอใจสามี ภรรยาของตนเอง เห็นคนอื่นดีกว่าเป็นพวกไม่ครบบาท เรื่องราคะจะทำให้เหมือนไฟในเตาที่บ้าน เอาใช้ประโยชน์ได้ดี ถ้าผู้ใดอยู่ในศีลข้อนี้ จะมีความสุขยิ่งกว่าเศรษฐีเสียอีก

ความชั่วไม่ต้องสอนใครก็ทำกันเป็น เพราะกิเลสมันมีอยู่ในจิตใจทุกดวง ส่วนการแก้ไข ต้องมีครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่างที่จะแนะนำสั่งสอน และคุณธรรมความดีเท่านั้นที่จะชำระความชั่วออกจากใจได้

ความรู้ ความเก่งทางโลก บางครั้งก็อาจนำมาใช้ในเรื่องของกิเลสที่จะทำลายตนเอง ฉะนั้นจะต้องรู้จักใช้ธรรมเป็นเบรกห้ามล้อไว้บ้าง

มนุษย์เกิดมาเพราะวิบากกรรมดี-ชั่ว ทางดำเนินชีวิตก็เป็นผลการกระทำของตนเอง ให้ระมัดระวังในการกระทำความดี เพื่อความสุขของตนเอง

ความเสียสละออกมาจากความเมตตา ซึ่งเป็นหลักของพระพุทธศาสนาและของนักปราชญ์ สังคมจะมีคุณค่าเมื่อผู้อยู่ร่วมกัน มีความเสียสละเมตตา ให้อภัยแก่กัน ธรรมะอยู่ที่ใดมีแต่ความสามัคคี

ความเด็ดต้องมี ทั้งความเด็ดดีและเด็ดชั่ว เราต้องเด็ดดีเพื่อระงับกิเลส เพื่อป้องกันทุกข์ของตนเอง มันต้องอดทนหนักแน่นแก้ไข เพราะกิเลสมันออกรวดเร็วมาก และส่วนมากมักจะไม่ทันกัน

คนไม่รู้ว่ากิเลสมันเป็นพิษเป็นภัย โทษของมันรุนแรงมาก คนไม่รู้ก็พุ่งเข้าหามัน และเป็นทุกข์ไม่รู้วิธีหาทางออก มีธรรมะของพระพุทธเจ้าด้านปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ควบคุมมันได้ หรือปราบมันได้เด็ดขาด

เรื่องเปรต สัตว์นรก มิใช่เรื่องล้าสมัยมีแต่สมัยพระพุทธ-เจ้าเท่านั้น ปัจจุบันก็ยังคงมีอยู่ ให้ศึกษาอริยสัจเท่านั้น จะรู้การเกิดการตายตามอำนาจแห่งกรรม และหมุนเวียนไปมาไม่มีวันจบสิ้น

แม่น้ำวัดลึกตื้นได้ ตัณหาวัดไม่ได้ อย่าดิ้นรนให้มากไป ควบคุมมันให้อยู่ สกุลใดที่ประพฤติดีจะมีความสุขยิ่งกว่าสกุลที่มีเงินเป็นแสนๆ ล้านๆ

คุณงามความดีเท่านั้นที่จะพาคนออกจากทุกข์ได้

“เวลาทำอะไร เราไม่หวัง และไม่เคยหวังสิ่งใด มีแต่ความเมตตาสงสารเต็มหัวใจ”

“ถ้าเราตาย ใครอย่ามาพูด มาบอกอะไรนะ ใจเรารู้พอแล้ว ตายแล้วให้เอาเสื่อเหี้ยนโยนลงเหวไม่ต้องให้แมลงวันมาตอมยุ่ง เราไม่ชอบเวลาครูบาอาจารย์ตาย ลูกศิษย์ในวัดนอกวัดเอาครูบาอาจารย์มาหาประโยชน์”

จะกินจะอยู่ จะหลับจะนอน จะไปจะมา ให้เอาธรรมนำหน้า (พิจารณาทุกเรื่องด้วยเหตุผลแห่งธรรม)

ศีลนั้นกั้นนรก ทำลายศีล คือทำลายธรรม

แบกขันธ์ด้วยอุปาทาน เหมือนแบกภูเขาทั้งลูก

กิเลสมันหลอกว่า นรก สวรรค์ นิพพานไม่มี ตายแล้วสูญ นี่มันหนักมาก เพราะคนจะทำชั่วกันมากขึ้น เพราะเชื่อว่าตายแล้วไม่เกิดอีก แต่ความจริงแล้วให้ใช้อริยสัจเปิดโลกธาตุของวัฏจักรที่กิเลสมันหลอกก็จะพบความจริง

มีความดีทุกอย่างเท่านั้นที่จะพาคนออกจากวัฏธจักร เข้าสู่ธรรมจักร พาหมุนออกจากกิเลสที่หลอกว่าตายแล้วสูญ ในหัวใจมี ๒ จักรนี้เท่านั้น แต่ถ้ามีความดียิ่งขึ้นก็จะหลุดพ้นออกสู่วิวัฏจักรได้เลย ถ้าไม่เชื่อพระพุทธเจ้าก็มีแต่จบ การสร้างคุณความดียิ่งมากเท่าใด ธรรมจักรก็จะพาหมุนออกจากวัฏจักรได้เร็วขึ้นเท่านั้น

กิเลสเรื่อง ราคะ โลภ โกรธ และหลง จะมีหนักเบาในจิตของบุคคล ถ้าแก้ไม่ได้ก็ให้คุมให้มีอยู่พอประมาณ อย่าปล่อยให้มันลากจนล่มจม ให้ใช้ธรรมคุมความเป็นอยู่ทุกเรื่องของตน

คนเราเกิดมาทุกภพชาติ มีกิเลสเป็นเจ้านาย มีวัฏจักรเป็นแดนขัง

ความอยาก เป็นความล่อลวง ให้ใช้ธรรมะ **นิสมฺม กรณํ**

กระทำนั้นจะมีคุณประโยชน์หรือโทษอย่างไร

เรื่องนินทรา-สรรเสริญ สุข-ทุกข์ เป็นเรื่องที่มาพร้อมกัน ให้ดูตัวเราเอง วันหนึ่งๆ ทำอะไรบ้างที่มีประโยชน์ ถ้าไม่ดีให้แก้ไข ไม่ให้พอใจในคำชม-คำติของผู้อื่นเป็นสำคัญ

หลักใจเป็นสำคัญ คุณธรรมความดีเป็นหลักใจโดยตรง ผู้มีคุณธรรมย่อมไปเกิดในที่สุคติ ตรงข้ามกับคนชั่ว การทำสิ่งใดย่อมได้รับผลไม่ดี ฉนั้นให้มีใจคงเส้นคงวาด้วยศีลธรรม

คำให้อภัย คำขอโทษนี้เป็นคำที่มีคุณค่ามากที่สุดนะ สิ่งที่ให้อภัยนี้เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามาก คนมี่ขอโทษเวลาตนทำผิดก็มีคุณค่ามาก

ทุกวันให้สร้างคุณงามความดี ค่อยเป็นเกาะเป็นดอน เหมือนคนเวลาตกน้ำจะได้มีที่เกาะยึด มีใจเป็นธรรมะ เท่านั้นที่จะช่วยตนเอง พึ่งตนเองได้

มีธรรมเท่านั้นที่จะหยุดการเวียนว่ายตายเกิด (วัฏวน) ของคนเราได้

นิทานธรรมะเรื่องการสอนให้ขี่เสือนั้นได้ให้ข้อคิดว่า ศิษย์คนใดที่ศรัทธาและเชื่อฟังครูบาอาจารย์ และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของท่าน ย่อมจะศึกษาเรื่องนั้นๆ ได้สำเร็จสมความตั้งใจ...

หลวงพ่อเป็นบรมครู-อาจารย์อันประเสริฐ ท่านเมตตาอบรมธรรมะใดแก่ศิษย์ ท่านได้ทำปฏิบัติเป็นวัตรให้ได้พบเห็นชื่นตาชื่นใจ ตามหลักธรรมของพระพุทธองค์ทุกประการ

"ผู้ใดได้ฟังคำสอนของท่านแล้ว มิได้นำไปพิจารณาแก้ไขตัวเองแล้วปฏิบัติตามก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้จริงๆ ถ้าเป็นคนไข้ก็ต้องปล่อยให้ตายตามสบาย เพราะเขาเหล่านั้นไม่ยอมกินยาที่ท่านมอบให้แล้ว..."

ระวังเพื่อนๆ จะเป็นอย่างเจ้าตัวนี้นะ

ควรระวังตัวเองหนักดูกดวงแล้ว ส่วน
มากหากระวังแต่ผู้อื่น สิ่งอื่นไม่ค่อยมาระวัง
ตัวเองเสียบ้าง โดยเฉพาะการสังคมนี้เลย ซึ่งมัก
ผิดพลาดอยู่บ่อยๆ ฉะนั้นจะต้องสอนให้ดู
ตัวเอง ระวังตัวเองจะได้เห็นความมาก
หน่อยของตัวเองแล้วแก้ไขให้เรียบๆ
จนสมบูรณ์ได้ สิ่งของอื่นไม่หากด้วยนะ

ชวิ

หนังสืออ้างอิง

❋

เมื่อเริ่มทำก็คิดจะลงชื่อหนังสือที่อ่านค้นคว้ามา แต่เมื่อทำใกล้จะจบกลับคิดใหม่ว่าหนังสือที่รวบรวมบทความสำคัญมานั้นเป็นของท่านอาจารย์ทั้งสิ้น จะมีเสริมเป็นหนังสือของบุคคลนอกบางเล่ม ฉะนั้นถ้าท่านผู้อ่านอยากรู้ว่าบทความนี้ตัดทอนมาจากหนังสือเล่มใด ต้องพยายามอ่านหนัวสือของท่านอาจารย์ให้มาก เมื่อพบแล้วก็จะถึง "บางอ้อ" และจะขยันหาอ่านอีกต่อไป นี่เป็นความคิดของผู้รวบรวมที่อยากกระตุ้นให้ท่านผู้อ่านอ่านหนังสือของท่านอาจารย์ อ่านมากๆ แล้วจะพบตัวของท่านเองเสียที เพราะชีวิตนี้การพบตัวเองได้คือชัยชนะสุดยอด ขนาดเป็นแม่ทัพทีเดียว (ดับกิเลสตนเองได้) ถ้าไม่เชื่อก็ขอให้ลองดู

รายชื่อหนังสือที่คณะผู้จัดทำได้ใช้อ้างอิงนี้ จึงขอแสดงพอเป็นสังเขปเท่านั้น

๑. ขันธะวิมุติสะมังคีธรรมะ

๒. กว่า ๔๐ ปีที่เป็นศิษย์

๓. พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์

๔. เรื่องที่คุยกัน

บทส่งท้ายจากใจถึงผู้อ่าน

❋

คนเราทุกคนที่เกิดมาต่างก็แสวงหาความสุข ความสำเร็จให้กับชีวิตของตนเอง แต่มักจะมองข้ามธรรมะของพระพุทธเจ้าที่ทรงสอนวิธีการดำเนินชีวิต แบบคนครองโลก หรือการปฏิบัติเพื่อหลุดพ้นจากกิเลสไป จะมุ่งแต่ศึกษาวิชาการทางโลก สร้างวัตถุเพื่อความผาสุก และแสดงให้เห็นว่ามีความเจริญแต่อย่างเดียว

แต่นั่นคือความเข้าใจเพียงแง่เดียวของชีวิต เพราะไม่รู้เลยว่าชีวิตที่เกิดมานี้จะมีแต่ความสุขเพราะมีทรัพย์ บริวาร วัตถุ เกียรติอันโอฬารนั้นหาใช่ไม่ ชีวิตทุกชีวิตที่เกิดมาจะมีทั้งส่วนดี ไม่ดี ติดจิตของแต่ละบุคคลมาทั้งสิ้น และส่วนมากความทุกข์ที่เกิดขึ้นก็เพราะส่วนไม่ดีที่ติดจิตมาโดยไม่รู้ เมื่อกระทำแล้วก็แก้ไขไม่ทัน

ถ้าท่านมีโอกาสนั่งคิดพิจารณาถึงชีวิตที่เป็นจริง ชีวิตที่ดีและมีความสุขแบบคนครองโลกนั้น ในขั้นแรกท่านจะต้องรู้บทบาทและหน้าที่ของตน ปฏิบัติตนต่อคนรอบข้าง ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน และในสังคมต่างๆ ด้วยหลักธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยจิตที่มีธรรมของท่าน เพราะคนรอบข้างย่อมชื่นชมบุคคลที่มีธรรมอันเป็นปัจจัยสร้างเสริมมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่วนข้อบกพร่องที่ติดจิตท่านมานั้นท่านต้องพยายามแสวงหาครูบาอาจารย์ผู้ทรงคุณความรู้สภาวะจิต และมีความสามารถอบรมสั่งสอนท่านได้เพราะขั้นตอนการแก้ไขความประพฤติที่ไม่ดีตามหลักศีล-ธรรมนั้น เป็นความละเอียดอ่อน และต้องฝึกฝนเอาจริงเอาจัง ข้อสำคัญท่านต้องมีกำลังใจ อดทน และยอมรับว่าสภาพจิตของแต่ละบุคคล

นั้นต่างกัน การแก้ไขได้เร็ว-ช้า เป็นกรรมของแต่ละบุคคล ไม่ควรนำมาเปรียบเทียบ อาจจะทำให้เกิดการท้อถอย ขอให้มุ่งหน้าทำดีแต่อย่างเดียวตามครูบาอาจารย์สอน

เมื่อถึงวาระที่ตัวท่านปฏิบัติได้ดี (แก้ไขภาวะจิตใจของตนเองดีขึ้นแล้ว) ตระหนักถึงความถูกความควรตามหลักธรรม ท่านจะยอมหมอบกราบครูบาอาจารย์ และเทิดทูนพระคุณของท่านซึ่งจะไม่สามารถบรรยายความซาบซึ้งในพระคุณออกมาได้หมดสิ้นจากใจด้วยการเขียนเป็นตัวอักษรได้

กรุณาพยายามฝึกแก้ไขตนเองตามหลักธรรม เพราะเราทุกคนต้องตาย ตายคนเดียว ถ้าไม่แก้ไขตนเองให้ดีขึ้นในชาตินี้ ชาติหน้าจะเป็นอย่างไรอย่าด้นเดา เพราะช้าไปแล้ว..... ท่านก็ต้องเป็นอย่างนั้น

◎ ... คำดุ คำสั่งสอนของท่านอาจารย์เป็นคำสอนที่ชะล้างกิเลสได้โดยสิ้นเชิง ใครกิเลสหนาท่านก็ล้างแล้วล้างอีก ใครกิเลสบางล้างหนเดียว ก็ใช้การได้ทันที เมื่อมาถึงจุดนี้จะแลเห็นเมตตาธรรมอันบริสุทธิ์งดงามของท่านอย่างชัดแจ้ง แล้วจำใส่ใจไปปฏิบัติตามที่ท่านสอน นำตัวเองขึ้นจากปลักตมของกิเลสช่วยตัวเองให้ดีขึ้นได้ ท่านอาจารย์พระมหาบัวของลูกศิษย์ทุกคนเป็นเสมือนหมอที่ไม่เลี้ยงไข้ให้ยาครั้งเดียวแล้วนำไปปฏิบัติตาม ก็เป็นอันรอดพ้นจากภยันตรายทั้งปวงในชีวิต ...◎

ใจเราต้องเฝ้าสังเกตดูอยู่ในสิ่ง
เสมอกับการประกอบสิ่งหนึ่งของ ย่อมจะมี
วันหมดตอนไปตามกำหนดเวลา ไม่ยาก
พร้อมทั้งใจและร่าง จนกลายเป็นความ
เคยชินต่อการระวังรักษา

ชวิ

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน?

เป็นมนุษย์ เป็นได้ เพราะใจสูง
เหมือนนกยูง มีดี ที่แววขน
ถ้าใจต่ำ เป็นได้ แต่เพียงคน
ย่อมเสียที ที่ตน ได้เกิดมา

ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ
ถ้ามีครบ ควรเรียก มนุสสา
เพราะทำถูก พูดถูก ทุกเวลา
เปรมปรีดา คืนวัน สุขสันต์จริง

ใจสกปรก มืดมัว และร้อนเร่า
ใครมีเข้า ควรเรียก ว่าผีสิง
เพราะพูดผิด ทำผิด จิตประวิง
แต่ในสิ่ง นำตัว กลัวอบาย

คิดดูเถิด ถ้าใคร ไม่อยากตก
จงรีบยก ใจตน รีบขวนขวาย
ให้ใจสูง เสียได้ ก่อนตัวตาย
ก็สมหมาย ที่เกิดมา อย่าเชือนเอย ?

พุทธทาส

ปลงสังขาร

โอ้อนิจจาสังขารเอ๋ย
มาลงเอยสิ้นสุดหยุดเคลื่อนไหว
เมื่อหมดหวังครั้งสุดท้ายไม่หายใจ
ธาตุลมไฟน้ำดินก็สิ้นตาม
นอนตัวแข็งและสลดเมื่อหมดชีพ
เขาตราสังใส่หีบสี่คนหาม
สู่ป่าช้าสิ้นชื่อเหลือแต่นาม
ใครจะถามเรียกเราก็เปล่าตาย
นี่แหละหนอมนุษย์มีเท่านี้
หมดลมแล้วก็ไม่มีซึ่งความหมาย
วิญญาณขาดลมลับดับจากกาย
หยุดวุ่นวายทุกสิ่งนอนนิ่งเอย
เมื่อดวงจิตเรานี้มีลมอยู่
จงเร่งรู้ศีลทานนะท่านเอ๋ย
ทั้งภาวนาทำใจให้ชินเคย
อย่าละเลยความดีทุกวี่วัน
เมื่อลมจิตพัดพรากจากโลกนี้
จะได้พาความดีไปสวรรค์
อย่าทำบาปน้อยนิดให้ผิดพลัน
เพราะบาปนั้นติดเงาตามเราไป
สู่นรกอเวจีที่มืดมิด
สุดที่ใครจะตามติดไปช่วยได้
ต้องทนทุกข์สยดสยองในกองไฟ
ตามแต่กรรมของผู้ใดที่ได้ทำ
แล้วสวดมนต์ภาวนารักษาศีล
สอนลูกหลานให้เคยชินทุกเช้าค่ำ

ให้รู้จักเคารพนพพระธรรม
อย่าลืมคำที่พระสอนวอนให้ดี
เราเกิดมาเพื่อตายมิใช่อยู่
ทุกคนจะต้องตายวายเป็นผี
เมื่อเกิดมาเป็นคนได้ทั้งที
ก็ควรสร้างความดีติดตัวไป
เพื่อจะได้เป็นสุขไม่ทุกข์ยาก
ไม่คับแค้นลำบากเมื่อเกิดใหม่
ใครทำดีย่อมสุขแท้จงแน่ใจ
ใครทำชั่วทุกข์ยากไร้ย่อมถึงตน
เข้าบำเพ็ญทานศีลและภาวนา
แสวงหาแต่สิ่งบุญกุศล
ทรัพย์ภายนอกเป็นโรคโศกระคน
ทรัพย์ภายในประดับตนพ้นทุกข์เอย ฯ

ประเภทสมุนไพรใช้ในการกำจัดแมลง / ศัตรูพืช

<u>สมุนไพรที่มีรสขม ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ป้องกันแมลง</u>

- ฟ้าทะลายโจร
- บอระเพ็ด
- สะเดา
- หญ้าใต้ใบ
- โทงเทง

<u>สมุนไพรที่มีรสฝาด แก้เชื้อรา โรคพืช</u>

- เปลือกแค
- เปลือกมังคุด
- เปลือกสีเสียด
- ใบฝรั่ง
- ใบทับทิม
- ขมิ้น

<u>สมุนไพรที่มีรสเปรี้ยว ไล่แมลง แสบร้อน</u>

- เปลือกส้ม
- มะกรูด
- มะนาว
- น้ำส้มสายชู
- น้ำมะขาม

<u>สมุนไพรประเภทเมาเบื่อ ฆ่าหนอน เพลี้ยแมลงอื่น ๆ</u>

- หางไหล
- ยาสูบ
- ขอบชะนางแดง - ขาว
- หนอนตายหยาก
- ใบน้อยหน่า
- สลัดได
- พญาไร้ใบ
- แสยก

<u>สมุนไพรหอมระเหยไล่แมลง เปลี่ยนกลิ่นต้นพืช</u>

- ตะไคร้หอม
- โหระพา กระเพรา ผักชี
- สาบเสือ
- สาบแร้งสาบกา
- กระทกรก
- ผักแพรวแดง
- ข่า

วิธีการหมักสมุนไพรที่นิยมใช้ 2 วิธีคือ

1. หมักภายใน 24 ชม. ไม่เกิน 45 ชม.
   สมุนไพรสด 3 กิโลกรัม น้ำเปล่า 10 ลิตร หรือ สมุนไพรแห้ง 2 กิโลกรัม น้ำเปล่า 10 ลิตร
2. หมักภายใน 1 สัปดาห์ สำหรับฉีดพ่น
   สมุนไพรสด 3 กิโลกรัม, กากน้ำตาล 1 กิโลกรัม, จุลินทรีย์ 1 ลิตร, น้ำเปล่า 10 ลิตร (น้ำยา 1 ลิตรผสมน้ำ 20 ลิตร สำหรับฉีดพ่น 7 วันต่อครั้ง หรือน้ำยา 1 ลิตร ต่อน้ำ 200 ลิตรใช้ราดต้นไม้ 7 วันต่อครั้งหรือเดือนละ 1 ครั้ง)

นายดำรงศักดิ์ ชุมแสงพันธ์ (ประธานกลุ่มผู้นิยมสมุนไพร)
99 ม. 1 ต.ป่ายุบใน อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
โทร.(01) 2957993, (01) 9919717, (038) 965020

สรรพคุณของสมุนไพรต่าง ๆ

ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
1. ตะไคร้หอม	ใช้ทั้งต้นขับลมในลำไส้ แก้อาการจุกเสียดแน่น ทำยาไล่แมลง กันยุง
2. หญ้าหนวดแมว	แก้กษัย ไตพิการ ขับปัสสาวะ ขับนิ่ว แก้หนองใน ลดน้ำตาลในเลือด และลดความดันโลหิต
3. หนุมาณประสานกาย	ใบใช้แก้ไอ แก้เจ็บคอ คออักเสบ หลอดลมและปอดอักเสบ ตำพอกแผลสด ห้ามเลือด สมานแผล
4. เพชรสังฆาต	ใช้เถา ขับลมในลำไส้ แก้ริดสีดวงทวารหนัก ทั้งชนิดกลีบมะไฟ และแบบเดือยไก่
5. พญายอ	แก้พิษงู พิษแมลงสัตว์กัดต่อย แก้เริม งูสวัด แก้บิด ถอนพิษไข้
6. ทองระอา	แก้พิษงู ไฟลามทุ่ง แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย
7. แสยก	ยอดสด ตำพอก รักษากลากเกลื้อน ยาง ใช้ทากัดหูด
8. โกฏจุฬาลัมพา	แก้ไข้หัด สุกใส ดำแดง แก้ปวดท้องหลังคลอดบุตร แก้ระดูมามากเกินไป
9. ขมิ้นอ้อย	เหง้า ตำพอกแก้ฟกช้ำบวม แก้อักเสบ
10. ว่านงูเห่า	ใช้หัวแก้พิษงู
11. เมฆพัด	ใช้หัวแก้ปวดท้อง ท้องขึ้น ท้องอืด ขับลมในกระเพาะ
12. เหงือกปลาหมอ	แก้มุตกิตระดูขาว บำรุงโลหิต แก้น้ำเหลืองเสีย
13. กำลังเจ็ดช้างสาร	แก้ปวดเมื่อย บำรุงกำลัง บำรุงโลหิตสตรีหลังคลอด แก้ปวดหลัง
14. หญ้าปักกิ่ง	ใบ ต้น ใช้รักษามะเร็งในเม็ดเลือด ในลำคอ ในตับ ในมดลูก ในลำไส้
15. ชะมดต้น	ใบ ใช้ฆ่าพยาธิผิวหนัง กลากเกลื้อน รักษาโรคหนองใน ลูก ใช้ตำพอกฝีเร่งให้ฝีแตกเร็วขึ้น
16. ฟ้าทลายโจร	ทั้งต้น (เหนือดิน) ต้มดื่มแก้หวัด แก้ปวดท้อง หรือใช้ตำผสมกับสุราทาแก้งูสวัด ตำกับน้ำตาลทรายแดงพอกรักษาโรคผิวหนัง ผีพุพองบวม
17. กาหลง	ดอก แก้ปวดศรีษะ ลดความดันโลหิต
18. ข่า	แก้ปวดท้อง จุกเสียดแน่น ขับลมให้กระจาย แก้ฟกบวม แก้กลากเกลื้อน
19. พญาไร้ใบ	ยางใช้กัดหูด
20. สะค้าน	แก้จุกเสียด ขับลมในลำไส้ บำรุงธาตุ
21. กระดูกไก่ดำ	แก้ช้ำใน แก้ปวดข้อ แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย แก้โรคผิวหนัง
22. คำเงาะ	ดอก แก้แสบร้อนคันตามผิวหนัง บำรุงโลหิต บำรุงประสาท บำรุงหัวใจ
23. ฝาง	แก่น บำรุงโลหิต แก้ปอดพิการ แก้กำเดา แก้ร้อนในกระหายน้ำ
24 เอ็นเหลือง	ใช้หัว รักษาโรคเหน็บชา อัมพาต เบาหวาน ไตพิการ

สรรพคุณของสมุนไพรต่าง ๆ

ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
25 มะลิ	ดอก บำรุงหัวใจ บำรุงครรภ์ แก้ไข้ แก้ร้อนในกระหายน้ำ
26. อัคคีทวาร	ใช้ใบตำพอกแก้ปวดศรีษะ แก้โรคผิวหนัง กลาก เกลื้อน แก้ริดสีดวงทวาร
27. อัญชัน	ราก ขับปัสสาวะ ระบายท้อง ทำยาสีฟัน ทำให้ฟันทน แก้ปวดฟัน
28. ยี่เข่ง	ดอก ตำพอกแก้กลากเกลื้อน แผล ฝี
29. ขิง	เหง้า ขับลม แก้ท้องอืด จุกเสียดแน่นเฟ้อ แก้หอบไอ ขับเสมหะ แก้บิด
30. ไพลดำ	แก้ช้ำบวม แก้โรคผิวหนัง แก้ปวดท้อง ขับลม แก้ท้องเสีย
31. มะตูม	ใบสด แก้หวัด แก้หลอดลมอักเสบ ผลอ่อน แก้ท้องเสีย แก้บิด แก้โรคกระเพาะอาหาร เจริญอาหาร
32 ไฟเดือนห้า	รากใช้เป็นยาขับโลหิต ยางมีพิษ ถ้าเข้าตาทำให้ตาบอด ถ้าถูกผิวหนัง ทำให้ผิวหนังอักเสบบวมแดง
33. ร่อนทอง	หัวเป็นยาสมานแผล สมานธาตุ แก้ท้องเสีย ปวดท้อง ท้องร่วง
34. มังคุด	เปลือกผล แก้ท้องร่วง ท้องเสีย แก้บิดมูกเลือด เนื้อหุ้มเม็ด บำรุงกำลัง บำรุงร่างกาย แก้ร้อนในเนื่องจากรับประทานทุเรียน
35. หอมแดง	หัว ขับลมในกระเพาะอาหาร ลำไส้ หรือ ใช้ตำสุมกระหม่อมเด็กแก้หวัด
36. มะกรูด	ใบ ใช้แก้ไอ แก้อาเจียนเป็นโลหิต แก้ช้ำใน ดับกลิ่นคาว ราก ใช้แก้ไข้ กำเดา ถอนพิษผิดสำแดง
37. สะระแหน่	ขับเหงื่อ แก้หืด แก้ปวดท้อง ขับลม แก้จุกเสียด ตำหรือพอกทาแก้ ปวดบวม ผื่นคัน
38. พญาว่าน	ทั้งกันและแก้ ควบคุมอิทธิฤทธิ์ของว่านทั้งปวงทุกชนิดมิให้เสื่อมสรรพคุณ
39. ทิพเนตร	หัว ใช้แก้พิษ
40. พญาช้างเผือก	เป็นไม้มงคล
41. ฮาบูฮัดซัน	เป็นไม้ประดับ
42. เพชรนารายณ์	เป็นไม้มงคล
43. เงินเต็มบ้าน	เป็นไม้มงคล
44. กวักเงินกวักทอง	เป็นไม้มงคล
45. แสงอาทิตย์	เป็นไม้มงคล
46. ราชพฤกษ์ (คูน)	เป็นไม้มงคล แก่นขับพยาธิไส้เดือน ดอกแก้ไข้ระบายท้อง รักษาโรค กระเพาะอาหาร
47. ปีกแมลงสาป	เป็นไม้ประดับ แก้ช้ำใน

<u>สรรพคุณของสมุนไพรต่าง ๆ</u>

ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
48. อ้อยแดง	ขับนิ่วแก้ขัดเบา แก้ปัสสาวะพิการ บำรุงธาตุ
49. ดีปลี	ขับลมในลำไส้ แก้หืดไอ แก้ลมวิงเวียน
50. ขอบชะนาง	ต้มอาบหลังคลอด แก้ปวดเมื่อย ขับโลหิตระดู แก้โรคผิวหนัง
51. ตะขาบบิน	ดับพิษฝี งูสวัด ผื่นคัน เริม พิษแมลงสัตว์กัดต่อย
52. สังกรณี	แก้ร้อนในกระหายน้ำ ถอนพิษไข้กาฬ แก้ไอ
53. ชงโค	ใบ ใช้แก้ไอ ดอกและราก ระบายพิษไข้
54. โลติ๊น	ฆ่าหิด เหา หนอน แมลงต่าง ๆ เป็นยาฆ่าแมลงที่ไม่มีสารตกค้าง
55. เถาวัลย์หลง	เป็นไม้เสน่ห์
56. เขยตาย	แก้หิด รักษาฝี กระทุ้งพิษ แก้พิษงู แก้โรคผิวหนังพุพอง
57. มะนาว	แก้เสมหะ แก้ไอ แก้เลือดออกตามไรฟัน พอกโลหิต
58. ชัยมงคล	เป็นไม้มงคล
59. พญายา	ราก ใช้เป็นยาระบายท้อง ขับเหงื่อ ฝนกับน้ำสะอาดทาแก้สิวฝ้า
60. ไพล	แก้โรคผิวหนัง ดูดหนอง สมานแผล แก้ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ
61. พญามือเหล็ก	แก้ปวดตามข้อ แก้โรคอัมพาตในระยะแรก
62. เปล้าน้อย	บำรุงธาตุ แก้คันตามตัว แก้ท้องเสีย รักษาโรคกระเพาะ
63. ทรงบาดาล	ดอกแก้โรคโลหิตจาง แก้บิด บำรุงประสาท
64. โด่ไม่รู้ล้ม	แก้ปัสสาวะพิการ แก้ไอ แก้ไข้ บำรุงหัวใจ บำรุงกำลัง
65. กระเพราแดง	บำรุงธาตุไฟ ขับลม แก้จุกเสียด แก้ปวดท้อง
66. ตรีชวา	ดับพิษทั้งปวง สมานแผล ขับปัสสาวะ
67. บัวบก	แก้ช้ำใน แก้ปวดศรีษะข้างเดียว รักษาบาดแผล แก้ร้อนในกระหายน้ำ
68. ผักชีหอม	ขับลม ขับเหงื่อ เจริญอาหาร
69. พิมเสนต้น	ใบ ใช้ถอนพิษร้อน ดับพิษไข้ แก้ลม บำรุงหัวใจ
70. ว่านน้ำ	แก้ปวดกล้ามเนื้อ ปวดตามข้อ ปวดศรีษะ
71. รางจืด	ถอนพิษ แก้ไข้ ถอนพิษยาเบื่อเมา
72. ทับทิม	ใบ ใช้แก้ท้องร่วง แก้บิดมูกเลือด ปิดธาตุสมานแผล
73. กรรณิการ์	ดอก ใช้แก้ไข้ แก้ลมวิงเวียน ใบ ใช้บำรุงน้ำดี เจริญอาหาร
74. คว่ำตายหงายเป็น	แก้บิด ท้องร่วง ตำพอกแก้ปวด แก้พิษ ถอนพิษฝี
75. กวนอิม	เป็นไม้มงคล
76. กัลปพฤกษ์	เป็นไม้มงคล เปลือกฝัก เมล็ด ทำให้อาเจียน ถ่ายพิษไข้ ระบาย

สรรพคุณของสมุนไพรต่าง ๆ

ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
77. แคขาว	ดอก แก้ไข้เปลี่ยนฤดู เปลือก แก้บิดมูกเลือด
78. กวักเงินล้าน	เป็นไม้มงคล
79. เจตมูลเพลิงแดง	บำรุงธาตุ บำรุงโลหิต ขับลมในกระเพาะอาหาร
80. ยอบ้าน	คั้นเอาน้ำสระผมฆ่าเหา ใบสดย่างไฟ ประคบแก้ปวดบวมอักเสบแก้โรคเก๊า
81. หนาด	แก้โรคผิวหนัง เม็ดผดผื่นคัน
82. กระชายดำ	บำรุงกำหนัด บำรุงกำลัง ทำให้กระชุ่มกระชวย
83. นางแย้ม	แก้โรคผิวหนังแก้ผดผื่นคัน ราก แก้ปวดข้อ แก้เหน็บชา แก้ริดสีดวงทวาร
84. ขมิ้นชัน	แก้โรคผิวหนังผื่นคัน แก้ท้องร่วง รักษาแผลในกระเพาะอาหาร
85. เจตมูลเพลิงขาว	ขับลมในอก แก้ปวดท้อง กระจายเลือดลม
86. กระชายขาว	แก้ปากเปื่อย ปากแตกเป็นแผล ขับระดูขาว แก้บิดมูกเลือด บำรุงกำลัง
87. ลำโพง	ใบ แก้พิษฝี แก้ปวดแสบบวมที่แผล ดอก แก้หอบหืด
88. พลูคาว	แก้กามโรค ทำให้น้ำเหลืองแห้ง แก้เข่าข้อ แก้โรคผิวหนัง
89. การะเวกป่า	บำรุงหัวใจ
90. จำปี	แก้หลอดลมอักเสบเรื้อรัง บำรุงหัวใจ
91. ขจร	บำรุงปอด บำรุงตับ บำรุงหัวใจ
92. พุดตาน	ราก ฝนทาแก้โรคประดง ผื่นคันตามผิวหนัง แก้น้ำเหลืองเสีย
93. ลิ้นงูเห่า	ใบ ถอนพิษแมลงสัตว์กัดต่อย แก้อักเสบ ฟกบวม รากฝนกับสุราแก้พิษงู
94. จำปา	บำรุงหัวใจ บำรุงโลหิต เกษรทั้งเจ็ด
95. ช้องนาง	เป็นไม้ประดับ
96. ผักแพรวแดง	แก้ไอ แก้ปวดท้อง ท้องขึ้น จุกเสียด แก้หืดไอ บำรุงประสาท
97. ขี้เหล็ก	แก้นอนไม่หลับ แก้ไข้ เป็นยาระบาย คลายเครียด
98. มหาเมฆ	แก้ปวดท้อง ท้องร่วง แก้มดลูกอักเสบ สตรีผอมแห้งแรงน้อย อยู่ไฟไม่ได้ และช่วยให้มดลูกเข้าอู่เร็ว
99. สะเดา	ใบอ่อน แก้โรคผิวหนัง น้ำเหลืองเสีย พุพอง ใบแก่ บำรุงธาตุ ช่วยย่อยอาหาร ฆ่าศัตรูพืช
100. หูกวาง	ทั้งต้นสมานแผล แก้ไข้ แก้พิษ ท้องร่วง ขับน้ำนม
101. บานไม่รู้โรยดอกขาว	ทั้งต้นแก้กามโรค หนองใน ขับปัสสาวะ ขับนิ่ว แก้ระดูขาว แก้กษัย
102. แพงพวย	ทั้งต้น แก้โรคเบาหวาน ลดความดันโลหิต รักษามะเร็ง

นางยุวรี เอื้อกาญจนวิไล พร้อมด้วยญาติๆ และ บุตร-ธิดา

ขออุทิศบุญกุศลนี้ให้

พระครูปลัดสมจิตร เปมิโย

นายสุวัฒน์ เอื้อกาญจนวิไล

คุณพ่อเอ็งลิ้ม แซ่ตั้ง คุณแม่กิมเฮียะ แซ่เล้า

คุณพ่อแสง	เล่าตระกูล	เล่ากง ซังซุ้น	แซ่ตั้ง	คุณลุงสาย	แซ่เล้า
คุณพ่อยงซือ	แซ่อื้อ	เล่าม่า อาคิ้ม	แซ่ตั้ง	คุณป้าเตียง	แซ่เล้า
คุณแม่เมียวเกียง	แซ่อื้อ	คุณลุง เอ็งสุ้น	แซ่ตั้ง	คุณลุงจ้าย	ขันแก้ว
เล่าม้า อวงซุย	แซ่อื้อ	คุณลุง เอ็งเจี๊ยบ	แซ่ตั้ง	คุณกวย	ขันแก้ว
คุณสัญญา	ปาละนันทน์	คุณลุง เอ็งใช้	แซ่ตั้ง	คุณลุงเกี้ย	ขันแก้ว
คุณพ่อทรงศักดิ์	ทั้งเกษมวัฒนา	คุณยายเลี่ยม	แซ่เล้า	คุณพ่อเซียะ	แซ่ตั้ง
คุณพ่อพร	ธรรมเรืองเลิศ	คุณตามัก	แซ่เล้า	คุณปู่สงค์	แสงระ
อาแปะฮงลิ้ม	แซ่โง้ว	คุณตาเกิด	ขันทอง	คุณย่าถนอม	แสงระ
คุณหยก-คุณเพ็ญ	แซ่โง้ว	คุณตา อ๊อด	ขันทอง	คุณแม่เอ็ง	แซ่ตั้ง
คุณลุงเฉื่อย	พุฒพงศ์	คุณลุง ยี่ซุ้น	แซ่ตั้ง	คุณพ่อปุ่นทง	แซ่โล้ว
คุณครูจรูญ	มีทอง	คุณยายล้วน	ขันแก้ว	คุณพ่อเต็ก	หน่อเนื้อ
คุณครูประไพ	แก้วแสงใส	คุณยายสว่าง	ขันแก้ว	คุณเหม-ลุงน้อย	
คุณครูบุญมี		คุณยายลูกจันทร์	ขันแก้ว	นายเจ้งชิน	แซ่พัว
คุณครูมิตร	คนึงเพียง	เด็กหญิงโอ	แซ่ตั้ง	นางขุนวา	แซ่อ้าง
นางฮุยเอ็ง	แซ่หาน				

แม่พระเพลิง แม่พระพาย แม่พระธรณี แม่พระคงคา เจ้าป่า เจ้าเขา เจ้ามหาสมุทร สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ สมเด็จพระปิยะมหาราช สมเด็จพระศรีสุริโยทัย สมเด็จกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร ท้าวสุรนารี สมเด็จพระนางเจ้าสุพรรณกัลยา เจ้าแม่กวนอิม ครูบาอาจารย์ ทุกๆ องค์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน พระยานาคา พระยานาคี เจ้ากรรมนายเวร ท้าวเวชสุวรรณ ยมพระบาล ยมทูต พระยามัจจุราช เทพเทวดาทั้ง ๑๖ ชั้นฟ้า ๑๕ ชั้นดิน กุ้งหอยปูปลา ในมหาสมุทร สรรพสัตว์ทั้งหลายในสากลโลก ทั้งสามพิภพ

ขอให้ได้รับผลบุญกุศลครั้งนี้ด้วยเทอญ

คณะกรรมการดำเนินงาน

พระธรรมราชานุวัตร	เจ้าคณะภาค ๓	ประธานฝ่ายสงฆ์
พระครูวิจารณ์ธรรมคุณ	เจ้าคณะอำเภอบางบ่อกิตติมศักดิ์	ดำเนินงาน
พระครูสิริบุญญาทร	วัดบางสะแกใน	〃
พระอธิการดำรง ยโสธโร	และคณะสงฆ์วัดสว่างอารมณ์	〃

ประธานจัดงานถวาย

คุณยุวรี	เอื้อกาญจนวิไล	ผู้ใหญ่สุจินต์ คุณว่วยกี้	แสงระ
คุณทวีศักดิ์	เล่าตระกูล	คุณทองใบ(เล็ก)	หน่อเนื้อ
คุณราญเสริญ+คุณจิตราพร	แตงสุวรรณ	คุณอำพล	เกาะเพรช
คุณมนตรี	จิตต์จาริก	คุณอำพร	เกาะเพรช
คุณอุดม	จริยวิลาศกุล	คุณสุนทร	ธรรมเรืองเลิศ

กรรมการ

คุณสว่าง	ขันแก้ว	คุณพรชัย+คุณลักษมี	ท้วมชุมพร
คุณแซ่ฮวด+คุณกาญจนา	แซ่ตั้ง	คุณกรกฎ+คุณธิดา	เอื้อกาญจนวิไล
คุณแซ่กวง+คุณอรชร	แซ่ตั้ง	คุณธิติมา	ตระกูลศักดิ์สุข
คุณวันดี	แซ่ตั้ง	คุณศิริพร	หน่อเนื้อ
คุณผดุงศักดิ์	อิทธิกิตติภากร	คุณคนึงนิจ	โพธิ์ศรี
คุณพิเชษฐ์+คุณวันเพ็ญ	สุธรรมาภรณ์	คณะศิษยานุศิษย์	

บริษัท ไทยแลนด์ฟิชเชอรี่โคลด์สตอเรจ จำกัด(มหาชน)

บริษัท ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลซีฟู้ดส์ จำกัด